

ANNUAL REPORT 2018

รายงานประจำปี

2561

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

คุณภาพสิ่งแวดล้อมคือคุณภาพชีวิต

ที่ปรึกษา

นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา

นายสุรัชย์ อจลบุญ

นางสาวสาวิตรี ศรีสุข

บรรณาธิการบริหาร

นางศุภวรรณ วงษ์ประยูร

คณะบรรณาธิการ

นางสาวอุดมลักษณ์ ศรีทัศน์

นางสาวนงลักษณ์ ขิรณะ

นางสมใจ สิมฉายา

นางภัสสร โล่ห์จินดา

นางจินดารัตน์ เรืองโชติวิทย์

นางสาวอัจฉรา ภูประเสริฐ

นางสาวผกาภรณ์ ยอดปลอด

นางสาวสุพรรณี สุวรรณชาติ

นางสาวนันทวรรณ ประเสริฐ

นายอาวุธ สงกะมิลินท์

นางสาวลำพุล กลั่นเชื้อ

ผู้ประสานงาน

นางสาวอัจฉริยา จิตต์ทวิทรัพย์

นางสาวเรวดี รัชฌณรงค์

นางสาววิริยาพร มาทอง

ผู้จัดพิมพ์

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. 2562

จำนวน : 1,000 เล่ม

เลข ISBN : 978-616-316-517-6

ภาพผู้บริหาร เรียบเรียงเนื้อหา ออกแบบและจัดพิมพ์

บริษัท ป่าฝน เนกซ์สเตป จำกัด

สารบัญ

4

สารจากอธิบดี

5

คณะผู้บริหาร

10

บทสรุปผู้บริหาร

15

ส่วนที่ 1 ผลงานสำคัญ

59

ส่วนที่ 2 ผลการปฏิบัติราชการ

127

ส่วนที่ 3 ข้อมูลองค์กร

133

ภาคผนวก

สารจากอธิบดี

สิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมนั้น ถ้าสิ่งแวดล้อมดี ก็มีส่วนทำให้คุณภาพชีวิตของเราดีตามไปด้วย ในทางกลับกันถ้าสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรม ก็ย่อมส่งผลต่อคุณภาพชีวิตไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง เช่น อาจก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพ มีผลต่อเศรษฐกิจ และก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอีกมากมาย ด้วยเหตุนี้ การทำงานในทุกด้านของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม นอกเหนือจากการสร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้เกิดขึ้นกับทุกภาคส่วนในสังคมตามยุทธศาสตร์ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว เป้าหมายที่แฝงอยู่ในทุก ๆ งาน และทุก ๆ โครงการที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมุ่งมั่นทุ่มเท ก็คือ ความหวังที่จะเห็นคนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเน้นไปที่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการใช้ชีวิตของคนในสังคมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

งานหลายด้านของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ไม่ว่าจะเป็นการวิจัยเพื่อค้นหาแนวทางในการจัดการน้ำเสียและการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ให้เกิดประโยชน์ การรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม เพื่อลดปริมาณขยะ หรือแม้กระทั่งการทำหน้าที่เชื่อมร้อยให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ไขปัญหาหมอกควันไฟป่า ที่มีสุขภาพของประชาชนเป็นเดิมพัน ความสำเร็จของงานในปีที่ผ่านมา กับคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้นนั้น ย่อมหมายรวมถึง คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนด้วยเช่นกัน

(นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา)
อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา
อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

นายสุรัชย์ อจลบุญ

รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

นางสาวสาวิตรี ศรีสุข
รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

 นายวัฒน์ ทาบึงกาฬ
 ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ
 สิ่งแวดล้อม
 รักษาราชการแทนเลขานุการกรม

 นางภาวินี ณ สายบุรี
 ผู้อำนวยการกองส่งเสริม
 และเผยแพร่

 นางอนงค์ ชานะมูล
 ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและ
 ฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม

 นางสาวพรพิมล วรารการ
 ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริม
 การมีส่วนร่วมของประชาชน

 นางสาวอรัญญา ไหลประดิษฐ์
 ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

 นางสาวอุดมลักษณ์ ศรีทัศน์
 ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนา
 ระบบบริหาร

 นายวิชาญ สุขสว่าง
 ผู้อำนวยการกองพัฒนา
 ทรัพยากรบุคคลด้านสิ่งแวดล้อม

 นางศุภวรรณ วงษ์ประยูร
 ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์
 และแผนงาน

 นางสาวอума ศรีสุข
 ผู้อำนวยการกองอาสาสมัคร
 พิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
 และสิ่งแวดล้อม

 นางนิตยา นักระนาด มิลน์
 ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัยและ
 พัฒนาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม

 นางจงรักษ์ ฐินะกุล
 ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริม
 และเผยแพร่

บทสรุปผู้บริหาร

นับเป็นเวลากว่า 2 ปี ที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้แปลงยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ 20 ปี สู่การปฏิบัติ เพื่อให้เห็นผลในเชิงรูปธรรมตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็นแผนต่าง ๆ ซึ่งประกอบไปด้วย 1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ 2. แผนงานพื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 3. แผนงานยุทธศาสตร์อนุรักษ์ ป่าไม้ และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4. แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติ 5. แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม และ 6. แผนงานบูรณาการการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม ซึ่งผลการปฏิบัติงานในภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพ คือ มีผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมายในทุกองค์ประกอบที่มีการประเมิน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีผลงานสำคัญที่โดดเด่น ดังนี้

ประชาชนจิตอาสา พัฒนาสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อสนองต่อพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ทรงให้ความสำคัญกับพลังของจิตอาสาในการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ชุมชน และประเทศชาติ ด้วยเหตุนี้ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงได้สานกลไกประชาชนจิตอาสาในการขับเคลื่อนกิจกรรมอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีการรวมพลังประชาชนจิตอาสาจากเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน มาช่วยกันบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคมหลากหลายรูปแบบ เช่น ปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณคลองวัดแดง จ.นนทบุรี พัฒนาพื้นที่สาธารณะ ณ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ จ.พระนครศรีอยุธยา และจิตอาสาเฉพาะกิจในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เป็นต้น

พลังเยาวชน รักษ์โลก เป็นการพัฒนาเยาวชนให้เติบโตเป็นพลเมืองสิ่งแวดล้อมผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินงานในด้านนี้มาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลากว่า 20 ปี และได้จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและแลกเปลี่ยนประสบการณ์การอนุรักษ์ให้กับเยาวชน เช่น โครงการ YTEen เยาวชนไทยใส่ใจสิ่งแวดล้อม เป็นโครงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระดับเยาวชน และโครงการเยาวชนอาเซียนรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นเวทีให้เยาวชนจากประเทศอาเซียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม และได้เรียนรู้การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม

พัฒนาศักยภาพนักบริหารระดับสูงด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มุ่งเน้นสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการบนหลักจริยธรรมสิ่งแวดล้อม และสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมบนหลักเหตุและผล ภายใต้หลักสูตรประกาศนียบัตรธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมสำหรับนักบริหารระดับสูง (หลักสูตร ปธส.) โดยหลักสูตรเปิดโอกาสให้คนจากหลากหลายอาชีพ หลากหลายสถาบัน ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อม เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรดังกล่าวได้เป็นประจำทุกปี โดยมีผู้ที่ผ่านการคัดเลือกให้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น 60 คน ซึ่งในแต่ละปีมีผู้ที่สนใจเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มขึ้น

ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก เป็นโครงการที่มุ่งลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหิ้ว และโฟมบรรจุอาหารให้น้อยลงโดยจะรณรงค์ประชาสัมพันธ์ร่วมกันหน่วยงานและองค์กรต่างๆ มีกิจกรรมที่สำคัญ คือ 1) รณรงค์ลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วและโฟมในตลาดสด 7,000 แห่งทั่วประเทศ ผลการรณรงค์ ตั้งแต่วันที่ 21 กรกฎาคม - 30 กันยายน 2561 สามารถลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหิ้วลงได้จำนวนทั้งสิ้น 1,875,008 ใบ และ 2) รณรงค์ลดใช้ถุงพลาสติกหิ้ว ร่วมกับภาคเอกชน ซึ่งเป็นการขอความร่วมมือจากภาคเอกชนงดและลดให้บริการถุงพลาสติกหิ้วกับลูกค้า ผลการดำเนินงาน ตั้งแต่วันที่ 21 กรกฎาคม ถึง 30 กันยายน 2561 สามารถลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วในห้างสรรพสินค้า และร้านสะดวกซื้อได้ทั้งสิ้น 33,625,000 ใบ ทั้งนี้ ผลการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ตลาดสด ห้างสรรพสินค้า และร้านสะดวกซื้อ ลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหิ้วได้ทั้งสิ้น 35,500,008 ใบ หรือประมาณ 102 ตัน

เสริมพลัง สู้ภัยโลกร้อน กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานกลางของประเทศในด้านปฏิบัติการเสริมพลังความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Action for Climate Empowerment : ACE) ภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีหน้าที่ในการเผยแพร่ผลการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย ในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 และในปี พ.ศ. 2560 ในการประชุม รัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ 23 ที่จัดขึ้น ณ เมืองบอนน์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้จัดนิทรรศการและกิจกรรมคู่ขนาน (Side Event) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและผลการดำเนินงานของประเทศไทยให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบ

วิจัยและพัฒนา มุ่งแก้ปัญหาหน้าเสีย กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีการค้นคว้าวิจัยเพื่อหาแนวทางในการจัดการน้ำเสียและการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ให้เกิดประโยชน์ งานวิจัยที่สำคัญได้แก่ 1) ถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบมีเมมเบรน นำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ 2) การกำจัดสารประกอบไนโตรเจนของบ่อปรับเสถียรโดยใช้ผักตบชวา 3) การบำบัดน้ำเสียของโรงพยาบาลที่ปนเปื้อนยาต้านจุลชีพเพื่อนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ และ 4) ระบบบำบัดน้ำเสีย ด้วยถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปแบบเติมอากาศ งานวิจัยทั้ง 4 เรื่อง ไม่เพียงแต่จะเป็นการค้นหาแนวทางที่เหมาะสมในการบำบัดน้ำเสียที่เกิดจากกิจกรรมประเภทต่างๆ เท่านั้น ยังมองถึงการนำน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในอนาคต ซึ่งเป็นการต่อยอดงานวิจัยไปสู่การจัดการน้ำอย่างยั่งยืนในอนาคต

นอกจากผลงานสำคัญที่โดดเด่น ยังมีการดำเนินงานในด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น สร้างเครือข่ายภาคประชาชนดูแลสิ่งแวดล้อม สร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม วิจัยและพัฒนานวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้เกิดการผลิต และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาเมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมยั่งยืน สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ในการรับมือกับปัญหาโลกร้อน และการสร้างวินัยของคนในชาติ มุ่งสู่การจัดการขยะอย่างยั่งยืน รวมถึงใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการเผาในที่โล่ง เพื่อลดปัญหามลพิษควันไฟป่า

EXECUTIVE SUMMARY

The Department of Environmental Quality Promotion has transformed the 20 year strategy of the Ministry of Natural Resources and Environment into action for more than 2 years now. The goals of this strategy have been translated into practical achievements. The operation can be classified by the following programmes;

1. Programme on governmental sector personnel;
2. Fundamental programme on water management and creation of growth on the quality of life friendly to the environment with sustainability;
3. Strategic programme on conservation, rehabilitation and protection of natural resources;
4. Strategic programme on coping with the repercussions from climate change and disaster;
5. Programme on integrated research and innovation;
6. Programme on integrated management of waste and environment.

Overall performance in achieving these goals and improving quality has been higher than targets in every evaluated goal. In addition, in the 2018 fiscal year, there have been important and outstanding achievements including:

Volunteer People for Environmental Development : These activities took place in order to continue the royal determination and concepts of His Majesty King Maha Vajiralongkorn Bodindradebayavangkun. His majesty has given importance to the power of the volunteer mentality, to participate in activities that will benefit people, communities and the nation. For this reason, the Department of Environmental Quality Promotion merged the public mechanism of volunteerism to drive conservation, restoring natural resources and other environment-related activities.

In addition, there is a gathering of people power, volunteers from the volunteer network, to protect natural resources and the village environment. This includes helping to provide various social benefits, such as improving the landscape of Wat Klong Daeng, Nonthaburi Province, developing public areas at Somdet Phra Srinakarin Park, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province, and volunteers at the royal funeral ceremony of His Majesty King Bhumibol Adulyadej etc.

“The Power of Youth – Save the World” : This project aims to develop young people to grow up as environmental citizens through a variety of activities. The Department of Environmental Quality Promotion has been working in this field for more than 20 years. During the 2018 fiscal year, it organized activities to develop the potential of young people and exchange conservation experiences. This includes through the YTEn (Young Thai Environmentalists) project concerning environmental awareness among Thai youth. This project seeks to teach about climate change and is aimed at young people. The ASEAN Environmental Protection Youth Program is a platform that provides opportunities for youths from ASEAN countries to exchange experiences regarding environmental activities and learn how to apply the sufficiency economy philosophy to environmental management.

Environmental Governance for Executive Officer : This focuses on creating understanding about the ethics of environmental management and decision-making process to solve environmental problems using the cause and effect principle.

This program is under the Environmental Good Governance for Executive Officer program. The program provides opportunities for people from various professions and institutions related to the environment, both directly and indirectly, who can apply to receive training in such courses every year. In 2018, there were 60 people who were selected to attend this training. With each year, there are more people interested in receiving this training.

“Do Good by Heart” Reduce Using Plastic Bags : This project aims at reducing the use of plastic and foam packaging by campaigning and publicizing with various agencies and organizations. In the fiscal year of 2018, important activities included: 1) campaigning to reduce the use of plastic bags, handles and foam from across 7,000 fresh markets nationwide. Campaign results from July 21 - September 30, 2018, saw a reduction in the amount of plastic bags used by a total of 1,875,008 bags. 2) campaigning to reduce the use of plastic bags within the private sector by asking for cooperation in reducing plastic bagging services for customers. Between 21 July - 30 September 2018, the use of plastic bags across department and convenience stores was reduced by 33,625,000 bags. The use of plastic bags in fresh markets nationwide, convenience and department stores was reduced by 35,500,008 bags or about 102 tons.

Strengthening Power to Fight Global Warming : The Department of Environmental Quality Promotion is the central coordination unit of the country in the implementation of the Action for Climate Empowerment: ACE under the United Nations Convention on Climate Change. It is responsible for disseminating the results of climate change-related operations in Thailand. In the Conference of the Parties to the United Nations Convention on Climate Change, which has been in operation since 2015. In the year 2017 the Department of Environmental Quality Promotion organized an exhibition and parallel activities (side events) to disseminate information about the performance of Thailand to participants at the 23rd COP in Bonn, Germany.

Research and Development for Solving the Wastewater Problem : The Department of Environmental Quality Promotion has conducted research to find ways to manage and reuse wastewater. Important research includes 1) Membrane bioreactors to recycle wastewater; 2) The removal of nitrogen compounds from stabilized ponds by using water hyacinths; 3) The treatment of hospital wastewater contaminated with antimicrobials; 4) Wastewater treatment systems with a pre-filled prefabricated wastewater treatment tank.

All 4 research projects not only provide an appropriate way to treat wastewater caused by various types of activities, but also including the reuse of treated water for other activities and extend research into sustainable water management into the future.

In addition to these remarkable accomplishments, there are also other operations, such as creating a public sector network to take care of the environment, creating environmental awareness for the people, developing information systems for the environment, potential development of environmental personnel, research and development of innovations that are beneficial to environmental management, promoting production and environmentally friendly consumption and sustainable, developing environmental sustainable cities model, supporting the cooperation of various sectors in dealing with global warming, building the discipline of people in the nation towards sustainable waste management. Including using the participation process to solve the problem of open-air burning, to reduce haze pollution from forest fires.

1

ผลงานสำคัญ

1.1 วิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนงาน เป้าหมาย และกลยุทธ์ในการทำงาน

วิสัยทัศน์

ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ด้วยองค์ความรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน

พันธกิจ

- สื่อสาร และเพิ่มประสิทธิภาพการเข้าถึงองค์ความรู้ และสารสนเทศสิ่งแวดล้อม
- สร้างจิตสำนึก เพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถของประชาชน ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม
- ศึกษา วิจัย รวบรวม พัฒนาสารสนเทศ องค์ความรู้และนวัตกรรม ในการส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

แผนงาน

- บุคลากรภาครัฐ (ด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน)
- พื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์อนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติ
- บูรณาการวิจัยและนวัตกรรม
- บูรณาการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายการให้บริการ

เป้าหมายการให้บริการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมการผลิต และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- จัดการป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ
- ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือสร้างความเข้มแข็งด้านสังคม ชุมชน ความมั่นคง และคุณภาพชีวิตประชาชน ตามยุทธศาสตร์ของประเทศ
- วิจัยและพัฒนาเพื่อสร้าง/สะสมองค์ความรู้ที่มีศักยภาพ
- ขยะมูลฝอยชุมชนของเสียอันตรายชุมชน มูลฝอยติดเชื้อและกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ 60, 15, 90 และ 80
- คุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตดีขึ้น ร้อยละ 1.5

เป้าหมายการให้บริการกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

- กลุ่มเป้าหมายและเครือข่ายที่มีความรู้ และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน
- ประชาชนปรับตัวพฤติกรรมมุ่งสู่สังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- เพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนากลไก ขีดความสามารถในการลดก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระดับบุคคล/ชุมชน
- องค์ความรู้และนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชาชน
- วิจัยเพื่อสะสมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านสิ่งแวดล้อม
- เพิ่มประสิทธิภาพให้ชุมชนมีการจัดการขยะที่ต้นทางตามหลักการ 3Rs
- เพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายและภาคีในการเฝ้าระวังไฟป่าลดหมอกควัน

กลยุทธ์ในการทำงาน

- เป็นศูนย์กลางข้อมูลที่ดำเนินการจัดทำข้อมูล รวบรวมข้อมูล กระจายข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศด้านสิ่งแวดล้อม
- ใช้ระบบการสื่อสารสาธารณะ เป็นช่องทางในการดำเนินงานส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมกับทุกภาคส่วนในสังคมอย่างกว้างขวาง
- ส่งเสริมอาสาสมัครในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ พร้อมทั้งบุคลากรหลักและผู้นำเครือข่าย เพื่อเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง Change Agent
- พัฒนาศักยภาพของพื้นที่ต้นแบบ/ศูนย์เรียนรู้ เพื่อให้เกิดการขยายผลในวงกว้าง
- ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการและบูรณาการให้ตอบโจทย์ยุทธศาสตร์กรรม รวมทั้งวิจัยต่อยอดให้สอดคล้องกับเป้าหมาย SDGs และ Thailand 4.0
- พัฒนาเครื่องมือ/กลไกในเชิงนวัตกรรมใหม่ด้านการมีส่วนร่วม

1.2 แผนภูมิแสดงความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ แผนงานงบประมาณ ผลิตผล-โครงการ/กิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

	แผนงานบุคลากรภาครัฐ 151.7079 au.	แผนงานพื้นฐาน 316.2652 au.	แผนงานบูรณาการ 126.0499 au.
ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ	5. ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	5. ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
	5.7 ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐในการดำเนินยุทธศาสตร์แผนงานบุคลากรภาครัฐ นโยบายการจัดสรรงบประมาณ : 5.7.1 สนับสนุนค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์	2.7 การส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรม เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : - วิจัยและนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาหรือสร้างความเข้มแข็งด้านสังคม ชุมชน ความมั่นคงและคุณภาพชีวิตประชาชนตามยุทธศาสตร์ประเทศ - วิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้าง/สะสมองค์ความรู้ที่มีศักยภาพ ตัวชี้วัด : องค์ความรู้ที่สามารถนำไปแก้ไขปัญหาสังคม ชุมชน ความมั่นคง สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตประชาชนในเรื่องสำคัญตามนโยบายรัฐบาลไม่น้อยกว่า 5 ประเด็น นโยบายการจัดสรรงบประมาณ : 2.7.2 สนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี นวัตกรรมและต้นแบบที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างความเข้มแข็งด้านสังคมให้กับชุมชน 2.7.3 สนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมนำองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ ไปใช้เพื่ออ้างอิงและ/หรือต่อยอด	5.2 การบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ : - ขยะได้รับการจัดการอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ - ประชาชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานดีขึ้น ตัวชี้วัด : ขยะมูลฝอยมีการนำกลับมาใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่า 5.37 ล้านตัน นโยบายการจัดสรรงบประมาณ : 5.2.1 ส่งเสริมการลดการเกิดขยะมูลฝอยที่ต้นทาง เสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยของเสียอันตราย และการนำขยะไปใช้ประโยชน์ รวมถึงการจัดตั้งพื้นที่ต้นแบบในการลดและคัดแยกขยะในการลดและคัดแยกขยะที่ได้รับผลกระทบ 5.2.7 ส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ
	บุคลากรภาครัฐ	ด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	บูรณาการวิจัยและนวัตกรรม
แผนงาน	บุคลากรภาครัฐ	ด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิต ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	บูรณาการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม

แผนงานยุทธศาสตร์
84.4700 ลอ.

5. ยุทธศาสตร์ด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

5.5 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกัน
ทรัพยากรธรรมชาติ

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ :
ทรัพยากรธรรมชาติและ
ความหลากหลายทางชีวภาพ
คงความอุดมสมบูรณ์
ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูและ
ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด :
พื้นที่ป่าไม้มีความอุดมสมบูรณ์
102.3 ล้านไร่

นโยบายการจัดสรรงบประมาณ :

5.5.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วม
และการปลูกจิตสำนึก
เยาวชนและประชาชน
ในการอนุรักษ์และ
จัดการทรัพยากร
ธรรมชาติ รวมทั้ง
การใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติ
และความหลากหลาย
ทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
ตลอดจนสนับสนุน
การดำเนินงานป่าชุมชน
และการขยายเครือข่าย
อาสาสมัครในการ
อนุรักษ์ทรัพยากร
ธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์อนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกัน
ทรัพยากรธรรมชาติ

5.6 การจัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ และภัยพิบัติ

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ :

ทุกภาคส่วนมีการเฝ้าระวัง และพร้อมรับมือกับผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศของโลก

ตัวชี้วัด :

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศลดลงร้อยละ 7-20 ในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่งของการปล่อยในกรณีปกติ
ภายในปี 2563

นโยบายการจัดสรรงบประมาณ :

5.6.1 เสริมสร้างขีดความสามารถในการรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
และการสร้างความพร้อมในการปรับตัวของชุมชน

ยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ และภัยพิบัติ

	แผนงานบุคลากรภาครัฐ 151.7079 ลบ.	แผนงานพื้นฐาน 316.2652 ลบ.	แผนงานบูรณาการ 126.0499 ลบ.			
เป้าหมาย การให้บริการกระทรวง	4. ส่งเสริมการผลิต และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (467.9731 ลบ.)		เป้าหมายที่ 2 การวิจัยและนวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาหรือ สร้างความเข้มแข็ง ด้านสังคม ชุมชน ความมั่นคง และ คุณภาพชีวิตประชาชน ตามยุทธศาสตร์ ของประเทศ	เป้าหมายที่ 3 วิจัยและพัฒนา เพื่อสร้าง/สะสม องค์ความรู้ ที่มีศักยภาพ	เป้าหมายที่ 1 ขยายผลขยายชุมชน ของเสียอันตราย ชุมชน มูลฝอยติดเชื้อ และกากอุตสาหกรรม ที่เป็นอันตราย ได้รับ การจัดการอย่าง ถูกต้อง ร้อยละ 60, 15, 90 และ 80	เป้าหมายที่ 2 คุณภาพอากาศ ในพื้นที่วิกฤตดีขึ้น ร้อยละ 1.5
ตัวชี้วัด			ตัวชี้วัดที่ 2.3 แนวทาง/ข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาในพื้นที่ ชุมชน/สังคมไม่น้อย กว่า ร้อยละ 50 ของผลงานทั้งหมด	ตัวชี้วัดที่ 3.2 องค์ความรู้สามารถ นำไปต่อยอดเชิงลึก หรือนำไปใช้แก้ไข ปัญหาการดำเนินงาน ของหน่วยงาน ร้อยละ 50	ตัวชี้วัดที่ 1.1 ขยายผลขยายชุมชน มีการนำกลับมาใช้ ประโยชน์ ไม่น้อยกว่า 5.37 ล้านตัน	ตัวชี้วัดที่ 2.2 ฝุ่นละออง ในพื้นที่ 9 จังหวัด ภาคเหนือ อยู่ใน เกณฑ์มาตรฐาน ร้อยละ 86
เป้าหมาย ให้บริการหน่วยงาน	เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินการภาครัฐ	กลุ่มเป้าหมายและเครือข่ายที่มีความรู้ และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	แนวทางที่ 2.3.1 การจัดการความรู้ การวิจัยเพื่อนำไปสู่ การพัฒนาชุมชน และสังคม และ เพื่อความเป็นเลิศ ทางวิชาการ	แนวทางที่ 3.2.1 วิจัยประยุกต์เชิงลึก หรือต่อยอดเพื่อ นำไปใช้แก้ไขปัญหา การดำเนินงาน ของหน่วยงาน	แนวทางที่ 1.1.1 ส่งเสริมการลด คัดแยกและนำไป ใช้ประโยชน์	ตัวชี้วัด พื้นที่ป่าและพื้นที่ เกษตรที่ถูกไฟไหม้ ลดลง จำนวน 300,000 ไร่
โครงการ	รายการค่าใช้จ่าย บุคลากรภาครัฐ (151.7079 ล้านบาท)	ผลผลิต : การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (316.2652 ล้านบาท)	โครงการวิจัยและ พัฒนานวัตกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม (32.1494 ล้านบาท)	โครงการวิจัยและ พัฒนาเทคโนโลยี ในการจัดการปัญหา สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ (2.3020 ล้านบาท)	โครงการสร้างวินัย และการมีส่วนร่วม ของคนในชาติมุ่งสู่ การจัดการขยะและ สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน (60.1615 ล้านบาท)	โครงการสร้าง จิตสำนึกและ การมีส่วนร่วม ในการป้องกัน การเผาในที่โล่ง และลดหมอกควัน (31.4370 ล้านบาท)

แผนงานยุทธศาสตร์
84.4700 ลบ.

1. จัดการป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ (10.0000 ลบ.)	4. ส่งเสริมการผลิต และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (64.4800 ลบ.)	5. ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (9.9900 ลบ.)
	เชิงปริมาณ - จำนวนเมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียน (6 เมือง) - จำนวนกลุ่มเป้าหมายรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการบริโภค และการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (660,000 คน) เชิงคุณภาพ ร้อยละของประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 10)	
เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน	ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมุ่งสู่สังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	เพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนากลไก ชี้ความสามารถในการลดก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระดับบุคคล/ชุมชน
โครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน โดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน (10.0000 ล้านบาท)	โครงการส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (25.5500 ล้านบาท)	โครงการสร้างสังคมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (6.1500 ล้านบาท)
	โครงการเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (32.7800 ล้านบาท)	
	โครงการส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกในระดับบุคคล (1.4400 ล้านบาท)	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางสังคมเพื่อรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความตกลงปารีส (8.5500 ล้านบาท)

	แผนงานบุคลากรภาครัฐ 151.7079 ล.บ.	แผนงานพื้นฐาน 316.2652 ล.บ.	แผนงานบูรณาการ 126.0499 ล.บ.			
ตัวชี้วัดโครงการ		เชิงปริมาณ - ร้อยละจำนวนหมู่บ้านที่มีอาสาสมัครเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 10) - จำนวนเครือข่ายภาคประชาชนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกับภาคี (20 เครือข่าย) - จำนวนประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม (3,168,000 คน) - จำนวนเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษาที่มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (1,500 เครือข่าย) - จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการรู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (4,465 คน) เชิงคุณภาพ - ร้อยละกลุ่มเป้าหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการส่งเสริมและพัฒนา (ร้อยละ 80) - ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีความพึงพอใจในการรับบริการข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 80) - ร้อยละของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 80)	เชิงปริมาณ จำนวนผลงานวิจัยและนวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม (12 เรื่อง)	เชิงปริมาณ จำนวนผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จมีการนำไปใช้แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ (2 เรื่อง)	เชิงปริมาณ ขยะมูลฝอยชุมชนมีการนำกลับมาใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่า 9,000 ตัน	เชิงปริมาณ ร้อยละของเครือข่าย/อาสาสมัครในพื้นที่ Buffer Zone และพื้นที่เสี่ยงเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 20)
	กิจกรรม	ก.1 สร้างความร่วมมือของเครือข่ายภาคประชาชน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (87.3537 ล้านบาท) ก.2 สร้างจิตสำนึกด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (68.2736 ล้านบาท) ก.3 พัฒนาข้อมูลระบบสารสนเทศและการให้บริการ (26.1096 ล้านบาท) ก. 4 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม (13.8657 ล้านบาท) ก.5 บริหารจัดการงานวิจัย (87.5032 ล้านบาท) ก.6 พัฒนาการบริหารจัดการองค์กร (33.1594 ล้านบาท)	วิจัยและพัฒนา นวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม (32.1494 ล้านบาท)	วิจัยและพัฒนา เทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม (2.3020 ล้านบาท)	สร้างวินัยของคนในชาติ มุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน (60.1615 ล้านบาท)	สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายเฝ้าระวังและป้องกันการเผาในที่โล่งและลดหมอกควัน (31.4370 ล้านบาท)

แผนงานยุทธศาสตร์
84.4700 au.

เชิงปริมาณ จำนวนพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน (10,000 ไร่) เชิงคุณภาพ ร้อยละของต้นไม้ที่ได้รับการรักษาและมีอัตราการรอด (ร้อยละ 50)	เชิงปริมาณ 1. จำนวนเครือข่ายการบริโภคและการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (150 แห่ง) 2. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการบริโภคและการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (800 คน) 3. จำนวนกลุ่มเป้าหมายรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการบริโภค และการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (660,000 คน) เชิงคุณภาพ 1. ร้อยละของประชาชนที่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 10) 2. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีความพึงพอใจในการรับบริการข้อมูลข่าวสารด้านการบริโภค และการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 80)	เชิงปริมาณ 1. จำนวนกลุ่มเป้าหมายรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการสร้างสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (80,000 คน) 2. จำนวนพื้นที่ต้นแบบด้านการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (2 พื้นที่) เชิงคุณภาพ 1. ร้อยละของประชาชนที่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 10) 2. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีความพึงพอใจในการรับบริการข้อมูลข่าวสารด้านการสร้างสังคมบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 80)	เชิงปริมาณ 1. จำนวนเมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียน (6 เมือง) 2. จำนวนโรงเรียนไอศศกุลในพื้นที่ต้นแบบเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (5 แห่ง) 3. จำนวนกลุ่มเป้าหมายรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (80,000 คน) 4. จำนวนจังหวัดสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (6 จังหวัด) เชิงคุณภาพ 1. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีความพึงพอใจในการรับบริการข้อมูลข่าวสารด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (ร้อยละ 80) 2. ร้อยละของโรงเรียนไอศศกุล ได้รับการพัฒนาและเสริมศักยภาพ (ร้อยละ 80) 3. ร้อยละของโรงเรียนไอศศกุลมีความรู้ความเข้าใจการดำเนินงานตามหลักการโรงเรียนไอศศกุลอาเซียน (ร้อยละ 80)	เชิงคุณภาพ ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายมีการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมผ่าน Green Card Application (ร้อยละ 10)	เชิงปริมาณ 1. จำนวนกลุ่มเป้าหมายรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (500,000 คน) 2. จำนวนจังหวัดที่มีการขับเคลื่อนการดำเนินงาน (1 จังหวัด) เชิงคุณภาพ ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีความพึงพอใจในการรับบริการข้อมูลข่าวสารการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับบุคคล/ชุมชน (ร้อยละ 80)
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน (10.0000 ล้านบาท)	ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (25.5500 ล้านบาท)	สร้างสังคมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (6.1500 ล้านบาท)	เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (32.7800 ล้านบาท)	ส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกในระดับบุคคล (1.4400 ล้านบาท)	สื่อสารและเสริมสร้างศักยภาพในการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (8.5500 ล้านบาท)

ประชาชนจิตอาสา พัฒนาสิ่งแวดล้อม

กสม. พร้อมใจสมัครเป็น
ประชาชนจิตอาสา

65,479 คน

เครือข่าย

200,000 กว่าคน

เด็หน้าอนุรักษักรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สืบสานพระราชปณิธาน
สานใจรักสิ่งแวดล้อม

จากพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลราชกุมาร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ต้องการให้ประเทศชาติมั่นคงและประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงทรงสืบสาน ต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้จัดโครงการจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” ขึ้น เพื่อเป็นการรวบรวมความสมัครสมานสามัคคีของคนไทยทุกหมู่เหล่า ในการทำกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ เช่น จิตอาสาพัฒนา จิตอาสาภัยพิบัติ เพื่อพัฒนาพื้นที่ในชุมชนต่างๆ ให้มีความเจริญ บรรเทาความเดือดร้อน และแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน เกิดเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชน ปัจจุบันโครงการจิตอาสาพระราชทานมีจำนวนสมาชิกทั่วประเทศกว่า 4 ล้านคน และได้ดำเนินกิจกรรมตามแนวพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นเพื่อให้การส่งเสริมการมีส่วนร่วมเป็นไปอย่างกว้างขวางมากขึ้น ส่วนราชการ และรัฐบาล จึงได้ผลักดันโครงการจิตอาสาในกิจกรรมต่าง ๆ ของส่วนราชการที่เป็น การพัฒนาเพื่อสังคม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เสริมสร้างการเรียนรู้ ตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ได้จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนจิตอาสา และ มอบหมายให้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลักในการประสานกับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดแนวทางและรูปแบบของการส่งเสริม ให้ประชาชนจิตอาสาเข้ามา มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีการรวมพลังประชาชนจิตอาสาจากเครือข่ายอาสาสมัคร พื้ทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) มาช่วยกันบำเพ็ญประโยชน์ เพื่อสังคมในรูปแบบต่าง ๆ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินกิจกรรมประชาชน จิตอาสา “เราทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” ในภาพของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมหลายครั้ง ได้แก่

พัฒนาพื้นที่สาธารณะ ณ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์

จ.พระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และเป็นสถานที่ที่มีประชาชนเข้ามาใช้ประโยชน์ โดยประชาชนจิตอาสา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน นักศึกษา และ ทสม. กว่า 800 คน ร่วมกันปรับปรุงภูมิทัศน์ ตัดแต่งกิ่งไม้ การกำจัดผักตบชวา ในลำคลอง และเก็บขยะในบริเวณสวน

ปรับปรุงภูมิทัศน์ บริเวณคลองวัดแดง ชุมชนบ้านวัดแดง ต.ไทรมา อ.เมือง จ.นนทบุรี เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณฯ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว วันที่ 28 กรกฎาคม 2561 มีประชาชนจิตอาสา และหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมกิจกรรมกว่า 500 คน โดยช่วยกันทำความสะอาดลำคลอง และกำจัดวัชพืช รวมถึงมีการเก็บขยะและปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณชุมชนให้สะอาดและมีสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีการปล่อยพันธุ์ปลา จำนวน 67,000 ตัว คินสวาล์ว แหล่งน้ำธรรมชาติด้วย

ในหลวงรัชกาลที่ 10 ทรงพระราชทานพระราชานุญาต จัดตั้ง ประชาชนจิตอาสา

(จิตอาสาเฉพาะกิจ) ในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อเป็นการรวมพลังความรัก ความสามัคคี แสดงออกถึงความจงรักภักดีและน้อมเกล้าถวายเป็นพระราชกุศลโดยเครือข่าย ทสม. จากทั่วประเทศ จำนวน 65,479 คน พร้อมใจกันสมัคร เพื่ออำนวยความสะดวก ในช่วงงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ และเครือข่าย ทสม. ทั่วประเทศกว่า 200,000 คน ยังคงเดินทางมาเพื่อประโยชน์ให้สังคมดำเนินกิจกรรมอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตนเองเพื่อสืบสานพระราชปณิธานสานใจรักสิ่งแวดล้อมสร้างความสมดุลและยั่งยืนให้แก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย

จากพลังของจิตอาสาสนับสนุนคนในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ในหลวงรัชกาลที่ 9 มาจนถึงกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ ในการพัฒนาสังคมชุมชน และสิ่งแวดล้อม ของจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” ทำให้เราเห็นถึงจิตสาธารณะของคนไทย ที่พร้อมจะช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความสมัครใจโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน มีความเสียสละ และเห็นประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ หากสังคมไทย และสิ่งแวดล้อมไทย ถูกค้ำจุนด้วยสิ่งเหล่านี้ จะช่วยขับเคลื่อนให้ประเทศไปข้างหน้าอย่างมั่นคง

Young Thai
Environmentalists 2018 : YTeN

การสร้างเครือข่ายเยาวชน
ตระหนักรู้ เพื่อการเปลี่ยนแปลง
ที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม

พลังเยาวชน รักโลก

ในภาวะปัจจุบันที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำลังเสื่อมโทรมและร่อยหรอ นอกเหนือจากมาตรการเฉพาะ ในการอนุรักษ์และฟื้นฟู ที่ต้องถูกนำมาใช้อย่างเร่งด่วนแล้ว การปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ให้กับเยาวชนก็เป็นสิ่งที่ ต้องคำนึงถึง เพราะในอนาคตเยาวชนเหล่านี้จะกลายเป็น พลังเพื่อองค์สำคัญในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ดังนั้นแล้วการหล่อหลอมให้เยาวชนตระหนักถึง คุณค่าความสำคัญของสิ่งแวดล้อม จึงเป็นเสมือนหลักประกัน ในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระยะยาว ซึ่งเป้าหมายที่จะช่วยขัดเกลา และฝึกฝนให้เยาวชนเติบโต มาเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ คือ การสร้างความรู้ ความเข้าใจ เสริมศักยภาพ และพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ให้กับเยาวชนอย่างต่อเนื่อง รวมถึง ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้เยาวชนมีบทบาทในการดูแลรักษา สิ่งแวดล้อมมากขึ้น

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ความสำคัญ อย่างมากในการพัฒนาพลเมืองสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะ กลุ่มเป้าหมายที่เป็นเยาวชน ด้วยการพัฒนาเยาวชนผ่าน กิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องเป็น เวลากว่า 20 ปี และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้จัด กิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและเปิดเวทีในการแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การอนุรักษ์ให้กับเยาวชน

YTEn เยาวชนไทยใส่ใจสิ่งแวดล้อม

โครงการ Young Thai Environmentalists 2018 : YTEn 2018 หรือ โครงการพัฒนาระบบการเรียนรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระดับเยาวชน เพื่อนำไปสู่ การสร้างเครือข่ายพลังเยาวชนตระหนักรู้ เกิดขึ้นจากความร่วมมือระหว่าง กรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และทีมนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่ต้องการพัฒนาศักยภาพของเยาวชนคนรุ่นใหม่ให้มีภาวะความเป็นผู้นำทางความคิด สามารถ คิดวิเคราะห์ และมีความรู้ในประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีทักษะในการสื่อสาร ทั้งด้านการพูดนำเสนอ การผลิตสื่อ ตลอดจนการสร้างและบริหารเนื้อหาเชิงประเด็น รวมถึง เพื่อสร้างเครือข่ายและปลูกแนวคิดจิตสำนึกคนรุ่นใหม่ให้หันมาสนใจประเด็นการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ และคาดหวังว่าภายหลังจากที่เยาวชนผ่านการพัฒนาศักยภาพแล้ว จะสามารถ เป็นกระบอกเสียงสำคัญในการขับเคลื่อนประเด็นปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและ ประเด็นสิ่งแวดล้อม ไปยังกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม ในอนาคต

โครงการเปิดให้เยาวชนในระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศสมัครเข้าร่วมโครงการ โดยเยาวชน ที่ผ่านการคัดเลือกในรอบแรกจะได้รับโอกาสในการเข้าค่ายพัฒนาศักยภาพด้านสิ่งแวดล้อม และ ทักษะในการสื่อสารสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นทักษะการพูด การนำเสนอผลงาน บุคลิกภาพ และ การแสดงออกในที่สาธารณะ หลังจากได้รับการพัฒนาศักยภาพแล้ว น้อง ๆ เยาวชนจะต้อง คิดโครงการสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อนำมาเสนอให้กับ คณะกรรมการในการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 2 และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะทำการ คัดเลือกเยาวชนที่มีความสามารถในการสื่อสารและนำเสนอโครงการที่สร้างสรรค์ โดยเยาวชน ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศจะได้เป็นตัวแทนเยาวชนไทยเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญา สหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 24 หรือ COP24 ณ สาธารณรัฐ โปแลนด์

เยาวชนอาเซียนรักษ์สิ่งแวดล้อม

ประเทศไทยได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP) มาเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals-SDGs) โดยการเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ เช่นเดียวกับกับเยาวชนซึ่งถือเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต ดังนั้นเยาวชนจึงควรมีโอกาสได้เปิดประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มุมมอง วิธีคิด และแนวทางปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาประเทศ รวมถึงได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนางานด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในอีกทางหนึ่ง

โครงการค่ายเยาวชนอาเซียนรักษ์สิ่งแวดล้อม (ASEAN Youth Camp) ภายใต้หัวข้อ “ASEAN Youth Stepping Towards Environmental Sustainability” จัดขึ้นระหว่างวันที่ 24 - 30 เมษายน 2561 เพื่อให้เยาวชนจากประเทศอาเซียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม เรียนรู้การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และสามารถนำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำโครงการด้านสิ่งแวดล้อม และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอนาคต ทั้งนี้มีเยาวชนจาก 10 ประเทศสมาชิก ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และสื่อมวลชนแขนงต่างๆ เข้าร่วมกว่า 100 คน

การจัดกิจกรรมจะเน้นไปที่การสร้างประสบการณ์ตรงให้กับเยาวชน โดยการศึกษาดูงาน และการลงมือปฏิบัติ ซึ่งครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ด้านสิ่งแวดล้อม เช่น หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การจัดการสิ่งแวดล้อมในภาคอุตสาหกรรม การจัดการป่า การอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองอย่างยั่งยืน นอกจากนี้เยาวชนจากแต่ละประเทศยังได้จัดทำ ข้อเสนอโครงการด้านสิ่งแวดล้อมที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงตามบริบทของประเทศตนเองด้วย

สิ่งสำคัญนอกเหนือจากจะได้เรียนรู้การจัดการสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาตามแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียง ยังเป็นการสร้างเครือข่ายเยาวชนอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมให้มีความเข้มแข็ง ซึ่งในอนาคตข้างหน้าเยาวชนเหล่านี้จะช่วยผลักดันให้การส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ตามกรอบความร่วมมือด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนไปถึงเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยกำลังความรู้ ความสามารถ และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ผลสำเร็จจากการจัดกิจกรรมค่ายเยาวชนรักษาสีสิ่งแวดล้อม ได้ถูกนำเสนอต่อที่ประชุมในระดับอาเซียน เพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนได้เห็นถึงบทบาท ผู้นำของประเทศไทย ที่มุ่งมั่นขับเคลื่อนการดำเนินงานสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ของภูมิภาค ด้วยการเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับเยาวชน

ธรรมาภิบาล สิ่งแวดล้อม

สำหรับนักบริหารระดับสูง

หลักสูตรประกาศนียบัตรธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมสำหรับนักบริหารระดับสูง (หลักสูตร ปธส.) เป็นหลักสูตรสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้บริหารระดับสูงหลักสูตรแรกในประเทศไทยที่เกิดขึ้นจากความมุ่งหวังที่จะพัฒนาศักยภาพผู้บริหารระดับสูงจากหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนแบบองค์รวมและบูรณาการตามหลักธรรมาภิบาล

หลักสูตร ปธส. กำหนดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2556 มุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพของผู้บริหารให้เป็นผู้บริหารยุคใหม่หัวใจสีเขียว เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและเป็นต้นแบบในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม มีการเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมบนหลักเหตุและผล โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ รวมทั้งสามารถสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีผู้ผ่านการศึกษารวมจำนวนทั้งสิ้น 392 คน

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมุ่งมั่นที่จะทำให้หลักสูตร ปธส. เป็นประตูสู่การสร้างเครือข่ายด้านสิ่งแวดล้อมในอนาคต เพราะตระหนักดีว่าการทำงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับภาคส่วนต่างๆ ในสังคม ด้วยเหตุนี้เองจึงกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้ารับการศึกษาดูงานให้ครอบคลุมกลุ่มคนจากหลากหลายอาชีพ หลากหลายสถาบัน ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรง และทางอ้อม เช่น ผู้บริหารหน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ เอกชน สถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน สื่อมวลชน ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำชุมชน

หลักสูตร ปธส. ได้ดำเนินการศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยในปี 2561 เป็นรุ่นที่ 6 มีผู้ผ่านการคัดเลือกให้เข้ารับการศึกษาดูงานทั้งสิ้น 60 คน จากจำนวนผู้สมัคร 119 คน โดยเนื้อหาของหลักสูตรแบ่งออกเป็น 5 หมวดวิชา ได้แก่

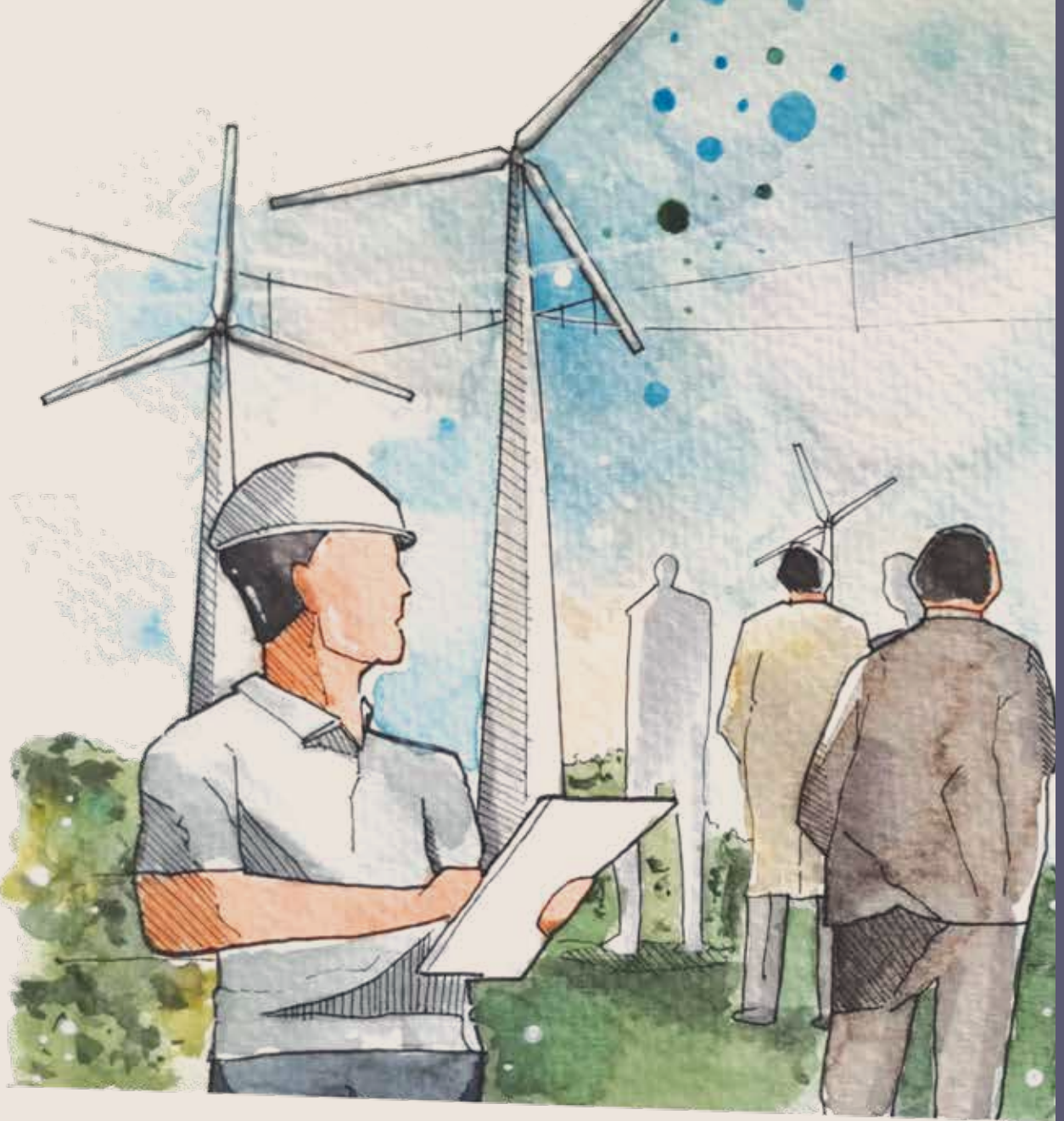
1) ความรู้พื้นฐานและความรู้เฉพาะทาง
ด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้บริหาร

2) ความรู้เฉพาะเพื่อการตัดสินใจ
ทางด้านสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้บริหาร

3) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสร้างเครือข่าย
นักบริหารระดับสูงด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

4) ความรู้เฉพาะที่เน้นหนักทางด้านนวัตกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
สิ่งแวดล้อมสำหรับผู้บริหาร

5) การสร้างประสบการณ์นักบริหารเชิงประจักษ์

โดยรูปแบบการศึกษาอบรมจะเป็นการบรรยายแบบมีส่วนร่วม การเสวนา การอภิปราย การระดมความคิดเห็น การเปรียบเทียบและวิเคราะห์กรณีศึกษา การฝึกปฏิบัติ การศึกษาดูงาน รวมทั้งการจัดทำสารนิพนธ์แบบกลุ่มภายใต้แนวคิดการพัฒนาที่ยึดพื้นที่เป็นหลัก (Area-based Development Approach) ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยที่เน้นการเก็บข้อมูลในพื้นที่เป้าหมาย โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการให้ข้อมูล ทั้งนี้เพื่อให้สารนิพนธ์ที่ออกมามีประโยชน์ต่อพื้นที่ศึกษา หลักสูตร ปธส. รุ่น 6 ได้เลือกเกาะหลีเป๊ะ จ.สตูล เป็นพื้นที่ศึกษา เพราะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่กำลังประสบปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมจนทำให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำริให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ทั้งนี้ได้แบ่งการศึกษาดูออกเป็น 7 ประเด็น ได้แก่ 1) การจัดการรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติเกาะหลีเป๊ะอย่างยั่งยืน 2) การศึกษาการจัดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการท่องเที่ยวภายใต้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนบนเกาะหลีเป๊ะ 3) บทบาทของภาคธุรกิจที่พักและโรงแรมในการบริหารจัดการของเสียในสถานประกอบการ เพื่ออนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา เกาะหลีเป๊ะ 4) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของปะการังชายฝั่งในพื้นที่เกาะหลีเป๊ะ 5) แนวทางการจัดการขยะอย่างยั่งยืนของเกาะหลีเป๊ะ 6) ชุมชนดั้งเดิมและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่เกาะหลีเป๊ะ และ 7) การบริหารจัดการน้ำและน้ำเสียบนพื้นที่เกาะหลีเป๊ะ ผู้ผ่านการฝึกอบรมจะได้รับพระราชทานประกาศนียบัตรจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในช่วง 3 – 4 ปีที่ผ่านมาหลักสูตร ปธส. เริ่มเป็นที่รู้จัก และได้รับความสนใจมากขึ้น จากสถิติจำนวนผู้ที่สนใจเข้ารับการศึกษาดูที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี ซึ่งเป็นผลมาจากคุณภาพของหลักสูตรที่มีการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เสียงสะท้อนจากผู้ผ่านการศึกษาดูต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า เป็นหลักสูตรที่ครบเครื่องในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการนำเสนอข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในหลากหลายมิติ และหยิบยกประเด็นร้อน ซึ่งกำลังเป็นที่สนใจของคนในสังคมมาเป็นประเด็นเรียนรู้ ทั้งยังเปิดมุมมองให้ผู้เข้ารับการศึกษาดูด้วยการร่วมกันวิพากษ์วิจารณ์ และแก้ไขปัญหาในประเด็นเหล่านั้นร่วมกัน บนมุมมองและบริบทของภาคส่วนต่างๆ

นอกจากนี้ความรู้ที่ได้รับและเครือข่ายที่เกิดขึ้นยังเป็นประโยชน์ต่อการทำงานของผู้เข้ารับการศึกษาดูด้วย เช่น การประสานงานขอความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เคยเป็นเพื่อนร่วมเรียน การนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาดูไปถ่ายทอดสู่บุคลากรในองค์กร และพัฒนา

ต่อยอดเป็นโครงการ CSR ด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงาน ทั้งนี้แม้ว่างานที่รับผิดชอบจะไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมโดยตรง แต่ผู้ที่ผ่านการศึกษาอบรมส่วนใหญ่ก็ลงความเห็นว่าการบริหารสิ่งแวดล้อมเป็นหลักการบริหารที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกองค์กร และยังสามารถนำมาปรับใช้ในการดูแลสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันได้เช่นกัน ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมาก

การฝึกอบรมในหลักสูตรสามารถสรุปได้ดังนี้

ผู้เข้ารับการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ
ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ร้อยละ 83.6

ผู้เข้ารับการศึกษามีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ร้อยละ 52.4

ผู้เข้ารับการศึกษามีความรู้
สามารถนำความรู้
ไปประยุกต์ใช้
ในการปฏิบัติงาน
ร้อยละ 88.2

ท้ายที่สุด หากจำนวนผู้ที่สนใจเข้ารับการศึกษามีเพิ่มขึ้นและเสียงสะท้อนของผู้บริหารที่ผ่านหลักสูตรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมสำหรับนักบริหารระดับสูง คือ เครื่องบ่งชี้ถึงคุณภาพของหลักสูตร ข้อความข้างต้นคงเป็นเครื่องยืนยันได้เป็นอย่างดีว่า คุณภาพของหลักสูตรและบุคลากรที่ผ่านการศึกษามีมากขึ้นอย่างแน่นอน

ทำความดีด้วยหัวใจ

ลดรับ ลดให้ ลดใช้

ถุงพลาสติก

ตลาดสดกว่า 7,000 แห่ง
สามารถลดปริมาณการใช้
ถุงพลาสติกหูหิ้วได้จำนวน

1,875,008 ใบ

ห้างสรรพสินค้าและร้านสะดวกซื้อ
สามารถลดปริมาณการใช้
ถุงพลาสติกหูหิ้วลงได้ทั้งสิ้น

33,625,000 ใบ

อย่างที่ทราบกันดีว่า ขยะได้กลายเป็นปัญหาสำคัญที่รัฐบาลหลายๆประเทศทั่วโลกกำลังเอามือกุมขมับ ด้วยเหตุที่ปริมาณขยะจำนวนมหาศาลเพิ่มมากขึ้นทุกปี สาเหตุหลักๆ มาจากการขยายตัวของชุมชนเมือง และการเพิ่มขึ้นของประชากร จากรายงานล่าสุดของธนาคารโลก¹ ระบุว่า ในปี 2559 ทั่วโลกมีการสร้างขยะมากถึง 2 พันล้านตัน และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 3.4 พันล้านตัน ในอีก 30 ปีข้างหน้า ในจำนวนขยะมากมายมหาศาลเหล่านี้ ขยะพลาสติกนับว่ามีปริมาณมากเป็นอันดับสาม (10%) รองจากขยะอินทรีย์ (46%) และขยะประเภทกระดาษ (17%) ซึ่งในบรรดาขยะพลาสติกที่พบ กว่าครึ่งเป็นพลาสติกที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง

¹ What a Waste 2.0: A Global Snapshot of Solid Waste Management to 2050

แม้ขยะพลาสติกจะดูไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับขยะอินทรีย์ แต่ด้วยคุณสมบัติของพลาสติกที่ต้องใช้เวลาเกินกว่า 450 ปี ในการย่อยสลาย ดังนั้น หากไม่มีการจัดการขยะพลาสติกอย่างเหมาะสม ก็อาจทำให้เกิดการตกค้างในสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ และสุขภาพของมนุษย์ได้ ดังเช่นขยะพลาสติกจำนวนมากที่ลอยอยู่ในทะเล ซึ่งแต่ละปีได้คร่าชีวิตสัตว์ทะเลหายากหลายชนิด เพราะพวกมันกินขยะเหล่านี้เข้าไป รวมถึงการปนเปื้อนของไมโครพลาสติกในห่วงโซ่อาหาร หากเรารับประทานอาหารที่มีการปนเปื้อนไมโครพลาสติกเข้าไป ก็จะทำให้เกิดการสะสมสารพิษในร่างกาย และเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้

สำหรับประเทศไทย กรมควบคุมมลพิษ ระบุว่า ในปี พ.ศ. 2560 ที่ผ่านมา ประเทศไทยมีขยะพลาสติกเกิดขึ้นประมาณร้อยละ 12 จากปริมาณขยะทั้งหมด 27.4 ล้านตัน หรือคิดเป็นปริมาณ 2 ล้านตัน แต่มีการนำขยะพลาสติกกลับไปใช้ประโยชน์เฉลี่ยเพียง 0.5 ล้านตัน อีก 1.5 ล้านตันถูกนำไปกำจัดและบางส่วนตกค้างในสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่เป็นเศษขยะประเภทถุงพลาสติก ทั้งถุงหูหิ้ว ถุงร้อน และถุงบรรจุอาหาร โดยเฉพาะถุงพลาสติกหูหิ้วมีการนำมาใช้ถึงปีละ 45,000 ล้านใบ โฟมบรรจุอาหาร 6,758 ล้านใบ และแก้วพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว 9,750 ล้านใบ เมื่อพลาสติกเหล่านี้ถูกใช้ แต่ไม่ถูกจัดการอย่างเหมาะสม ท้ายที่สุดจึงกลายเป็นปัญหา ที่กำลังส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล และส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเราทุกคน ทั้งยังทำให้ในปี 2561 ประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในประเทศที่ทิ้งขยะพลาสติกลงทะเลมากเป็นอันดับ 5 ของโลก จากผลการสำรวจปริมาณขยะทะเลทั่วโลกของทีมนักวิจัยมหาวิทยาลัยจอร์เจีย รองจากประเทศจีน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ตามลำดับ

และเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาขยะ โดยเฉพาะขยะพลาสติกที่เพิ่มปริมาณขึ้นเป็นอย่างมาก กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงได้บูรณาการความร่วมมือกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกให้เกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้น ด้วยการรณรงค์ให้ประชาชนลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและโฟม ในโครงการทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” ของรัฐบาล โดยมุ่งเป้าลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว ในร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า และตลาดสดทั่วประเทศ

ลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วและโฟมในตลาดสด

ถุงพลาสติกเป็นบรรจุภัณฑ์ที่นิยมใช้กันมาก เนื่องจากสะดวก น้ำหนักเบา และราคาถูก แต่ใช้ระยะเวลาในการย่อยสลายยาวนานมาก จึงมีปริมาณขยะถุงพลาสติกสะสมและตกค้างเป็นจำนวนมาก

จากการศึกษาของกรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับ สถาบันพลาสติก สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พบว่า ในปี 2559 มีปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วในประเทศไทย จำนวน 45,000 ล้านใบ/ปี ในจำนวนนี้จะกระจายไปสู่ผู้ใช้ 3 กลุ่มหลัก คือ

- 1) ตลาดสดเทศบาล และเอกชน/แผงลอย/อื่น ๆ จำนวนร้อยละ 40 หรือ ประมาณ 18,000 ล้านใบ

- 2) ร้านขายของชำ จำนวนร้อยละ 30 หรือ ประมาณ 13,500 ล้านใบ

- 3) ห้างสรรพสินค้าและร้านสะดวกซื้อ จำนวนร้อยละ 30 หรือ ประมาณ 13,500 ล้านใบ

ดังนั้น ตลาดสดซึ่งเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดขยะพลาสติกหิ้วมากที่สุด จึงจำเป็นต้องดำเนินการรณรงค์ สร้างความรู้ ความเข้าใจกับผู้ค้าและประชาชนในการลดการใช้ถุงพลาสติกหิ้ว เพราะถ้าเราสามารถลดการใช้พลาสติกที่เกิดขึ้นจากการจับจ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวันลงได้ นั่นก็เท่ากับว่าขยะพลาสติกจะลดลงไปกว่าครึ่ง

เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2561 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ดำเนินโครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงเริ่มดำเนินกิจกรรม “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก” ในตลาดสด 7,000 แห่งทั่วประเทศ เป็นการทำงานร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1 - 16 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ทั้ง 76 จังหวัด และอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน โดยตั้งเป้าไว้ว่าจะลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหิ้วในตลาดสดลงร้อยละ 20 หรือ 3,600 ล้านใบ และลดการใช้กล่องโฟมบรรจุอาหารลงร้อยละ 10 ภายในปี พ.ศ. 2562 ซึ่งกำหนดเริ่มพร้อมกันในตลาดสด ห้างสรรพสินค้า และร้านสะดวกซื้อทั่วประเทศ มีการเดินรณรงค์ที่ตลาดสดแนะนำพ่อค้า แม่ค้า และผู้ซื้อให้หันมาใช้ถุงผ้า และตะกร้าแทนการใช้ถุงพลาสติก ซึ่งบางพื้นที่มีการมอบถุงผ้าให้กับพ่อค้า แม่ค้า ไว้ใช้ด้วย ทั้งนี้ ผลการดำเนินกิจกรรมลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วและโฟมในตลาดสดตั้งแต่วันที่ 21 กรกฎาคม - 30 กันยายน 2561 สามารถลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหิ้วลงได้จำนวนทั้งสิ้น 1,875,008 ใบ และผลการดำเนินกิจกรรมในห้างสรรพสินค้าและร้านสะดวกซื้อสามารถลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหิ้วลงได้ทั้งสิ้น 33,625,000 ใบ

รวมผลการดำเนินกิจกรรมทั้งพื้นที่ตลาดสด ห้างสรรพสินค้า และร้านสะดวกซื้อลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหิ้วได้ทั้งสิ้น 35,500,008 ใบ หรือประมาณ 102 ตัน

สื่อสาร สร้างสังคมปลอดถุงพลาสติก

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ใช้พลังของการสื่อสาร เพื่อสร้างกระแสให้สังคมตระหนักถึงผลกระทบของขยะพลาสติก และเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะ โดยเริ่มที่ลดการใช้พลาสติกที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง หรือ single use plastic และกระตุ้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การใช้ชีวิตประจำวันให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เช่น การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติกหูหิ้ว การพกแก้วน้ำส่วนตัว การใช้กล่องใส่อาหารที่ใช้ซ้ำได้แทนการใช้กล่องโฟม หรือแม้กระทั่งการพกช้อนส้อม และหลอดส่วนตัว แทนการใช้ช้อนส้อมพลาสติกและหลอดพลาสติก ด้วยการให้ข้อมูลความรู้ผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ ซึ่งเป็นช่องทางการสื่อสารที่ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความนิยมในปัจจุบัน เช่น การเผยแพร่คลิปวิดีโอสั้น ผ่านทาง Facebook Fanpage กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และ Youtube ช่อง Green Thailand นอกจากนี้ยังมีการให้ข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัญหาขยะพลาสติก และทางเลือกในการลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง นำเสนอในรูปแบบของอินโฟกราฟฟิก ในลักษณะของชุดความรู้ เพื่อดึงดูดความสนใจและง่ายต่อความเข้าใจ

มีการเผยแพร่สารคดีเชิงข่าว สกู๊ปข่าว และสเปเชียลวิทยุ ณรงค์ ผ่านสื่อกระแสหลักและสื่อออนไลน์ อาทิ

เว็บไซต์สำนักข่าวกรีนนิวส์

สถานีวิทยุ สวพ. FM 91 MHz

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย FM 92.5 MHz

สถานีวิทยุ ขส. ทบ. FM 102 MHz

สถานีวิทยุ FM 105 MHz

สถานีวิทยุออนไลน์กรีนเวฟ FM 106.5 MHz

และ สถานีวิทยุกรุงเทพมหานคร FM 95 MHz

สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7 ทุกวันพฤหัสบดี

และสารคดีเชิงข่าวในรายการข่าวจริงสปริงนิวส์

เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์สปริงนิวส์ ทุกวันอาทิตย์

จัดงานแถลงข่าวและกิจกรรมรณรงค์เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก วันที่ 5 มิถุนายน 2561 ในหัวข้อ “รักษโลก เลิกพลาสติก หรือ Beat Plastic Pollution. If you can't reuse it, refuse it” โดยมีการรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติกหิ้วให้กับพ่อค้า แม่ค้า และผู้มาจับจ่ายสินค้าในตลาด อดตก. เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหาขยะพลาสติก และส่งเสริมการลดใช้ถุงพลาสติกหิ้ว

นอกจากนี้ยังมีการประกวดสื่อสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หลากหลายประเภท ได้แก่ ประเภทคลิปวิดีโอ ในหัวข้อ “รักษโลก เลิกพลาสติก” ประเภทบทเพลง และประเภทบทกลอน ในหัวข้อ “รวมพลังคนรุ่นใหม่ สวมหัวใจไทย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม” เพื่อเปิดโอกาสให้เยาวชนและประชาชนที่สนใจได้สร้างสรรค์ผลงาน และสื่อที่ชนะการประกวดจำนวน 20 ผลงาน ถูกนำมาใช้ในการรณรงค์

จากการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อกระแสหลักและสื่อออนไลน์ อย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี สามารถเข้าถึงประชาชนได้กว่า 5,000,000 คน ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการลดใช้ถุงพลาสติกหิ้วมากขึ้น โดยดูจากปริมาณการใช้ถุงพลาสติกหิ้วที่ลดลง ทั้งนี้เมื่อสังคมเริ่มตระหนักถึงปัญหาขยะพลาสติกมากขึ้น ในอนาคตอาจมีการนำมาตรการทางกฎหมาย หรือมาตรการทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการช่วยแก้ปัญหา ดังนั้นการเตรียมความพร้อมของคนในสังคมให้รับรู้ถึงสถานการณ์ ปัญหา และค่อยๆ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหามลพิษพลาสติกด้วยมาตรการที่เข้มข้นขึ้นในอนาคต

เสริมพลัง สู่ภัยโลกร้อน

ปี พ.ศ. 2557 ประเทศไทยถูกจัดอันดับให้เป็นประเทศที่มีความเสี่ยงสูงมาก (extreme risk) ลำดับที่ 14² ของโลก เพราะมีความเปราะบางและเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบรุนแรงจากสภาพอากาศที่แปรปรวน อันเนื่องมาจากภาวะโลกร้อน รวมทั้งยังเป็น 1 ใน 10 ประเทศ ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระยะยาว³ และมีการคาดการณ์ว่าในอีก 10-15 ปี ข้างหน้า พื้นที่ของกรุงเทพมหานครบางส่วนจะจมอยู่ใต้น้ำ⁴ จริงๆ แล้วกระแสโลกร้อน เพิ่งขยายวงกว้างในสังคมไทยอย่างรวดเร็วเมื่อไม่กี่สิบปีที่ผ่านมา สืบเนื่องจากภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้คน และค่อยๆ ทำลายสมดุลทางธรรมชาติ แม้ว่าประเทศไทยจะไม่ได้เป็นประเทศที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากเป็นอันดับต้นๆ ของโลก แต่ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน ก็ทำให้เราไม่อาจนิ่งนอนใจ ต้องเร่งเดินหน้ากำหนดยุทธศาสตร์ เพื่อตั้งรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้น

นับตั้งแต่ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change : UNFCCC) เมื่อปี พ.ศ. 2537 ประเทศไทยได้เริ่มดำเนินงานแก้ไขปัญหาลอกร้อนมาอย่างต่อเนื่อง

² Map lecroft 2011, Climate Change Vulnerability Index

³ <https://germanwatch.org/en/download/13503.pdf>

⁴ <https://germanwatch.org/sites/germanwatch.org/files/publication/13503.pdf>

โดยในปี พ.ศ. 2552 ประเทศไทยได้เสนอแผนการลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมของประเทศ (Nationally Appropriate Mitigation Action – NAMAs) เพื่อตั้งเป้าลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายในประเทศให้ได้ร้อยละ 7-20 จากระดับการปล่อยในการดำเนินงานตามปกติ (Business as usual) ภายในปี พ.ศ. 2563 ซึ่งสามารถดำเนินการได้เกินเป้าหมายที่ตั้งไว้แล้ว ทั้งนี้ในการดำเนินงานในระยะต่อไป ประเทศไทยได้จัดส่งเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contributions: NDCs) เพื่อร่วมมือกับประชาคมโลกในการยกระดับการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภายใต้ข้อตกลงปารีส (Paris Agreement) ซึ่งเป็นข้อตกลงนานาชาติ ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 21 (The 21st Session of Conference of the Parties under UNFCCC : COP 21) ให้เข้มข้นขึ้น โดยกำหนดเป้าหมายว่าภายในปี พ.ศ. 2573 จะต้องลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ร้อยละ 20-25 ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ประเทศไทยได้แสดงเจตจำนงไว้กับประชาคมโลก ในการรักษาการเพิ่มอุณหภูมิของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกในระดับที่ต่ำกว่า 2 °C ควบคู่ไปกับการเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงเร่งดำเนินการขับเคลื่อนให้เป็นไปตามแผนการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ซึ่งก็รวมถึงกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้วย

ทั้งนี้ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยประสานงานกลางของประเทศในด้านปฏิบัติการเสริมพลังความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Action for Climate Empowerment : ACE) โดยมีหน้าที่และบทบาทหลักในการประสานความร่วมมือ เพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การฝึกอบรม และการสร้างจิตสำนึก การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การมีส่วนร่วมของประชาชน และความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

หนึ่งในภารกิจที่สำคัญคือ การเผยแพร่ผลการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Conference of the Parties under United Nations Framework Climate Change Convention : COP) ซึ่งได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 และในการประชุมสมัยที่ 23 (COP23) ที่จัดขึ้น ณ เมืองบอนน์ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ระหว่างวันที่ 6-17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560 มีการจัดนิทรรศการและกิจกรรมคู่ขนาน (Side Event) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและผลการดำเนินงานของไทยให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบ และเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้ และประสบการณ์ระหว่างนักวิชาการ และผู้แทนของรัฐบาล องค์กรเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศ ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งแสดงจุดยืนของประเทศไทยในการมีส่วนร่วม และให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อีกทั้งเพื่อเป็นการสร้างโอกาสในการแสวงหาความช่วยเหลือและร่วมมือกับภาคีเครือข่ายระหว่างประเทศ ในการขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานของประเทศในอนาคต

ในการประชุม COP23 มีการจัดนิทรรศการในหัวข้อ Thailand Climate Action through Multi-Stakeholder Partnership นำเสนอผลการดำเนินงานของประเทศไทยที่เกิดจากความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ที่ช่วยกันขับเคลื่อน พร้อมยกกรณีตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมในการป้องกันและบรรเทาปัญหาอันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยส่วนจัดแสดงแบ่งเป็น 4 โซน ได้แก่ ส่วนจัดแสดงนิทรรศการ ห้องเสวนา ห้องประชุม และห้องอเนกประสงค์ โดยตัวอย่างเนื้อหาของนิทรรศการประกอบด้วย

1. การนำเสนอแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ และการน้อมนำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการตั้งรับ ปรับตัว และบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น โครงการปลูกป่าประชารัฐ
2. นำเสนอภาพยนตร์สั้นเรื่องการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทยตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy : SEP) และการดำเนินงานของไทยในการลดก๊าซเรือนกระจก
3. นำเสนอแผนงานและเป้าหมายในการลดก๊าซเรือนกระจกของไทย หลังปี พ.ศ. 2563 โดยมีแผนลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (NDCs) ใน 5 ภาคส่วน ได้แก่ 1) การผลิตไฟฟ้า 2) การคมนาคมขนส่ง 3) การใช้พลังงานภายในตัวอาคาร 4) ภาคอุตสาหกรรม และ 5) การจัดการของเสีย
4. การดำเนินงานของแต่ละภาคส่วนในการตั้งรับ ปรับตัว และบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น การสร้างแนวไม้ไผ่ชะลอคลื่นของชุมชนชายฝั่ง จ.สมุทรสาคร เพื่อบรรเทาปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง การฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ ในพื้นที่ จ.น่าน ภายใต้โครงการปิดทองหลังพระ ของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ความพยายามของไทยในการเร่งพัฒนาและปรับปรุงระบบขนส่งทางราง เพื่อลดการใช้พลังงาน และการสนับสนุนส่งเสริมแนวทางการใช้ระบบการจราจรขนส่งและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

REMONY
2017
ANY

โดยมีประเด็นการเสวนา เช่น

- กลยุทธ์ในการระดมทุนสำหรับสนับสนุนงานวิจัยด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ทางเลือกในการพัฒนาและลดการตัดไม้ทำลายป่า กรณีศึกษา ความร่วมมือระหว่างประเทศเยอรมนี ไทย และโคลัมเบีย ภายใต้ความร่วมมือระดับโลกด้านการพัฒนาและนโยบายยาเสพติด
- การแปรสภาพวัสดุเหลือใช้จากโรงพยาบาลให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีคุณภาพและมีมูลค่าสูงขึ้น เช่น การนำบรรจุภัณฑ์ทางการแพทย์มาผลิตเป็นชุดเครื่องมือบรรเทาความเครียด ถุงใส่อุปกรณ์อาบน้ำ และเฟอร์นิเจอร์
- เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการยกตัวอย่างการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ ซึ่งส่งผลดีอย่างมากในด้านต่างๆ เช่น บรรเทาปัญหาความยากจน แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และช่วยลดผลกระทบจากภัยพิบัติ ฯลฯ

นอกจากนี้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยังได้ลงนามในความตกลงร่วมมือกันด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับประเทศโคลัมเบีย (Cooperation in the Field of Natural Resources and Environment between MNRE, Kingdom of Thailand and MESD, Republic of Colombia) มีสาระสำคัญ คือ การเสริมสร้างมิตรภาพและยุทธศาสตร์ความเป็นหุ้นส่วนต่อกัน และพัฒนาความร่วมมือในการปกป้องสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ธรรมชาติในสาขาต่างๆ อาทิ การส่งเสริมการบริหารจัดการลุ่มน้ำอย่างบูรณาการ การปกป้องคุณภาพสิ่งแวดล้อม การจัดการมลพิษ การรักษาและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง การอนุรักษ์ระบบนิเวศ การพัฒนาระบบพื้นที่คุ้มครองทางธรรมชาติ การปรับปรุงการจัดการป่าไม้ การเสริมสร้างเทคโนโลยี เป็นต้น โดยสถานเอกอัครราชทูตโคลัมเบียได้ประสานกับกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ขอรับการสนับสนุนการดำเนินงานด้านการสร้างความตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการสิ่งแวดล้อมศึกษา เป็นต้น

วิจัยและพัฒนา

มุ่งแก้ปัญหาน้ำเสีย

งานวิจัยมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาประเทศ ในหลายๆ ด้าน เพราะองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่เกิดจากงานวิจัย ในแต่ละสาขาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่าง มากมาย โดยงานวิจัยในปัจจุบันจะเน้นไปที่การวิจัยเชิงพัฒนา ที่มุ่งนำเอาความรู้จากการวิจัยไปต่อยอดให้เกิดประโยชน์ มากขึ้น เช่นเดียวกับการนำแนวทางนี้มาใช้ในการแก้ไข ฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อนำไปสู่ การแก้ไขปัญหาอย่างตรงจุด และทำให้เกิดการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เราต้องเผชิญอยู่ทุกเมื่อเชื่อวัน หนึ่งในนั้นก็คือ ปัญหาน้ำเน่าเสีย ในแต่ละวันมีน้ำเสีย ชุมชนทั่วประเทศ 9.2 ล้าน ลบ.ม. แต่สามารถบำบัด ได้เพียง 3.2 ล้าน ลบ.ม. หรือเพียง 1 ใน 3 เท่านั้น และ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและรักษาคุณภาพน้ำด้วย การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ หรือนำน้ำทิ้งที่บำบัดแล้วมาใช้ ประโยชน์ซ้ำ ยังไม่ได้รับการส่งเสริมเท่าที่ควร⁵ นี่จึงเป็น ที่มาของงานวิจัยหลายชิ้นเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียและ การนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ ที่ถูกค้นคว้าวิจัย โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

⁵ แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

ระบบบำบัดน้ำเสียแบบถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบมีเมมเบรน
อาคารศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม จ.ปทุมธานี

ระบบบำบัดน้ำเสียแบบถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบมีเมมเบรน หอพักบุคลากร
กัลยาณมิตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (องครักษ์) จ.นครนายก

ถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบมีเมมเบรน นำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่

การพัฒนารูปแบบการนำน้ำเสียชุมชนที่ผ่านการบำบัดแล้วมาใช้ประโยชน์ถือเป็นวิธีการหนึ่ง ที่ช่วยในการแก้ปัญหขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะน้ำเสียที่เกิดจากกิจกรรมการซักล้าง การอาบน้ำ และน้ำใช้ทั่วไปในครัวเรือน (ยกเว้นน้ำเสียจากส้วม) ซึ่งมีปริมาณมากถึงร้อยละ 86 หรือเทียบเท่า อัตราการใช้น้ำ 130 ลิตร/คน/วัน ซึ่งหากสามารถนำน้ำเหล่านั้นมาบำบัดและนำกลับมาใช้ประโยชน์ ได้อีกครั้งก็จะช่วยรักษาสีสิ่งแวดล้อมและเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้น้ำให้สูงขึ้น เพราะน้ำ ที่ผ่านการบำบัดแล้ว สามารถนำมาใช้ในถึงชักโครก และรดน้ำต้นไม้ได้

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมทดลองนำถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบมีเมมเบรนที่ได้ มีการศึกษาว่าสามารถบำบัดน้ำชะขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาใช้กับการบำบัดน้ำเสียจาก หอพักบุคลากรกัลยาณมิตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (องครักษ์) และอาคารศูนย์วิจัย และฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาแบบการหมุนเวียนน้ำมาใช้ประโยชน์และยัง ส่งเสริมให้เกิดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

ถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบมีเมมเบรน (Membrane Bioreactor: MBR) เป็นเทคโนโลยี ในการบำบัดน้ำเสียโดยการใช้จุลินทรีย์ย่อยสลายสิ่งสกปรก มีลักษณะการทำงานเช่นเดียวกับ ระบบบำบัดน้ำเสียแบบตะกอนเร่ง (Activated Sludge : AS) ร่วมกับการใช้เมมเบรนที่มีรูพรุน ขนาดเล็กระดับไมครอน ทำหน้าที่ในการกรองน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วออกมา ผลจากการทดลอง ใช้ถัง MBR ที่หอพักบุคลากรของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (องครักษ์) พบว่า ค่าความเป็น กรด-ด่าง มีสภาพเป็นกลาง ประสิทธิภาพในการบำบัดสารอินทรีย์ในรูปของบีโอดี ตะกอน แขนวลอย แอมโมเนีย และดัชนีชี้วัดทางด้านเชื้อโรค ได้แก่ โคลิฟอร์มทั้งหมด และอีโคไล สูงถึง ร้อยละ 99 และบำบัดสารอินทรีย์ในรูปของซีโอดีได้ถึงร้อยละ 91 รวมถึงการปนเปื้อนของ สารอินทรีย์ประเภทสารซักล้าง เช่น สารไตรโคลซาน (Triclosan) และสารไตรโคลคาร์บาน (Triclocarban) มีปริมาณลดลงอย่างมากเมื่อผ่านการบำบัดด้วย MBR

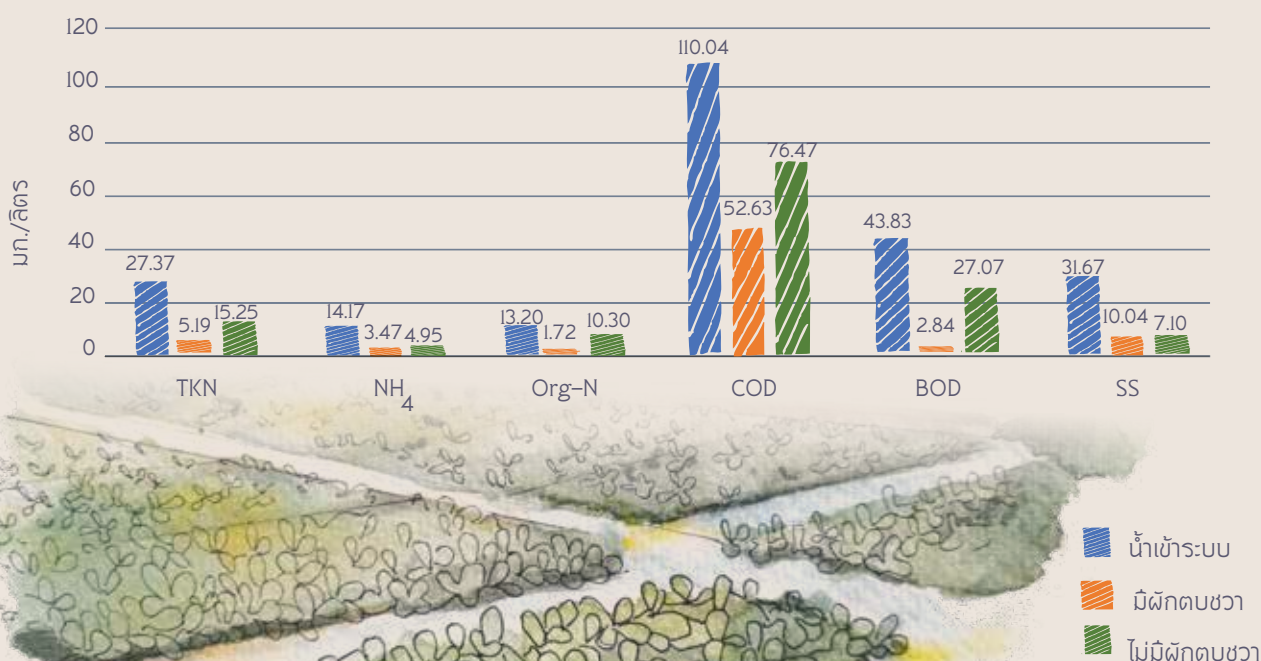
นอกจากนี้ระบบ MBR ยังช่วยบำบัดน้ำเสียจากอาคารศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม สามารถทำการบำบัดน้ำเสียได้เฉลี่ยวันละ 15 ลูกบาศก์เมตร มีประสิทธิภาพในการบำบัด สารอินทรีย์ จำพวกไนโตรเจนในรูปของทีเคเอ็น ตะกอนแขวนลอย โคลิฟอร์ม และอีโคไล ได้สูงถึง ร้อยละ 90 โดยน้ำที่ผ่านการบำบัดมีศักยภาพในการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ได้

การกำจัดสารประกอบไนโตรเจนของระบบบำบัดน้ำเสียแบบบ่อปรับเสถียรโดยใช้ผักตบชวา

ระบบบำบัดน้ำเสียแบบบ่อปรับเสถียรเป็นระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนที่ใช้มากที่สุดในประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตาม พบว่าน้ำทิ้งจากระบบดังกล่าว ยังมีการตกค้างของสารประกอบไนโตรเจนสูง เกินค่ามาตรฐานที่กำหนด ซึ่งเมื่อปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติจะทำให้น้ำเป็นสีเขียวหรือที่เรียกว่า สภาพยูโทรฟิเคชัน (Eutrophication) ส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำและสิ่งมีชีวิต ดังนั้น จึงมีการทดลองนำพืชน้ำบางชนิดมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการกำจัดสารประกอบไนโตรเจน และมลพิษพื้นฐานอื่นๆในระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนให้มากขึ้น โดยคาดว่าจะสามารถลดปริมาณไนโตรเจนในน้ำทิ้งชุมชนที่ปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ

มีการทดลองนำผักตบชวามาใช้ในการบำบัดน้ำเสียในบ่อปรับเสถียรของหอพักศูนย์วิจัย และฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า ประสิทธิภาพในการบำบัดความสกปรกของสารประกอบไนโตรเจนในรูปของ TKN NH_4 และ Org-N ในน้ำทิ้งจากค่าเฉลี่ย 27.37 14.17 และ 13.20 มิลลิกรัมต่อลิตร เหลือ 5.19 3.47 และ 1.72 มิลลิกรัมต่อลิตร หรือมีประสิทธิภาพในการบำบัด คิดเป็น ร้อยละ 81.05 75.51 และ 86.97 ตามลำดับ ในขณะที่บ่อบำบัดซึ่งไม่มีผักตบชวาสามารถลดสารดังกล่าว เหลือ 15.25 4.95 และ 10.30 มิลลิกรัมต่อลิตร หรือร้อยละ 44.28 65.06 และ 21.99 ตามลำดับ

ความสามารถในการบำบัดสารมลพิษชนิดต่าง ๆ ของผักตบชวา

จะเห็นได้ว่าการใช้ผักตบชวาสามารถลดสารประกอบไนโตรเจนและมลพิษพื้นฐานอื่นๆ ในน้ำก้างได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามในการใช้ผักตบชวาเพื่อกำจัดสารประกอบไนโตรเจนในน้ำก้างนั้นจำเป็นต้องมีการดูแลและเก็บเกี่ยวในระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัด และป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของผักตบชวา ซึ่งอาจมีมากเกินไปจนไม่สามารถที่จะควบคุมได้ นอกจากนี้เมื่อเก็บเกี่ยวผักตบชวาแล้วควรนำไปแปรรูปเพื่อใช้ประโยชน์ เช่น นำไปหมักเป็นปุ๋ยอินทรีย์ต่อไป

บำบัดน้ำเสียของโรงพยาบาลที่ปนเปื้อนยาต้านจุลชีพเพื่อนำน้ำกลับมาใช้ใหม่

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ศึกษาการปนเปื้อนของยาต้านจุลชีพในแม่น้ำบางปะกง เพื่อหาแหล่งกำเนิดของการปนเปื้อนและศึกษาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการบำบัดน้ำเสียและส่งเสริมการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ ลดการปล่อยมลพิษลงสู่สิ่งแวดล้อม จากผลการศึกษาพบการปนเปื้อนของยาต้านจุลชีพในแม่น้ำบางปะกง 3 ชนิด ในช่วงฤดูฝน ได้แก่ Ciprofloxacin 0.32-12.44 ไมโครกรัมต่อลิตร Norfloxacin 1.79-20.75 ไมโครกรัมต่อลิตร และ Tetracycline 0.60-2.31 ไมโครกรัมต่อลิตร แหล่งกำเนิดของการปนเปื้อนที่ตรวจพบ ได้แก่

- ระบบบำบัดน้ำเสียแบบตะกอนเร่งของโรงพยาบาลขนาดใหญ่พบยาต้านจุลชีพตกค้างในน้ำที่ผ่านการบำบัด 4 ชนิด ได้แก่ Ciprofloxacin 1.56 ไมโครกรัมต่อลิตร Norfloxacin 5.04 ไมโครกรัมต่อลิตร Sulfamethoxazole 0.91 ไมโครกรัมต่อลิตร และ Tetracycline 0.72 ไมโครกรัมต่อลิตร
- ระบบบำบัดน้ำเสียแบบบ่อผึ่งของโรงพยาบาลขนาดเล็กพบการปนเปื้อนของยาต้านจุลชีพในน้ำที่ผ่านการบำบัด 4 ชนิด คือ Norfloxacin 2.53 ไมโครกรัมต่อลิตร Sulfamethoxazole 0.93 ไมโครกรัมต่อลิตร Tetracycline 0.62 ไมโครกรัมต่อลิตร และ Erythromycin 1.09 ไมโครกรัมต่อลิตร
- ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนของเทศบาลเมือง ซึ่งเป็นระบบบำบัดแบบตะกอนเร่งพบการปนเปื้อนของยาต้านจุลชีพในน้ำที่ผ่านการบำบัด 3 ชนิด คือ Amoxicillin 0.64 ไมโครกรัมต่อลิตร Sulfamethoxazole 0.42 ไมโครกรัมต่อลิตร และ Tetracycline 0.91 ไมโครกรัมต่อลิตร

- น้ำเสียจากฟาร์มสุกรพบการปนเปื้อนของยาต้านจุลชีพ 5 ชนิด ได้แก่ Amoxicillin 0.04 ไมโครกรัมต่อลิตร Ciprofloxacin 34.3 ไมโครกรัมต่อลิตร Norfloxacin 39.2 ไมโครกรัมต่อลิตร Sulfamethoxazole 0.35 ไมโครกรัมต่อลิตร และ Tetracycline 30.6 ไมโครกรัมต่อลิตร
- น้ำเสียจากฟาร์มปลาพบการปนเปื้อนของยาต้านจุลชีพ 2 ชนิด ได้แก่ Sulfamethoxazole 0.34 ไมโครกรัมต่อลิตร และ Tetracycline 1.09 ไมโครกรัมต่อลิตร

จากผลการศึกษาโดยใช้ระบบบึงประดิษฐ์ขั้นสูงสาธิต (Advanced Constructed Wetland : ACW) ในการบำบัดสาร Pharmaceuticals and Personal Care Products : PPCPs ในน้ำเสียโรงพยาบาล พบว่า

ระบบบึงประดิษฐ์ขั้นสูงที่ใช้ทดสอบในการบำบัดน้ำเสียโรงพยาบาลที่ปนเปื้อนยาต้านจุลชีพ เพื่อนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ พบว่าระบบที่มีชั้นหินกรองเป็นหินคลุกและปลูกต้นกก สามารถกำจัดยาต้านจุลชีพส่วนใหญ่ ได้แก่ Ciprofloxacin Norfloxacin Tetracycline Erythromycin และ Sulfamethoxazole ได้ร้อยละ 94-98 ยกเว้น Erythromycin ที่กำจัดได้เพียงร้อยละ 57 นอกจากนี้ยังกำจัดยาพาราเซตามอลร้อยละ 73 และยา Atenolol ได้ร้อยละ 81 ตามลำดับ โดยการมีพืชให้ผลดีในการกำจัดยาชนิดต่าง ๆ โดยเฉพาะยา Ciprofloxacin ที่เห็นได้ชัดเจนว่าพืชช่วยส่งเสริมการทำลายยาต้านจุลชีพชนิดนี้ นอกจากนี้พบว่าชั้นหินคลุกและหินศิลาแลงสามารถลดยาชนิดแก้ปวดได้ถึงร้อยละ 89 และยาบีตาบล็อกเกอร์ร้อยละ 92 ตามลำดับ

ระบบบึงประดิษฐ์ โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร

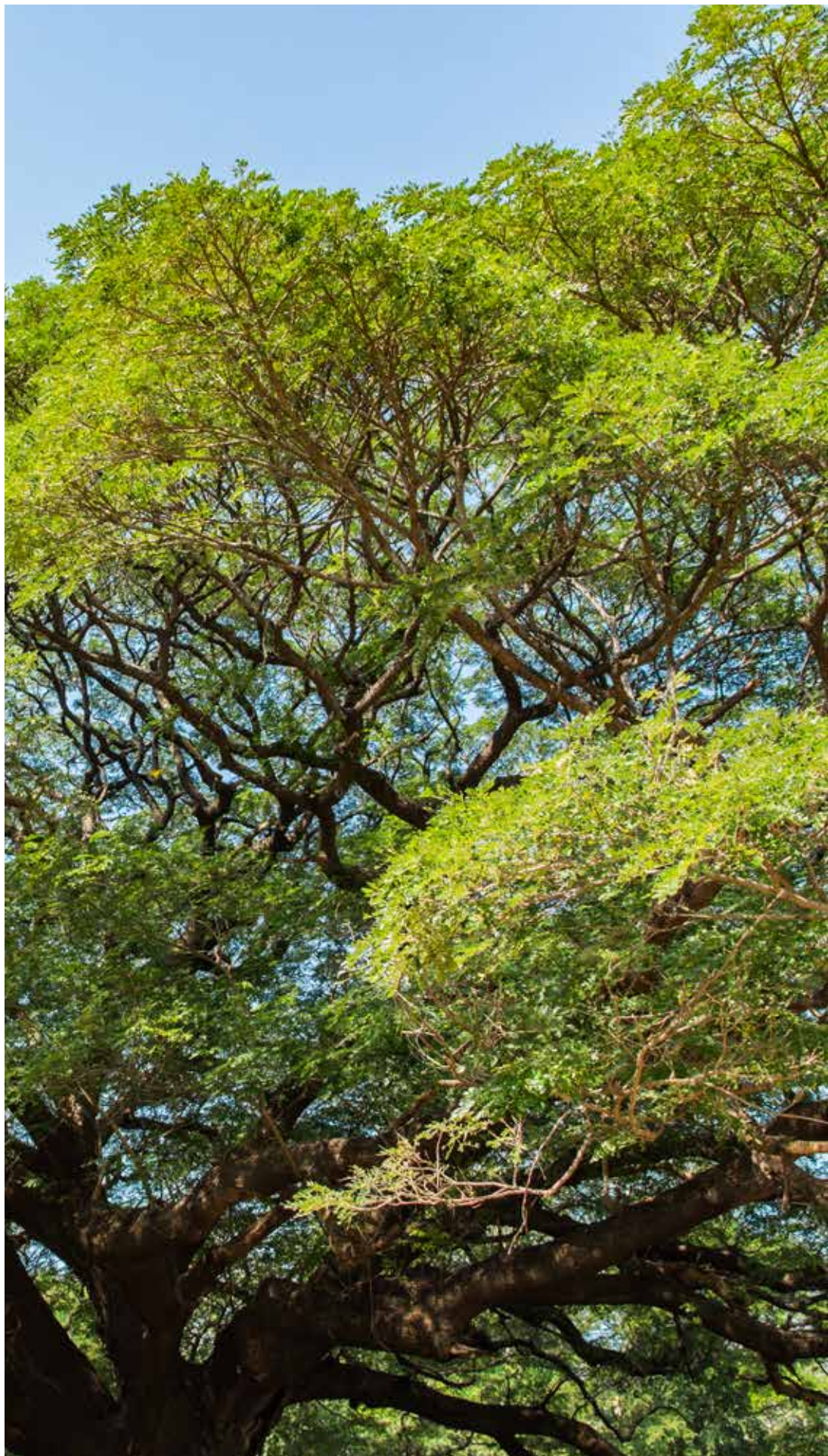
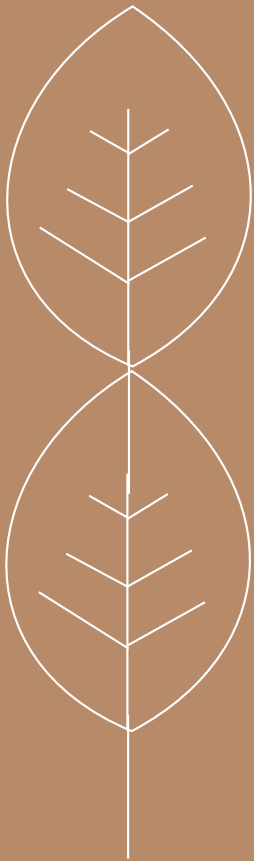
ระบบบำบัดน้ำเสียด้วยถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปแบบเติมอากาศ

น้ำเสียชุมชนที่เกิดจากการชักล้างหรือ Greywater ไม่ว่าจะเป็นน้ำจากการ อาบน้ำ ชักผ้า และการประกอบอาหาร ส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วย สบู่ ยาสระผม ยาสีฟัน เศษอาหาร น้ำมันจากการประกอบอาหาร สารซักฟอก และเศษเส้นผม รวมถึงสารตกค้างจากผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดต่างๆ แต่จะไม่มีสารปนเปื้อนสิ่งขับถ่ายอย่างอุจจาระหรือปัสสาวะ จึงทำให้น้ำ Greywater ไม่เข้าข่ายน้ำเสียที่ต้องผ่านการบำบัดแบบเต็มรูปแบบ ทั้งนี้ น้ำ Greywater มีปริมาณมากประมาณร้อยละ 50-80 ของปริมาณน้ำเสียครัวเรือนที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน หรือประมาณ 2 ใน 3 ของปริมาณน้ำเสียครัวเรือน จะเห็นได้ว่าน้ำเสียจากการชะล้างมีปริมาณสูงมาก แต่ในทางตรงกันข้ามกลับมีความสกปรกและความเสี่ยงต่อการติดเชื้อจุลินทรีย์ที่ก่อโรคน้อยกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับน้ำเสียที่เกิดจากการชะล้างสิ่งปฏิกูลซึ่งเกิดจากการขับถ่าย ดังนั้นจึงมีแนวคิดที่จะนำน้ำ Greywater กลับมาใช้ใหม่ด้วยการนำน้ำ Greywater มาทำการบำบัดด้วยถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูป (ซึ่งนิยมใช้ในการบำบัดน้ำเสียจากบ้านเรือน) มาใช้ให้เกิดประโยชน์เพิ่มมากขึ้น ดังนั้น กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปในการบำบัดน้ำเสียจากการชักล้าง เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการนำน้ำที่บำบัดแล้วกลับมาใช้ใหม่ หากน้ำที่ผ่านการบำบัดจากระบบดังกล่าวสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ ก็จะช่วยลดปริมาณการใช้น้ำประปา ลดการใช้น้ำดิบจากธรรมชาติ แก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ประสบภัยแล้ง และลดการปล่อยมลพิษลงสู่ธรรมชาติ ทั้งยังช่วยเติมน้ำคืนสู่แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำธรรมชาติได้อีกด้วย จากผลการศึกษาพบว่า

1. ถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปแบบเติมอากาศขนาด 1,600 ลิตร สามารถบำบัดน้ำ Greywater จากครัวเรือนที่มีสมาชิกจำนวน 1-6 คน ได้ดี โดยน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้ว มีค่าบีโอดี 1-14 มิลลิกรัมต่อลิตร ของแข็งแขวนลอย 0-14 มิลลิกรัมต่อลิตร และ ไนโตรเจนทั้งหมด 1-11 มิลลิกรัมต่อลิตร ผ่านเกณฑ์ค่ามาตรฐานน้ำทิ้งจากระบบ บ่อบำบัดน้ำเสียชุมชน ยกเว้นฟอสฟอรัสทั้งหมดที่มีค่าไม่ผ่านเกณฑ์ เนื่องจากระยะเวลา ในการตกตะกอนภายในถังน้อย ทำให้ไม่สามารถกำจัดฟอสฟอรัสได้ดี
2. ถังบำบัดน้ำเสียสำเร็จรูปแบบเติมอากาศนี้ สามารถบำบัดแบคทีเรียทั้งหมด และ อีโคไล จากน้ำ Greywater จากครัวเรือนที่มีสมาชิก 1 คน พบว่ามีค่าแบคทีเรียทั้งหมด และอีโคไล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 29 และ 1 cfu/มิลลิกรัม ตามลำดับ โดยมีค่าต่ำกว่า ค่ามาตรฐานน้ำผิวดินประเภทที่ 3 สามารถนำกลับมาใช้ได้ในการกิจกรรมทางการเกษตรได้ ส่วนครัวเรือนที่มีสมาชิก 5-6 คน น้ำที่ผ่านการบำบัดแล้วควรมีการปรับสภาพน้ำ โดยการฆ่าเชื้อแบคทีเรียก่อนนำกลับไปใช้ใหม่

จะเห็นได้ว่างานวิจัยทั้ง 4 เรื่อง ไม่เพียงแต่จะเป็นการค้นหาแนวทางที่เหมาะสมในการ บำบัดน้ำเสียที่เกิดจากกิจกรรมประเภทต่าง ๆ เท่านั้น ยังมองถึงการนำน้ำที่ผ่านการบำบัดแล้ว มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในอนาคต ซึ่งเป็นการต่อยอดงานวิจัย ไปสู่การจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ในอนาคตด้วย

2

ผลการศึกษาปฏิบัติ ราชการ

2.1 การปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

วิสัยทัศน์การบริหารองค์กร : คุณภาพสิ่งแวดล้อมคือคุณภาพชีวิต

2.1.1 การปฏิบัติราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ (มาตรา 44)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินงานตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) กำหนดโดยมีผลการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพ คือ มีผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมายในทุกองค์ประกอบที่มีการประเมิน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ผลการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

รายละเอียดการประเมิน	ผลการดำเนินงาน		
	ค่าเป้าหมาย	ดำเนินการได้	ผลประเมิน การดำเนินงานตัวชี้วัด
องค์ประกอบที่ 1 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นฐาน (Functional base)			
1.1 จำนวนพื้นที่ต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อม			
กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมใน 38 พื้นที่ ได้แก่	38 พื้นที่	38 พื้นที่	ผ่าน
- การพัฒนาและยกระดับเมืองต้นแบบเมืองสิ่งแวดล้อมอาเซียน 6 พื้นที่			
- พัฒนาและยกระดับพื้นที่ต้นแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2 พื้นที่			
- การส่งเสริมสิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 24 พื้นที่			
- พัฒนาพื้นที่ต้นแบบคัดแยกขยะที่ถูกต้องตั้งแต่ต้นทาง 6 พื้นที่			
1.2 ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายและเครือข่ายเข้ามามีส่วนร่วมมีการดำเนินกิจกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมภาคี			
- เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ดำเนินกิจกรรมอย่างน้อยเครือข่ายละ 3 ด้าน ครบทั้ง 76 เครือข่าย	ร้อยละ 100 (76 เครือข่าย)	ร้อยละ 100 (76 เครือข่าย)	ผ่าน
1.3 ความสำเร็จในการส่งเสริมสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม			
- ห่วงยางนที่ผ่านเกณฑ์สำนักงานสีเขียว (Green Office)	ร้อยละ 30.39	ร้อยละ 78.57 (ผ่าน 55 จาก 59 แห่ง)	ผ่าน
- โรงแรมที่ผ่านเกณฑ์โรงแรมสีเขียว (Green Hotel)	ร้อยละ 85.56	ร้อยละ 86 (ผ่าน 43 จาก 50 แห่ง)	ผ่าน
- สถานประกอบการที่ผ่านเกณฑ์สถานประกอบการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Production)	ร้อยละ 30	ร้อยละ 54 (ผ่าน 27 จาก 50 แห่ง)	ผ่าน
1.4 จำนวนจังหวัดที่พัฒนาไปสู่เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน (Green City)			
- พื้นที่ดำเนินการเดิม 4 จังหวัด (สกลนคร สตูล ลำปาง และขอนแก่น)	มีการขยายผลไปยังชุมชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ในจังหวัดเพิ่มขึ้น	ขยายผลไปยัง 6 เทศบาล	ผ่าน
- มีจังหวัดที่ได้รับการพัฒนาเป็นเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนเพิ่มขึ้น	2 จังหวัด	2 จังหวัด (สงขลาและระยอง)	ผ่าน
- มี Green City Hub ที่เป็นแบบอย่างที่ดี	1 จังหวัด	1 จังหวัด (สตูล)	ผ่าน
สรุปผลการดำเนินงานองค์ประกอบที่ 1		สูงกว่าเป้าหมาย	

รายละเอียดการประเมิน	ผลการดำเนินงาน		
	ค่าเป้าหมาย	ดำเนินการได้	ผลประเมิน การดำเนินงานตัวชี้วัด
องค์ประกอบที่ 2 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจยุทธศาสตร์ แนวทางปฏิรูปภาครัฐ นโยบายเร่งด่วน หรือภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ (Agenda base)			
2.1 ร้อยละการดำเนินการตามแผนการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน			
- ดำเนินการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน โดยประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อโทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อสารสนเทศออนไลน์ และจัดกิจกรรมรณรงค์	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ผ่าน
2.2 การพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.)			
- ดำเนินการพัฒนาเครือข่าย ทสม. โดยสนับสนุนให้เครือข่ายทำงานเป็นกลไกประสานความร่วมมือในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อสนับสนุนภารกิจของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีจำนวนหมู่บ้านอาสาสมัครเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 10	ร้อยละ 34	ผ่าน
- กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับข้อมูลข่าวสาร ความรู้ มีส่วนร่วม และได้รับการส่งเสริมพัฒนาเพิ่มขึ้น	ร้อยละ 80 (22,910 คน)	ร้อยละ 84 (24,908 คน)	ผ่าน
สรุปผลการดำเนินงานองค์ประกอบที่ 2		สูงกว่าเป้าหมาย	
องค์ประกอบที่ 3 ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นที่/ท้องถิ่น ภูมิภาค จังหวัด กลุ่มจังหวัด หรือการบูรณาการ การดำเนินงานหลายพื้นที่ หรือหลายหน่วยงาน (Area base)			
3.1 การบริหารจัดการปัญหาขยะมูลฝอย			
- ดำเนินกิจกรรมรณรงค์สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง ผ่านสื่อต่าง ๆ ตลอดจนส่งเสริมการลดการคัดแยกขยะที่ต้นทางและการนำไปใช้ประโยชน์โดยมีตัวชี้วัดร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ			
3.1.1 ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	ร้อยละ 95.00	ร้อยละ 92.04	ไม่ผ่าน
3.1.2 ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	ร้อยละ 60.00	ร้อยละ 78.38	ผ่าน
3.1.3 ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนที่นำกลับมาใช้ประโยชน์	ร้อยละ 30.09	ร้อยละ 36.47	ผ่าน
สรุปผลการดำเนินงานองค์ประกอบที่ 3		สูงกว่าเป้าหมาย	

รายละเอียดการประเมิน	ผลการดำเนินงาน		
	ค่าเป้าหมาย	ดำเนินการได้	ผลประเมิน การดำเนินงานตัวชี้วัด
องค์ประกอบที่ 4 ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและพัฒนานวัตกรรม ในการบริหารจัดการระบบงาน (Innovation base)			
4.1 การพัฒนานวัตกรรม			
- พัฒนานวัตกรรม เรื่องการจัดทำระบบรายงานการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน โดยรายงานการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในรูปแบบของข้อความ สถิติ และข้อมูลกราฟฟิคเชิงพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมให้หน่วยงานภาคี อาสาสมัครมีการนำไปใช้งานจริง	คุณภาพของนวัตกรรมได้ 50 คะแนนขึ้นไป	ได้มากกว่า 50 คะแนน	ผ่าน
4.2 การพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน			
- จัดทำแผนพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน (12 กิจกรรม) และดำเนินกิจกรรมตามแผน	ร้อยละ 80	ร้อยละ 86.95	ผ่าน
สรุปผลการดำเนินงานองค์ประกอบที่ 4	สูงกว่าเป้าหมาย		
องค์ประกอบที่ 5 การจัดทำและดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ (Potential Base)			
5.1 การจัดทำและดำเนินการตามแผนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ			
- จัดทำและดำเนินงานตามข้อเสนอยุทธศาสตร์และแผนงาน/โครงการ (10 โครงการ) โดยมีผลการดำเนินงานและผลการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามค่าเป้าหมายที่กำหนด	ผ่านเกณฑ์ประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีมาก	ผ่าน
5.2 การดำเนินการจัดทำแผนปฏิรูปองค์กร			
- จัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงในระยะ 3 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2564) เพื่อจัดทำแผนปฏิรูปองค์กรตามข้อสังเกตคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิครบถ้วน ทั้ง 3 ประเด็น และกำหนดผลผลิต (Output) ที่สามารถวัดผลได้ในแต่ละประเด็นอย่างเป็นรูปธรรม	จัดส่งภายในกำหนด	จัดทำข้อเสนอครบ 3 ประเด็นส่งตามกำหนด	ผ่าน
สรุปผลการดำเนินงานองค์ประกอบที่ 5	สูงกว่าเป้าหมาย		

2.1.2 การกำหนดค่านิยมองค์กร

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดค่านิยมองค์กร โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นจากบุคลากรในส่วนต่างๆ ตั้งแต่ พนักงานราชการบรรจุใหม่ ข้าราชการ ไปจนถึงผู้บริหารและผู้อำนวยการทุกสำนัก/ศูนย์/กอง ทั้งยังได้จัดทำแบบสอบถามออนไลน์เพื่อให้บุคลากรได้ร่วมกันโหวตค่านิยมองค์กรด้วย ทั้งนี้อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้เห็นชอบผลที่ได้และประกาศให้ “สื่อสารดี มีจิตสาธารณะ พร้อมพัฒนา สร้างคุณค่าให้สังคม” เป็นค่านิยมองค์กร และได้มีการสื่อสารไปยังบุคลากรทุกคนให้รับทราบและยึดถือปฏิบัติเป็นแนวทางในการทำงาน

2.2 ผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ยุทธศาสตร์กรม ส่งเสริม คุณภาพ สิ่งแวดล้อม	1. การส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2. การสร้างวินัยคนในชาติจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม 3. การสร้างความตระหนักและขีดความสามารถในการลดก๊าซเรือนกระจกและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ 4. การส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน 5. การพัฒนาระบบบริหารจัดการองค์กร							
	บุคลากร ภาครัฐ	พื้นฐานด้านการจัดการน้ำ และสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ อนุรักษ์ พื้นฟู และป้องกัน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	ยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติ				
เป้าหมายการให้บริการ หน่วยงาน	เพื่อเป็น ค่าใช้จ่าย ในการ ดำเนินการ ภาครัฐ	กลุ่มเป้าหมายและ เครือข่ายที่มีความรู้ และมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	เพิ่มพื้นที่สีเขียว ในเมืองและชุมชน	ประชาชนปรับตัวพฤติกรรมมุ่งสู่สังคม ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม		เพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนากลไก ขีดความสามารถในการลด ก๊าซเรือนกระจกและการปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ ระดับบุคคล/ชุมชน		
ผลผลิต/โครงการ	รายการ ค่าใช้จ่าย บุคลากร ภาครัฐ บริหาร จัดการ ขยะและ สิ่งแวดล้อม	ผลผลิตที่ 1 : การมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	โครงการเพิ่มพื้นที่ สีเขียวในเมืองและ ชุมชน โดยการ มีส่วนร่วม ทุกภาคส่วน	โครงการ ส่งเสริมการ บริโภคและ การผลิตที่ เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	โครงการ สร้างสังคม การบริโภค ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	โครงการ เมือง สิ่ง แวดล้อม ยั่งยืน	โครงการ เสริมสร้าง ความเข้มแข็ง ทางสังคม เพื่อรองรับและ ปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ ภายใต้ข้อสัญญา ว่าด้วยการ เปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ และความตกลง ปารีส	โครงการ ส่งเสริม การลดก๊าซ เรือนกระจก ในระดับ บุคคล
	การบริหาร ทรัพยากร บุคคล	กิจกรรมที่ 1 : สร้างความร่วมมือของ เครือข่ายภาคประชาชน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ 2 : สร้างจิตสำนึกด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ 3 : พัฒนา ข้อมูลระบบสารสนเทศ และการให้บริการ กิจกรรมที่ 4 : พัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพ บุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม กิจกรรมที่ 5 : บริหาร จัดการงานวิจัย กิจกรรมที่ 6 : พัฒนาการ บริหารจัดการองค์กร	ส่งเสริม การมีส่วนร่วม ของประชาชน ในการเพิ่ม พื้นที่สีเขียว ในเมืองและ ชุมชน	ส่งเสริม การบริโภค และการผลิต ที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม	สร้างสังคม การบริโภค ที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	เมือง สิ่ง แวดล้อม ยั่งยืน	สื่อสารและ เสริมสร้าง ศักยภาพใน การรองรับ และปรับตัวต่อ การเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ	ส่งเสริม การลดก๊าซ เรือนกระจก ในระดับ บุคคล

แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม		แผนงานบูรณาการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม	
องค์ความรู้และนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของประชาชน	วิจัยเพื่อสะสมองค์ความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านสิ่งแวดล้อม	เพิ่มประสิทธิภาพให้ชุมชนมีการจัดการขยะที่ต้นทางตามหลักการ 3Rs	เพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายและภาคี ในการเฝ้าระวังไฟป่าลดหมอกควัน
โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่	โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	โครงการสร้างวินัยและการมีส่วนร่วมของคนในชาติ มุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน	โครงการสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการป้องกันการเผาในที่โล่งและลดหมอกควัน
วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม	วิจัยและพัฒนา นวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน	สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายเฝ้าระวังและป้องกันการเผาในที่โล่งและลดหมอกควัน

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน

ผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ภายใต้ 6 แผนงาน ซึ่งประกอบไปด้วย 1) แผนงานบุคลากรภาครัฐ 2) แผนงานพื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 3) แผนงานยุทธศาสตร์อนุรักษ์ฟื้นฟู และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ และภัยพิบัติ 5) แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม และ 6) แผนงานบูรณาการการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม มีผลสัมฤทธิ์ส่วนมากเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ทุกตัวชี้วัด และในหลายๆ ตัวชี้วัดได้ผลเกินกว่าเป้าหมายที่วางไว้เป็นอย่างมาก ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

รายละเอียดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลผลิต
		ปี 2561	ปี 2561
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ (ด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน)			
ผลผลิตที่ 1 : รายการค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ บริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม			
กิจกรรมที่ 1 : การบริหารทรัพยากรบุคคล			
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
1. ร้อยละของการเบิกจ่ายงบประมาณด้านบริหารจัดการบุคลากรภาครัฐให้เป็นไปตามแผน	ร้อยละ	90	102.97
2. แผนงานพื้นฐานด้านการจัดการน้ำและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน			
ผลผลิตที่ 1 : การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
กิจกรรมที่ 1 : สร้างความร่วมมือของเครือข่ายภาคประชาชนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
1. ร้อยละจำนวนหมู่บ้านที่มีอาสาสมัครเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	10	34
2. จำนวนเครือข่ายภาคประชาชนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกับภาคี	เครือข่าย	20	20
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
1. ร้อยละกลุ่มเป้าหมายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการส่งเสริมและพัฒนา	ร้อยละ	80	85
กิจกรรมที่ 2 : สร้างจิตสำนึกด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
1. จำนวนประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม	คน	3,013,000	5,929,987
2. จำนวนบุคลากรแกนนำรับรู้ เข้าใจและสามารถขยายผลสู่กลุ่มเป้าหมายได้	คน	3,205	3,750
3. อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติ มีคู่มือการสร้างสื่อสิ่งแวดล้อมด้วยกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา	ชุด	1	1
4. จำนวนเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษา มีส่วนร่วมในการเรียนรู้และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เครือข่าย	1,500	1,625
5. จำนวนผู้เข้ารับบริการศูนย์สื่อสิ่งแวดล้อม	คน	300	300
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
1. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีความพึงพอใจในการรับบริการข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	80	90.45
2. ร้อยละของบุคลากรแกนนำที่ได้รับความรู้แล้วนำไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ	80	80
3. ร้อยละความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่อุทยานในการใช้คู่มือ	ร้อยละ	80	97.62
4. ร้อยละเครือข่ายสิ่งแวดล้อมศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา และนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสู่วิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	80	96.49
5. ร้อยละของประชาชนที่ได้รับความรู้แล้วนำไปใช้ประโยชน์	ร้อยละ	80	80
6. ร้อยละของผู้เข้ารับบริการมีความพึงพอใจต่อการให้บริการในระดับดี	ร้อยละ	80	83.50

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลผลิต
		ปี 2561	ปี 2561
กิจกรรมที่ 3 : พัฒนาข้อมูลระบบสารสนเทศและการให้บริการ			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
1. จำนวนประชาชนที่ได้รับการให้บริการถ่ายทอดองค์ความรู้และฐานข้อมูลสารสนเทศสิ่งแวดล้อม	คน	155,000	474,343
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
1. ร้อยละของผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการให้บริการถ่ายทอดองค์ความรู้และฐานข้อมูลสารสนเทศสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	80	74.51
กิจกรรมที่ 4 : พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
1. จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่สามารถบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	คน	1,260	3,515
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
1. ร้อยละของประชาชนที่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	5	61.71
2. ร้อยละของผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	80	88.60
กิจกรรมที่ 5 : บริหารจัดการงานวิจัย			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
1. จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับข้อมูลความรู้จากงานวิจัย	คน	1,700	1,607
2. จำนวนพารามิเตอร์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน	พารามิเตอร์	31	35
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
1. ร้อยละความพึงพอใจของผู้ได้รับข้อมูลความรู้จากงานวิจัยและงานห้องปฏิบัติการ	ร้อยละ	80	99.44
กิจกรรมที่ 6 : พัฒนาการบริหารจัดการองค์กร			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
1. จำนวนเรื่องในการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร	เรื่อง	5	5
3. แผนงานยุทธศาสตร์อนุรักษ์ ป่าไม้ และป้องกันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
โครงการที่ 1 : โครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชนโดยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน			
กิจกรรมที่ 1 : ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
1. จำนวนพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน	ไร่	10,000	11,177.42
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
1. ร้อยละของต้นไม้ที่ได้รับการรักษาและมีอัตราการรอด	ร้อยละ	50	50

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลผลิต
		ปี 2561	ปี 2561
4. แผนงานยุทธศาสตร์จัดการผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศและภัยพิบัติ			
โครงการที่ 1 : โครงการส่งเสริมการบริโภค และการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม			
กิจกรรมที่ 1 : ส่งเสริมการบริโภค และการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
1. จำนวนเครือข่ายการบริโภคและการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	แห่ง	150	170
2. จำนวนกลุ่มเป้าหมายรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการบริโภค และการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	คน	660,000	774,810
3. จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการบริโภค และการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	คน	800	822
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
1. ร้อยละของประชาชนที่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	10	80.10
2. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีความพึงพอใจในการรับบริการข้อมูลข่าวสารด้านการบริโภค และการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	80	87
โครงการที่ 2 : โครงการสร้างสังคมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม			
กิจกรรมที่ 1 : สร้างสังคมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
1. จำนวนกลุ่มเป้าหมายรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการสร้างสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	คน	80,000	208,356
2. จำนวนพื้นที่ต้นแบบด้านการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	พื้นที่	2	2
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
1. ร้อยละของประชาชนที่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	10	44.92
2. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีความพึงพอใจในการรับบริการข้อมูลข่าวสารด้านการสร้างสังคมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ร้อยละ	80	90.41
โครงการที่ 3 : โครงการเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน			
กิจกรรมที่ 1 : เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
1. จำนวนเมืองต้นแบบสิ่งแวดล้อมยั่งยืนอาเซียน	เมือง	6	6
2. จำนวนจังหวัดสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	จังหวัด	6	6
3. จำนวนโรงเรียนอีโคสคูลในพื้นที่ต้นแบบเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	แห่ง	5	5
4. จำนวนกลุ่มเป้าหมายรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	คน	80,000	5,476,395
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
1. ร้อยละของโรงเรียนอีโคสคูลได้รับการพัฒนาและเสริมศักยภาพ	ร้อยละ	80	80
2. ร้อยละของโรงเรียนอีโคสคูลมีความรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานตามหลักการโรงเรียนอีโคสคูลอาเซียน	ร้อยละ	80	80
3. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีความพึงพอใจในการรับบริการข้อมูลข่าวสารด้านเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน	ร้อยละ	80	87

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลผลิต
		ปี 2561	ปี 2561
โครงการที่ 4 : โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางสังคมเพื่อรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายใต้ศูนย์ยุทธศาสตร์ประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความตกลงปารีส			
กิจกรรมที่ 1 : สื่อสารและเสริมสร้างศักยภาพในการรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
1. จำนวนจังหวัดที่มีการขับเคลื่อนการดำเนินงาน	จังหวัด	1	2
2. จำนวนประชาชนรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	คน	500,000	660,431
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
1. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายที่มีความพึงพอใจในการรับบริการข้อมูลข่าวสารด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ร้อยละ	80	87
โครงการที่ 5 : โครงการส่งเสริมการตลาดก๊าซเรือนกระจกในระดับบุคคล			
กิจกรรมที่ 1 : ส่งเสริมการตลาดก๊าซเรือนกระจกในระดับบุคคล			
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
1. ร้อยละของกลุ่มเป้าหมายมีการเลือกซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมผ่าน Green card application	ร้อยละ	10	27.86
5. แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม			
โครงการที่ 1 : โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่			
กิจกรรมที่ 1 : วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อม			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
1. จำนวนผลงานวิจัยที่แล้วเสร็จมีการนำไปใช้แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่	เรื่อง	2	2
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
1. ร้อยละของผลงานวิจัยมีการนำไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่	ร้อยละ	70	100
โครงการที่ 2 : โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม			
กิจกรรมที่ 1 : วิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
1. จำนวนผลงานวิจัยและนวัตกรรมด้านสิ่งแวดล้อม	เรื่อง	9	12
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
1. ร้อยละของผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถนำไปสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับสังคม	ร้อยละ	70	75

แผนงาน - ผลผลิต/โครงการ - กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลผลิต
		ปี 2561	ปี 2561
6. แผนงานบูรณาการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม			
โครงการที่ 1 : โครงการสร้างวินัยและการมีส่วนร่วมของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน			
กิจกรรมที่ 1 : สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
1. ขยะมูลฝอยชุมชนมีการนำกลับมาใช้ประโยชน์	ตัน	9,000	14,110
โครงการที่ 2 : โครงการสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการป้องกันการเผาในที่โล่ง และลดหมอกควัน			
กิจกรรมที่ 1 : สร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายเฝ้าระวังและป้องกันการเผาในที่โล่งและลดหมอกควัน			
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
1. ร้อยละของเครือข่าย/อาสาสมัคร ในพื้นที่ Buffer Zone และพื้นที่เสี่ยงเพิ่มขึ้น	ร้อยละ	20	38.63
2. จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ในพื้นที่เป้าหมายเป็นพื้นที่ปลอดการเผา	แห่ง	9	10
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
1. ร้อยละการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการเฝ้าระวังป้องกันไฟป่าหมอกควัน ร่วมกับภาคี	ร้อยละ	85	100

หมายเหตุ : ข้อมูลจากแบบจัดทำแผน/รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (สงป.301)

2.2.2 รายละเอียดผลการปฏิบัติงาน

1. เครือข่ายภาคประชาชน ดูแลสิ่งแวดล้อม

การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เป็นแนวปฏิบัติที่ได้รับการยอมรับว่า เป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการป้องกันการอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังช่วยสร้างความพึงพอใจและลดความขัดแย้งระหว่างประชาชนและหน่วยงานภาครัฐ ด้วยความสำคัญของการมีส่วนร่วม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงได้ยึดถือเป็นแนวทางในการทำงานเรื่อยมา ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้าร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการดูแลสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ

1.1 พัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.)

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินงานเกี่ยวกับ อาสาสมัครตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ในนามของอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม และได้เปลี่ยนชื่อมาเป็นเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน หรือ ทสม. ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพลังของจิตอาสาเหล่านี้ยังเข้ามามีบทบาทในฐานะ “โซ่ข้อกลาง” ที่เชื่อมร้อยให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วย

ภายหลังจากที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานประสานกลางในการพัฒนาเครือข่าย ทสม. และบูรณาการอาสาสมัครสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้ชื่อ ทสม. และมีการออกระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าด้วย

อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2558 ยิ่งช่วยหนุนเสริมให้บทบาทอาสาสมัครภาคประชาชนได้รับการยอมรับมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการสื่อสารเชิงบวกระหว่างเครือข่ายภาคประชาชน กับหน่วยงานภาคส่วนต่างๆ จนนำไปสู่การร่วมกันแก้ปัญหาและสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาศักยภาพ เครื่องมือ และกลไกที่จะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่าย ทสม. ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน เช่น การพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ การประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เทคนิคการสื่อสาร สิ่งแวดล้อมสำหรับชุมชน การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสมาชิก ทสม. ทั่วประเทศ พัฒนาเครื่องมือ และช่องทางการสื่อสารแจ้งเหตุ เตือนภัย และรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ผ่านทาง www.nevt.deqp.go.th และ Line@Arsa4thai เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และนโยบายของกระทรวงฯ ไปสู่ประชาชนได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว

มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเครือข่าย ทสม. ให้สามารถนำเสนอออกมาในรูปของ “แผนที่ความรู้เครือข่าย ทสม.” ซึ่งข้อมูลจะประกอบไปด้วย จำนวนสมาชิก ทสม. คณะกรรมการเครือข่าย ทสม. แต่ละระดับ ทสม. และ เครือข่าย ทสม. ดีเด่น และการดำเนินกิจกรรมของเครือข่าย ทสม. ฯลฯ ฐานข้อมูลชุดนี้ยังช่วยให้ทราบถึง การกระจายตัวของเครือข่าย ทสม. ในแต่ละพื้นที่ และการเข้ารับการฝึกอบรมของ ทสม. แต่ละคน ซึ่งทำให้สามารถวางแผนการพัฒนาศักยภาพของ ทสม. ในแต่ละพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม โดยสามารถเข้าถึงข้อมูลของเครือข่าย ทสม. ผ่านทาง เว็บไซต์ <http://www.nevtmap.deqp.go.th/>

นอกจากนี้ในปีที่ผ่านมา เครือข่าย ทสม. ทั่วประเทศ ยังมีส่วนร่วมในการรณรงค์ลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟมในโครงการลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก ขับเคลื่อนงานด้านการจัดการขยะในระดับพื้นที่ ร่วมรณรงค์ให้เกิดการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชนในทุกพื้นที่ทั่วประเทศและช่วยป้องกันปัญหาหมอกควันไฟป่าและลดการเผาในที่โล่ง ในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ รวมถึงให้บริการข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชน ในกิจกรรมคลินิกสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันมีจำนวน ทสม. กระจายอยู่ใน 32,962 หมู่บ้านทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้น 212,349 คน ในจำนวนนี้มีสมาชิก ทสม. ที่มาจากการบูรณาการอาสาสมัครจากกรมต่างๆ ภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 10,527 คน (ข้อมูลจาก www.deqp.go.th ณ วันที่ 30 กันยายน 2561)

ในอนาคตเครือข่าย ทสม. จะมีความสำคัญมากยิ่งขึ้นในฐานะกลไกในการเฝ้าระวังและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ เช่น เป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและมูลฝอยจังหวัด คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่า (คปป.) จังหวัด และคณะกรรมการบริหารจัดการลุ่มน้ำ เป็นต้น

1.2 พัฒนาเครือข่ายองค์กรเอกชน และองค์กรชุมชนด้านสิ่งแวดล้อม

ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เปิดโอกาสให้องค์กรพัฒนาเอกชน จัดทะเบียนเป็นองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นงบประมาณในการดำเนินงาน การพัฒนาศักยภาพและยกระดับเป็นสมาชิกขององค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนเครือข่ายการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ช่วยนำความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อมไปเผยแพร่แก่ประชาชน และช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนและองค์กรชุมชนในระดับท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้การสนับสนุนบทบาทขององค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านกระบวนการต่าง ๆ เช่น การจัดประชุม การอบรมให้ความรู้ การศึกษาดูงาน และการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ

จนทำให้เกิดการขยายเครือข่ายทั้งในเชิงพื้นที่ กิจกรรม และเครือข่ายความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ทำงานได้อย่างมีพลัง เกิดรูปแบบในการทำงานที่หลากหลายและมองงานอย่างรอบด้าน มีกลไกรองรับการทำงาน และมีการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับสถานการณ์และนโยบายการพัฒนาต่าง ๆ อย่างรู้เท่าทัน

1.3 พัฒนาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน เพื่อการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม

ประเทศไทยได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากอดีตซึ่งเป็นหน้าที่ของภาครัฐเพียงฝ่ายเดียว มาเป็นการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ส่งผลให้นโยบายและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต้องได้รับการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ที่ต้องการให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงได้จัดกิจกรรมพัฒนาองค์ความรู้ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามแนวทางรัฐธรรมนูญไทย และสถานการณ์ปัจจุบัน ขึ้นทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาบทบาทความร่วมมือของเครือข่ายองค์กรเอกชน องค์กรชุมชน และภาคีความร่วมมือในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาบทบาทและการเรียนรู้ของชุมชน โดยใช้แม่แจ่มโมเดลพลัส เป็นกรณีศึกษา

การดำเนินงานในปีที่ผ่านมา ทำให้ประชาชนและภาคส่วนต่างๆ มีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ เกิดเครื่องมือที่จะสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดการเรียนรู้ “สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อม และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” ทั้งยังทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและกระบวนการทำงาน ซึ่งจะนำไปสู่การประสานความร่วมมือและการช่วยเหลือกันในอนาคต

2. สร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายในการทำงานของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม คือ ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยเหตุนี้การสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการปลูกสร้างจิตสำนึกให้กับคนในสังคม โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ จึงเป็นภารกิจสำคัญ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมหลายกิจกรรม ดังนี้

2.1 พัฒนางานสิ่งแวดล้อมศึกษา

สิ่งแวดล้อมศึกษาเป็นกระบวนการให้ความรู้กับประชาชน เพื่อให้เกิดความตระหนักและมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม และพร้อมช่วยกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น จึงเป็นที่มาของการริเริ่มโครงการสิ่งแวดล้อมศึกษา ซึ่งได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตลอดหลายปีที่ผ่านมา ดังนี้

- **โรงเรียนอีโคสคูล และศูนย์เรียนรู้โรงเรียนอีโคสคูล** : เป็นโครงการที่นำกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาเข้าสู่หลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยเปิดรับสมัครโรงเรียนที่สนใจเข้าร่วมโครงการ จากนั้นจึงมีการพัฒนาหลักสูตรอีโคสคูล และนำไปใช้ปลูกฝังจิตสำนึกให้กับ

นักเรียน กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจะทำหน้าที่ในการเสริมศักยภาพครูและบุคลากรของโรงเรียนอีโคสคูล โดยการให้คำแนะนำและข้อเสนอที่เป็นประโยชน์รวมถึงมีการจัดกิจกรรมค่ายพัฒนาแกนนำโรงเรียนอีโคสคูล เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เครือข่ายโรงเรียนฯ ให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้โรงเรียนอีโคสคูลที่มีการดำเนินการเป็นเลิศ จะถูกคัดเลือกให้เป็นศูนย์เรียนรู้โรงเรียนอีโคสคูล ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีโรงเรียนจากทั่วประเทศสมัครเข้าร่วมโครงการ จำนวน 31 โรงเรียนมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้โรงเรียนอีโคสคูลเพิ่มเติม จำนวน 10 ศูนย์ ตั้งอยู่ใน 4 ภูมิภาคทั่วประเทศ เพื่อเป็นแหล่งศึกษาดูงาน ถ่ายทอดองค์ความรู้ และประสบการณ์ให้แก่โรงเรียนอื่นๆ ที่สนใจ จนถึงปัจจุบันมีโรงเรียนอีโคสคูลจำนวนทั้งสิ้น 215 โรงเรียน และศูนย์เรียนรู้โรงเรียนอีโคสคูล จำนวน 14 ศูนย์

- **มหิงสาสายสืบ** : เป็นโครงการที่ส่งเสริมให้เยาวชนได้เข้าไปสำรวจ เรียนรู้ในพื้นที่ธรรมชาติ อันเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาความตระหนัก ความรู้สึกรักและห่วงใยในทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม โดยให้นักเรียนอายุตั้งแต่ 8-18 ปี รวมกลุ่มกันทำกิจกรรมที่ท้าทายความสามารถผ่านกิจกรรม “ค้นหา สำรวจ อนุรักษ์ แบ่งปัน” ปีที่ผ่านมามีเยาวชนที่ส่งโครงการแล้วผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งสิ้น 220 กลุ่ม ประกอบไปด้วย พี่เลี้ยงที่เข้าร่วมโครงการ 117 คน และเยาวชน 1,760 คน ทั้งนี้กลุ่มเยาวชนที่สามารถดำเนินโครงการได้ครบถ้วนทุกขั้นตอนภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด จะได้รับ “รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ” นอกจากนี้ยังมีการจัดอบรมพี่เลี้ยงขึ้น เพื่อสร้างพี่เลี้ยงซึ่งจะทำหน้าที่ขยายฐานสมาชิกโครงการในระดับพื้นที่ต่อไป

- **มหิงสาสายสืบปฐมวัย** : ใช้หลักในการดำเนินโครงการเช่นเดียวกับโครงการมหิงสาสายสืบ เพียงแต่มหิงสาสายสืบปฐมวัย เปิดโอกาสให้เด็กที่มีอายุตั้งแต่ 3-7 ปี ได้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งมีการเปิดตัวโครงการครั้งแรกในปีที่ผ่านมา โดยมีบุคลากรจากกระทรวงศึกษาธิการ ครูระดับปฐมวัย และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย เข้าร่วมงานกว่า 300 คน ทั้งนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีผู้สนใจส่งข้อเสนอโครงการ เพื่อเข้าร่วมโครงการมหิงสาสายสืบปฐมวัย (รุ่นนาร่อง) เป็นจำนวน 42 โครงการ และมีเด็กปฐมวัยเข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 572 คน

2.2 ลูกเสืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ได้จัดฝึกอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือและลูกเสือ-เนตรนารีในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และได้ (ร่าง) หลักสูตรลูกเสืออนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการและเสริมหลักสูตรลูกเสืออนุรักษ์ เข้าไปในวิชาเรียน อย่างบูรณาการ เพื่อให้ครูผู้สอนได้นำความรู้และกิจกรรมด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปใช้ เป็นอีกทางเลือกในการจัดกิจกรรมสร้างจิตสำนึก ในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับลูกเสือและเนตรนารี โดยหลักสูตรดังกล่าว มีการทดลองนำไปใช้กับโรงเรียนเครือข่ายลูกเสืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 20 โรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนเครือข่ายฯ ยังได้เข้าร่วมทบทวนคำปฏิญาณลูกเสือ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และร่วมทำกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ ด้านสิ่งแวดล้อมในวันคล้ายวันสถาปนาลูกเสืออนุรักษ์ ในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2561 มีลูกเสือ เนตรนารี และบุคลากรทางการลูกเสือเข้าร่วม จำนวน 6,361 คน

2.3 ส่งเสริมกิจการเยาวชน

การหนุนเสริมการทำงานของเยาวชนผ่านทางชมรมอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ซึ่งปัจจุบันมีเครือข่ายชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศเป็นสมาชิก จำนวน 50 สถาบัน โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้การสนับสนุนงบประมาณดำเนินกิจกรรม Green Youth มาอย่างต่อเนื่อง และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินโครงการ ทำการคัดเลือกโครงการที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และสามารถนำมาขยายผลหรือเผยแพร่สู่สาธารณะชนได้ เพื่อมอบรางวัลเชิดชูเกียรติและให้การรับรองตามเกณฑ์มาตรฐาน Green Youth

นอกจากนั้นในปีที่ผ่านมา ได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงระหว่างกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมกับมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ เพื่อยกระดับแนวทางการดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมมุ่งเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชมรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อนำไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยสีเขียว (Green University) ทั้งนี้ ภายใต้โครงการ Green Youth มีนักศึกษาที่ได้รับความรู้และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 6,359 คน

2.4 สร้างจิตสำนึกในวันสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม

ใช้โอกาสวันสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม ในการจัดกิจกรรมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ และสร้างจิตสำนึกให้คนไทยได้ตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และช่วยกันแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่กำลังเกิดขึ้น เช่น

กิจกรรมเนื่องในวันสิ่งแวดล้อมไทย ประจำปี 2560 ภายใต้แนวคิดหลัก “สืบพระราชปณิธาน สานใจรักษ์สิ่งแวดล้อม” เพื่อเผยแพร่พระราชกรณียกิจและความสำเร็จในการดำเนินงานตามแนวทางศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และรณรงค์ให้ประชาชนเห็นคุณค่าความสำคัญของการทำความดี โดยน้อมนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณฯ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว เรื่องจิตอาสา การทำความดีด้วยหัวใจ มาเป็นแนวทางในการรณรงค์ เพื่อให้ประชาชนทุกหมู่เหล่าร่วมทำความดี และช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีผู้สนใจเข้าร่วมงานจำนวนกว่า 3,500 คน

กิจกรรมเนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก ประจำปี 2561 ภายใต้แนวคิด “รักษ์โลก เลิกพลาสติก” โดยมีการรณรงค์ให้ประชาชนลดการใช้ถุงพลาสติกและโฟม ในงานมีการให้ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยจากขยะพลาสติกที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของมนุษย์ มีการมอบเกียรติบัตรสำหรับหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์ หน่วยงานต้นแบบการลด คัดแยกขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปี 2560 จำนวน 6 รางวัล และร่วมกันประกาศเจตนารมณ์ “ลดใช้ถุงพลาสติกแบบหิ้วและโฟม” มีผู้สนใจเข้าร่วมงานจำนวน 1,500 คน

2.5 อนุรักษ์คลองแสนแสบ

คลองแสนแสบเน่าเสีย ส่งกลิ่นเหม็น และมีค่าความสกปรกสูง เพราะต้องรองรับน้ำเสียจากชุมชน และเขตอุตสาหกรรม แม้ว่าน้ำบางส่วนก่อนที่จะปล่อยลงสู่คลองแสนแสบจะได้รับการบำบัดแล้วก็ตาม รัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับปรุงและฟื้นฟูคุณภาพน้ำในคลองแสนแสบ และปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบให้สวยงาม เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ โดยมอบหมายให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไปบูรณาการการทำงานร่วมกัน

ทั้งนี้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมรับผิดชอบในส่วนของการปลูกฝังจิตสำนึกให้กับชุมชน นักท่องเที่ยว และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการรักษาและฟื้นฟูสภาพน้ำในคลองแสนแสบ โดยในปีที่ผ่านมาได้ผลิตสื่อเพื่อเผยแพร่ จำนวน 4 รายการ ได้แก่ หนังสือคู่มือชุมชนรักษ์แม่น้ำ ลำคลอง / หนังสือ ฮีโร่สายน้ำ รักแม่น้ำลำคลอง / โปสเตอร์ ประชาธิปไตยร่วมใจ คืบหน้าใสสู่แม่น้ำคูคลอง และโปสเตอร์คลองสวยน้ำใส คนไทยมีความสุข นอกจากนี้ยังมีการติดตามการดำเนินงานโรงเรียนอีโคสคูล ในพื้นที่คลองแสนแสบด้วย

ประชาธิรัฐร่วมใจ คืบหน้าใสสู่แม่น้ำคูคลอง

เราทุกคนสามารถช่วยกันลดน้ำเสียที่เกิดในครัวเรือน สิ่งเหล่านี้จะช่วยลดปริมาณน้ำเสียที่ปล่อยลงสู่แม่น้ำลำคลองได้

Reduce ลดน้ำ ลดน้ำเสีย

- อาบน้ำ**
อาบน้ำด้วยสบู่และน้ำอุ่นประมาณ 10-15 นาที ไม่อาบน้ำนานเกินไป
- ซักผ้า**
ซักผ้าด้วยน้ำเย็นหรือน้ำอุ่นประมาณ 10-15 นาที ไม่ซักผ้านานเกินไป
- ล้างจาน**
ล้างจานด้วยน้ำเย็นหรือน้ำอุ่นประมาณ 10-15 นาที ไม่ล้างจานนานเกินไป
- ซักเสื้อผ้า**
ซักเสื้อผ้าด้วยน้ำเย็นหรือน้ำอุ่นประมาณ 10-15 นาที ไม่ซักเสื้อผ้านานเกินไป
- รดน้ำต้นไม้**
รดน้ำต้นไม้ด้วยน้ำเย็นหรือน้ำอุ่นประมาณ 10-15 นาที ไม่รดน้ำต้นไม้บ่อยเกินไป

Reuse การใช้ซ้ำ

การนำน้ำที่ใช้แล้วมาใช้ใหม่เพื่อลดการใช้น้ำ

- น้ำซักผ้า**
นำน้ำซักผ้าไปรดน้ำต้นไม้
- น้ำล้างจาน**
นำน้ำล้างจานไปล้างผักผลไม้
- น้ำอาบน้ำ**
นำน้ำอาบน้ำไปรดน้ำต้นไม้

Recycle การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่

การนำน้ำที่ใช้แล้วมาใช้ใหม่เพื่อลดการใช้น้ำ

- น้ำซักผ้า**
นำน้ำซักผ้าไปรดน้ำต้นไม้
- น้ำล้างจาน**
นำน้ำล้างจานไปล้างผักผลไม้
- น้ำอาบน้ำ**
นำน้ำอาบน้ำไปรดน้ำต้นไม้

คลองสวย น้ำใส คนไทยมีความสุข

น้ำที่เราใช้กลายเป็นน้ำเสียเพราะอะไร?

- น้ำเสียจากครัวเรือน
- น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม
- น้ำเสียจากฟาร์มปศุสัตว์
- น้ำเสียจากแหล่งท่องเที่ยว
- น้ำเสียจากพื้นที่เกษตรกรรม

เมื่อคลองถูกทิ้งร้างอันตรายกว่าที่คิด

- น้ำเสียจากครัวเรือน**
น้ำเสียจากครัวเรือนเป็นน้ำเสียที่เกิดจากกิจกรรมประจำวันในครัวเรือน เช่น การอาบน้ำ การซักผ้า การล้างจาน การรดน้ำต้นไม้
- น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม**
น้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมเป็นน้ำเสียที่เกิดจากกระบวนการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม
- น้ำเสียจากฟาร์มปศุสัตว์**
น้ำเสียจากฟาร์มปศุสัตว์เป็นน้ำเสียที่เกิดจากกิจกรรมประจำวันในฟาร์มปศุสัตว์ เช่น การเลี้ยงสัตว์ การฆ่าสัตว์
- น้ำเสียจากแหล่งท่องเที่ยว**
น้ำเสียจากแหล่งท่องเที่ยวเป็นน้ำเสียที่เกิดจากกิจกรรมประจำวันในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การอาบน้ำ การซักผ้า การล้างจาน การรดน้ำต้นไม้
- น้ำเสียจากพื้นที่เกษตรกรรม**
น้ำเสียจากพื้นที่เกษตรกรรมเป็นน้ำเสียที่เกิดจากกิจกรรมประจำวันในพื้นที่เกษตรกรรม เช่น การปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์

2.6 พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ณ อุทยานสิ่งแวดล้อม

อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร จ.เพชรบุรี เป็นศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมด้านการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ในช่วงที่ผ่านมาอุทยานสิ่งแวดล้อมฯ จัดการขยะตามแนวทางขยะเหลือศูนย์ หรือ Zero Waste จนมีผลสัมฤทธิ์เป็นที่น่าพอใจ จึงเกิดแนวคิดที่จะนำประสบการณ์ในการจัดการขยะของอุทยานสิ่งแวดล้อมฯ มาจัดทำเป็นสื่อเพื่อการเรียนรู้ สำหรับผู้มาใช้บริการ โดยนำกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาและหลักการออกแบบและผลิตสื่อแบบมีส่วนร่วมมาใช้ นำไปสู่การฝึกอบรม “กระบวนการผลิตสื่อสิ่งแวดล้อมศึกษาแบบมีส่วนร่วม และการผลิตนิทรรศการการเรียนรู้ด้านการจัดการขยะเหลือศูนย์ของอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร” สำหรับบุคลากรของอุทยานสิ่งแวดล้อมฯ และกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2.7 สื่อสาร สร้างจิตสำนึก

มีการเลือกใช้สื่อประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น โทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ Social Media และสื่ออื่น ๆ รวมทั้งจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม นโยบายและผลการดำเนินงานของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ประชาชนได้รับทราบถึงปัญหา ตลอดจนแนวทางการแก้ไข และมีส่วนร่วมในการป้องกัน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น การเผยแพร่สื่อบอร์ดข่าว ทางโทรทัศน์ วิทยุ และสื่อออนไลน์ รวบรวมรายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญในรอบปี มานำเสนอในรูปแบบที่น่าสนใจ กิจกรรมส่งเสริมผลงานด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชน ผ่านกิจกรรม “กบจูเนียร์ ปี 10” ซึ่งเป็นโครงการที่สนับสนุนให้เด็กไทยทั่วประเทศได้พัฒนาทักษะด้านการผลิตสารคดี โทรทัศน์และเผยแพร่เรื่องราวรอบตัวด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจัดประกวดสื่อสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยผลงานที่ผ่านการคัดเลือกจะถูกนำไปใช้ในการรณรงค์ด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ สามารถเข้าถึงประชาชนได้กว่า 5,000,000 คน ทำให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

3. ระบบสารสนเทศ เพื่อสิ่งแวดล้อม

ในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทอย่างมากกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของผู้คน ประเทศไทยจึงต้องเร่งพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่สำคัญข้อหนึ่งคือ การปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ที่มุ่งใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการหน่วยงานรัฐ ให้เกิดบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้โดยไม่มีข้อจำกัด และหลอมรวมการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ให้เป็นหนึ่งเดียว

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้นำเทคโนโลยีและระบบสารสนเทศมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานภายในองค์กร และอำนวยความสะดวกในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ซึ่งมีการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

3.1 พัฒนาศูนย์บริการข้อมูลสารสนเทศสิ่งแวดล้อมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

พัฒนาระบบบริการข้อมูลออนไลน์ (e-service) เป็นการให้ข้อมูลและความรู้ในลักษณะของบริการภาครัฐ ในรูปแบบดิจิทัลที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศสิ่งแวดล้อมได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านระบบออนไลน์ โดยระบบที่พัฒนาขึ้น ประกอบไปด้วย

- ระบบบริการข้อมูลสารสนเทศสิ่งแวดล้อมตามภารกิจ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จำนวน 7 ระบบ ได้แก่ ระบบ E-Learning ระบบ Eco-school ระบบมหิงสาสายสืบ ระบบวัดและมัสยิด ระบบผลิตภัณฑ์ Upcycle ระบบรายงานสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และระบบคำร้องขอข้อมูล
- ระบบบริการข้อมูลสารสนเทศสิ่งแวดล้อมตามประเด็น ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำเสนอในรูปแบบแผนที่ออนไลน์ (map service) ที่สามารถเรียกดูข้อมูลได้ในจุดเดียว โดยแบ่งเป็น 4 ประเด็น ตามแผนยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ได้แก่ การเพิ่มพื้นที่สีเขียว / การผลิต การบริการและการบริโภค ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม / การจัดการขยะและป่าไม้ หมอกควัน และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- พัฒนาและปรับปรุงระบบบริการข้อมูลสิ่งแวดล้อมให้ทัน ต่อสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น ข้อมูลสถานการณ์สิ่งแวดล้อมทั่วไป ข้อกำหนด กฎหมาย ข้อมูลสถิติ เป็นต้น
- ปรับปรุงเว็บไซต์ www.deqp.go.th ให้สามารถรองรับ การให้บริการข้อมูลในลักษณะ “ศูนย์บริการข้อมูล สารสนเทศสิ่งแวดล้อม” ด้วยการออกแบบที่สวยงาม เป็นสากล ที่ดึงดูดให้ประชาชนเข้ามาใช้บริการเพื่อศึกษา หาความรู้

ระบบบริหารจัดการองค์กร

ระบบการลา

ระบบการใช้ห้องประชุม

ระบบการใช้รถยนต์

บริหารงบประมาณ (E-Budget)

ระบบการประชุม (E-Meeting)

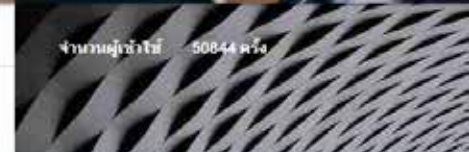

ระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคลระดับกรม (DPIS)

คู่มือและกฎระเบียบ

กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

จำนวนผู้ใช้งาน 50844 คน

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม 49 พระราม 6 ซอย 30 พญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
เบอร์โทรศัพท์ : 0-2278-8400-19 หรือ E-mail : info@deqp.mail.go.th
สอบถามข้อมูลสิ่งแวดล้อม : 0-2278-8444 หรือ E-mail : callcenter@deqp.mail.go.th

ระบบลงบันทึก : Chrome : IE 11 : Safari 9+

3.2 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการขององค์กร

พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการขององค์กรและปรับปรุงระบบข้อมูลของศูนย์ปฏิบัติการกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและให้บริการผ่านศูนย์ปฏิบัติการกรมฯ และเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ โดยในปีที่ผ่านมาจึงมีการพัฒนาระบบปฏิบัติการขึ้น 2 ระบบ ได้แก่

- **ระบบศูนย์ปฏิบัติการกรม (Department's Operation Center: DOC) :** ซึ่งประกอบไปด้วย ข้อมูลด้านการบริหารจัดการองค์กร/ภารกิจองค์กร/นโยบายและยุทธศาสตร์ ซึ่งระบบที่พัฒนาขึ้นใหม่นี้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้บริการในรูปแบบของ Web Services ผ่านทางเว็บไซต์ <http://doc.deqp.go.th>
- **ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการขององค์กร :** เป็นการนำระบบงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Office) มาใช้ เพื่อสนับสนุนงานภายในองค์กรให้มีความสะดวก รวดเร็ว ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติ โดยพัฒนาขึ้น 2 ระบบ ได้แก่ ระบบติดตามผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม (DOCPLAN) และระบบบริหารจัดการเอกสารด้านต่างๆ (DOCOFFICE) เช่น ข้อมูลฝึกอบรมของบุคลากร และข้อมูลตามคำสั่งมอบอำนาจ

3.3 การพัฒนาห้องสมุดอัจฉริยะ

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ริเริ่มดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพห้องสมุดของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เป็นห้องสมุดอัจฉริยะ (Smart Library) เพื่อความสะดวกสบายของผู้ใช้งาน มีการให้บริการเบ็ดเสร็จในจุดเดียว ทั้งการสืบค้น การยืมคืน การให้บริการตอบคำถาม ทั้งรูปแบบปกติและออนไลน์ นอกจากนี้ยังได้พัฒนาระบบบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดและบริการออนไลน์ สามารถเข้าใช้งานได้ 2 ช่องทาง คือ เว็บไซต์ <http://liberty.deqp.go.th> และแอปพลิเคชัน Liberty รวมทั้งบูรณาการเครือข่ายห้องสมุดหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้ง 15 หน่วยงาน พัฒนาแอปพลิเคชัน “ห้องสมุดกรีนดิจิทัล (Green Digital Library)” ที่รวบรวมทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและองค์ความรู้ ไปสู่ประชาชนด้วยความสะดวก รวดเร็ว และง่ายต่อการรับบริการ

การปรับเปลี่ยนการให้บริการมาสู่รูปแบบของดิจิทัลและออนไลน์ นอกจากจะอำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้บริการและผู้ปฏิบัติงานแล้ว ยังเป็นการพัฒนาระบบเพื่อรองรับการเชื่อมโยงฐานข้อมูลกับห้องสมุดต่างๆ ในอนาคตด้วย

4. พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากสถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันมีความรุนแรงและซับซ้อน ทั้งปัญหามลพิษ ความเสื่อมโทรมของทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า ส่งผลกระทบมาถึงการพัฒนาเศรษฐกิจ และนำมาซึ่งปัญหาสังคมต่างๆอีกมากมาย วิธีการหนึ่งที่ถูกหยิบยกมาใช้ในการแก้ปัญหา ก็คือ การยกระดับบทบาทของชุมชนและภาคส่วนต่างๆในสังคมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาให้มากยิ่งขึ้น และในขณะเดียวกันต้องเพิ่มทักษะความรู้ ความเข้าใจในทางวิชาการ เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชน และองค์กรชุมชน ให้สามารถร่วมกันป้องกัน อนุรักษ์ ปันฟู และลดมลพิษสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงได้ออกแบบหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมขึ้น ประกอบไปด้วย

4.1 หลักสูตรเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม

เป็นหลักสูตรเพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรจากหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรชุมชน และองค์กรพัฒนาเอกชน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น หลักสูตรการจัดการมูลฝอยโดยชุมชน เทคโนโลยีการจัดการสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวนทั้งสิ้น 1,130 คน ทั้งนี้ร้อยละ 88.3 ของผู้ผ่านการฝึกอบรมมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และร้อยละ 71.2 เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

4.2 หลักสูตรสิ่งแวดล้อมออนไลน์

เมื่อเริ่มต้นหลักสูตรด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมออนไลน์จัดให้เฉพาะกับบุคลากรในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งหลักสูตรออนไลน์จะช่วยลดข้อจำกัดด้านสถานที่และเวลา ทำให้ผู้เรียนสามารถบริหารจัดการเวลาเรียนรู้ให้เหมาะสมกับตนเอง และยังสามารถทบทวนบทเรียนได้ตลอดเวลา ทำให้เกิดการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ต่อมาเปิดให้บริการบทเรียนแก่หน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา ตลอดจนประชาชนทั่วไปที่สนใจ พร้อมทั้งได้จัดหาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านคอยให้คำปรึกษา และแนะนำแบบเรียนผ่านระบบออนไลน์ จนถึงปัจจุบันมีหลักสูตรที่เปิดให้บริการแล้วทั้งหมด 18 หลักสูตร เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ/การจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย/ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร/การจัดการภัยพิบัติ/สำนักงานสีเขียว เป็นต้น ทั้งนี้ในปีที่ผ่านมาผู้สนใจเรียนหลักสูตรออนไลน์จำนวนทั้งสิ้น 2,982 คน ซึ่งร้อยละ 86 ของผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนเพิ่มขึ้น และร้อยละ 84.7 มีความพึงพอใจกับหลักสูตรที่ตนเองได้เรียนรู้

4.3 หลักสูตรการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมายในการผลิต การบริการและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเปิดให้มีการฝึกอบรมใน 3 หลักสูตร ได้แก่ 1) การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในยุคไทยแลนด์ 4.0 2) วิธีสีเขียวสู่เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และ 3) นวัตกรรมสีเขียวเพื่อแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งหวังให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และจุดประกายความคิดให้กับประชาชน หันมาให้ความสำคัญกับการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ในทุกกิจกรรมที่เกิดจากการดำเนินชีวิต และหวังให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านการผลิต และบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น

มีบุคลากรจากภาคส่วนต่างๆ เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 822 คน ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปใช้ในการขับเคลื่อนการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้

5. วิจัยและนวัตกรรม

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินงานศึกษาวิจัย และพัฒนานวัตกรรมเพื่อสิ่งแวดล้อมขึ้นมากมาย เช่น ถังหมักขยะอินทรีย์สำหรับคอนโดมิเนียมหรืออาคารสูง ศึกษาการปนเปื้อนของสารปรอทจากแหล่งทิ้งขยะอิเล็กทรอนิกส์ จ.บุรีรัมย์ การพัฒนาระบบเตือนภัยความร้อนและหมอกควันล่วงหน้าสำหรับพื้นที่ภาคเหนือตอนบน การปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่ายในอากาศ จากการลักลอบนำน้ำเสียและสารเคมีจากโรงงานอุตสาหกรรมไปทิ้งในพื้นที่ ต.หนองแห่น และ ต.เกาะขุ่น อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา และการเผาขยะที่ ต.แพรกษา จ.สมุทรปราการ อีกทั้งผลจากงานวิจัยหลายชิ้นยังถูกนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประเภท/เรื่อง	วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	การนำไปใช้ประโยชน์
1. งานวิจัยเพื่อจัดการปัญหาจากขยะ			
1. ถังหมักเศษอาหารแบบเปิดกัน	เพื่อศึกษารูปแบบถังหมักที่ย่อยเศษอาหารจากครัวเรือน	การศึกษาประสิทธิภาพและประยุกต์ใช้งานถังหมักเศษอาหาร โดยการสำรวจและติดตาม การใช้งานถังหมักเศษอาหารในพื้นที่ชุมชน และรูปแบบการทดสอบการย่อยของเศษอาหารในถังหมัก ทั้งนี้ได้ศึกษาการย่อยของเศษอาหารในถังหมักพบว่า การทดสอบกับผักกาดขาวต้มเกิดการย่อยสลายภายใน 7 วัน และทดสอบกับผักกาดขาวสดย่อยสลายภายใน 9 วัน พร้อมทั้งทดสอบกับเศษอาหารโดยสามารถป้องกันกลิ่นไม่ให้เกิดกระจายไปยังพื้นที่อื่นได้ พบการย่อยสลายของเศษอาหารจากการฝังกลบหลุมภายใน 1 เดือน รวมถึงการทดสอบถังหมักไร้กลิ่นแบบมีท่อระบายอากาศที่ฝาถังและแบบมีท่อระบายอากาศที่ข้างถัง พบว่า สามารถลดผลกระทบจากกลิ่นหมักของเศษอาหาร	- ได้รูปแบบที่มีประสิทธิภาพของถังหมักที่สามารถย่อยเศษอาหาร - ทางเลือกในการแก้ปัญหาขยะเศษอาหารในชุมชน
2. ถังหมักขยะอินทรีย์สำหรับคอนโดมิเนียมหรืออาคารสูง	เพื่อให้ประชาชนที่อาศัยในอาคารสูงสามารถจัดการขยะเปียกของตนเองและสามารถนำวัสดุที่ได้จากการหมักขยะเปียกไปใช้ประโยชน์ เช่น ปลูกต้นไม้	การคัดแยกขยะอินทรีย์ออกจากขยะอื่นๆ เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถจะลดปัญหาปริมาณขยะที่ต้องรวบรวมและเก็บขนเพื่อนำไปกำจัดยังแหล่งกำจัดรวม โดยขยะอินทรีย์ที่คัดแยกแล้วก็นำไปหมักหรือย่อยสลายเพื่อนำไปเป็นวัสดุปรับปรุงดินหรือเป็นปุ๋ยต่อไป	การพัฒนาดังกล่าวอยู่ระหว่างการทดสอบเพื่อหาวัสดุและเงื่อนไขที่เหมาะสม
3. การศึกษาแนวทางการจัดการขยะและของเสียอันตรายในอุทยานแห่งชาติ	เพื่อหามาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการขยะและของเสียอันตรายที่เหมาะสมกับอุทยานแห่งชาติ	- มีการลดปริมาณขยะตามหลัก 3Rs และมีการกำหนดนโยบายการจัดการขยะของอุทยานฯ ทั่วประเทศ / กำหนดผู้รับผิดชอบโดยตรง พร้อมทั้งประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรื่องการจัดเก็บขยะ - รณรงค์ประชาสัมพันธ์ การลดปริมาณขยะผ่านช่องทางต่างๆ	นำผลการศึกษาไปใช้ในการกำหนดมาตรการจัดการขยะของอุทยานแห่งชาติ 15 แห่ง เช่น ภูกระดึง จ.เลย ภูเรือ จ.เลย ภูพาน จ.สกลนคร เขาแหลมหญ้า จ.ระยอง เกาะเสม็ด จ.ระยอง เกาะช้าง จ.ตราด น้ำตกพลิ้ว จ.จันทบุรี เขาคิชฌกูฏ จ.จันทบุรี

ประเภท/เรื่อง	วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	การนำไปใช้ประโยชน์
4. ศึกษาปริมาณสารพิษตกค้างในวัสดุปรับปรุงดินของศูนย์กำจัดขยะครบวงจร	ศึกษาปริมาณสารพิษตกค้างในวัสดุปรับปรุงดินของศูนย์กำจัดขยะครบวงจร	วัสดุปรับปรุงดินทุกแห่งมีการปนเปื้อนของโลหะหนักและสารกำจัดศัตรูพืช โดยมีแคดเมียมและปรอทตกค้างเกินค่ามาตรฐานปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งหากมีการนำวัสดุปรับปรุงดินไปใช้ อาจเกิดการกระจายของสารพิษในสิ่งแวดล้อมได้	- สื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบรับทราบ และนำไปส่งเสริมให้ชุมชนคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง เพื่อลดการปนเปื้อนของสารพิษ - ห้ามมีการส่งเสริมและจำหน่ายวัสดุปรับปรุงดินของศูนย์กำจัดขยะครบวงจรให้เกษตรกรนำไปใช้เพาะปลูกพืชอาหาร - ติดตามตรวจวัดระดับการปนเปื้อนของสารพิษในวัสดุปรับปรุงดินเป็นระยะ
5. ศึกษาการปนเปื้อนของสารปรอทจากแหล่งทิ้งขยะอิเล็กทรอนิกส์ จ.บุรีรัมย์	- เพื่อประเมินการแพร่กระจายและการปนเปื้อนของสารปรอทในสิ่งแวดล้อม - เพื่อนำเสนอแนวทางการจัดการขยะอย่างถูกวิธี	นำเสนอทางเลือกเพื่อลดการเผาขยะอิเล็กทรอนิกส์ โดยแนะนำผู้นำท้องถิ่นให้จัดการจัดหาเครื่องตัดแยกพลาสติก และทองแดงของสายไฟขนาดเล็ก ทั้งนี้ นายอำเภอแดงใหญ่ได้สั่งการให้ผู้นำท้องถิ่นจัดหาเครื่องแยกสายไฟดังกล่าวด้วยงบประมาณไทยนิยมยั่งยืน	หน่วยงานในพื้นที่นำผลการศึกษาไปใช้ในการกำหนดมาตรการและแนวทางการจัดการปัญหามลพิษจากการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง

2. ศึกษาการปนเปื้อนสารมลพิษในอากาศ

6. ศึกษาการแพร่กระจายและการปนเปื้อนของสารปรอทในสิ่งแวดล้อม จากแหล่งทิ้งขยะอิเล็กทรอนิกส์	เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจแก่ผู้นำท้องถิ่นและนำเสนอแนวทางการเผาขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมและถูกหลักวิชาการ	- ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้นำท้องถิ่น - นำเสนอแนวทางการเผาขยะอิเล็กทรอนิกส์ - ประเมินค่าสัมประสิทธิ์การระเหยออกของปรอทและค่าสัมประสิทธิ์การบายสารปรอท - ให้แนวทางการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่เหมาะสมและถูกหลักวิชาการ	ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ อบต.แดงใหญ่ อ.บ้านใหม่ไชยพจน์ และ อบต.บ้านเป่า อ.พุทไธสง จ.บุรีรัมย์ ถึงอันตรายของปรอทที่ปนเปื้อนอยู่กับขยะอิเล็กทรอนิกส์
--	--	--	---

ประเภท/เรื่อง	วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	การนำไปใช้ประโยชน์
7. การปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหยง่ายในอากาศจากการลักลอบนำน้ำเสียและสารเคมีจากโรงงานอุตสาหกรรมไปทิ้งในพื้นที่ ต.หนองแห่น และ ต.เกาะขนุน อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา การเผยแพร่ที่ ต.แพรกษา จ.สมุทรปราการ	เพื่อศึกษาการปนเปื้อนของสารอินทรีย์ระเหยง่ายในอากาศ	การปนเปื้อนของสารอินทรีย์ระเหยง่ายในอากาศจากการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ ทำให้เกิดก๊าซที่มีสารไดออกซิน และเมื่อทำการตรวจวัดแล้วพบว่า มีค่าไม่เกินมาตรฐาน	นำไปใช้ประกอบการพิจารณาคดีในกระบวนการยุติธรรม
8. การศึกษาการป้องกัน การแพร่กระจายของฝุ่น PM10 ด้วยการปลูกต้นไม้ ต.หน้าพระลาน อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.สระบุรี	เพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่น PM10 โดยใช้ข้อมูลเบื้องต้นไม่ในการดูดซับป้องกันฝุ่นละอองแพร่กระจาย	- จากการวิเคราะห์ข้อมูลการตรวจวัดคุณภาพอากาศและอุตุนิยมวิทยารายชั่วโมง ณ สถานีตำรวจหน้าพระลานของกรมควบคุมมลพิษระหว่างปี 2555-2560 โดยใช้เทคนิคทางสถิติ เช่น Bivariate Polar Plot และ Conditional Probability Function พบว่าแหล่งที่มาของ PM10 ที่ส่งผลกระทบต่อระดับความเข้มข้น Background มาจากพื้นที่ที่อยู่ไกลจากสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ และเป็นพื้นที่ถนน รวมถึงสภาพอุตุนิยมวิทยา Mixing Height เป็นปัจจัยส่งผลในการเกิด Peak ของระดับ PM10 ในช่วงเวลา 6.00-10.00 น. และ 18.00-23.00 น. ในทุก ๆ วัน - ใบของต้นไม้และต้นตะขบ มีความสามารถในการจับ PM10 ได้ได้มากกว่าต้นไม้ชนิดอื่นๆ ในพื้นที่ที่ทำการศึกษา	- นำเสนอความก้าวหน้าโครงการวิจัยในการประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลและติดตามผลการดำเนินงานพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จ.สระบุรี ครั้งที่ 2 วันที่ 9 พฤษภาคม 2561 - การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อถอดบทเรียนการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ ต.หน้าพระลาน ณ เทศบาลตำบลหน้าพระลาน 27 สิงหาคม 2561

3. ศึกษาการบำบัด พื้นน้ำใต้ดิน ในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

9. โครงการวิจัยดำเนินการจัดการความเสี่ยงเชิงนิเวศชายฝั่งทะเลบริเวณพื้นที่เขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยองจากการปนเปื้อนสารอันตรายกลุ่มสารอินทรีย์ระเหยและกึ่งระเหยและสารโลหะหนักเพื่อการบริโภคอย่างยั่งยืน	- เพื่ออธิบายถึงกลไกทางธรรมชาติที่มีผลต่อการบำบัดพื้นน้ำใต้ดิน - เพื่อประเมินศักยภาพในการบำบัดฟื้นฟูตามธรรมชาติของน้ำใต้ดิน	- ดำเนินการสำรวจและเก็บตะกอนดินครอบคลุมบริเวณชายฝั่งทะเลปากคลองชักหมาก จำนวน 20 ตัวอย่าง - สำรวจหาความหนาของชั้นตะกอนดินบริเวณชายฝั่งทะเลปากคลองชักหมาก - วิเคราะห์สารโลหะหนักและสารปิโตรเลียมรวมในตัวอย่างตะกอนดินเพื่อวิเคราะห์การกระจายตัวตามระดับความลึกและแนวราบ - สังเคราะห์ข้อมูลการกระจายตัวตามระดับความลึกและแนวราบของสารโลหะหนักและสารปิโตรเลียมรวม	- นำไปใช้แก้ไขปัญหามลพิษในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จ.ระยอง ผ่านกลไกคณะกรรมการระดับจังหวัด - จัดประชุมสัมมนาวิชาการเพื่อนำเสนอผลการศึกษาโครงการในวันที่ 28 สิงหาคม 2561 ณ โรงแรมโกลเด้นซิตีระยอง อ.เมือง จ.ระยอง
--	--	--	--

ประเภท/เรื่อง	วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	การนำไปใช้ประโยชน์
10. ศึกษาการปนเปื้อนของ VOCs ในตะกอนดิน บ่อน้ำตื้น และน้ำใต้ดิน	เพื่อแก้ไขปัญหา น้ำใต้ดิน น้ำบ่อน้ำตื้น ปนเปื้อนมลพิษ และส่งเสริมคุณภาพชีวิตในพื้นที่จังหวัดระยอง	พบการปนเปื้อนของสาร VOCs บริเวณอ่าวประดู่ นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จ.ระยอง ซึ่งเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงหอยสองฝาที่สำคัญของประเทศไทย	กรมประมงได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนด Zoning การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งให้ห่างออกไปจากจุดเดิม 2 กม.

4. พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

11. พัฒนาดัชนีความร้อนและศึกษาค้นคว้าความร้อนในประเทศไทย ใช้สำหรับเตือนภัยคลื่นความร้อนให้กับประชาชนในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง	เพื่อพัฒนาดัชนีความร้อน เพื่อใช้เตือนภัยคลื่นความร้อนให้กับประชาชนในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง	พัฒนา Script โปรแกรมสำหรับกำหนดค่าสั่งให้แบบจำลอง Weather Research and Forecasting Model with Chemistry (WRF-Chem) ทำงานแบบอัตโนมัติ โดยแบบจำลองดังกล่าวสามารถพยากรณ์คุณภาพอากาศ PM10 ล่วงหน้า 1, 3 และ 5 วัน พัฒนาเกณฑ์การเตือนภัยและผลกระทบต่อสุขภาพจากความร้อนและหมอกควัน โดยกำหนดเกณฑ์ระดับการเตือนภัยและผลกระทบต่อสุขภาพ ดังนี้ 1) สีฟ้า หมายถึง ฝ้าระว้าง (HI 26.7-32.2°C / PM10 0-50 µg/m³) 2) สีเหลือง หมายถึง เตือนภัย (HI 32.2-40.6°C / PM10 50-120 µg/m³) 3) สีส้ม หมายถึง อันตราย (HI 40.6-54.5°C / PM10 121-350 µg/m³) และ 4) สีแดง หมายถึง อันตรายมาก (HI >54.5°C / PM10 >350 µg/m³)	ประชาชนและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงเครื่องมือเตือนภัยความร้อนและหมอกควันที่สามารถใช้งานได้อย่างสะดวก มีรูปแบบแนวทางที่ชัดเจนในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเตือนภัยที่มีความเหมาะสมตามบริบทของพื้นที่
12. บรรเทาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคเกษตรด้วยสารยับยั้งไนตริฟิเคชัน (กรณีศึกษาการผลิตอ้อย)	เพื่อขยายผลการศึกษาประสิทธิภาพของสารยับยั้งไนตริฟิเคชันในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่แปลงการปลูกอ้อยของเกษตรกรในพื้นที่นำร่อง เพื่อศึกษาทัศนคติและการยอมรับของเครือข่ายเกษตรกรต่อการใช้สารยับยั้งไนตริฟิเคชัน	มีประสิทธิภาพช่วยการลดการปล่อยไนตรัสออกไซด์ได้ร้อยละ 15.30	ใช้ในการศึกษาประสิทธิภาพของสารยับยั้งไนตริฟิเคชันในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในแปลงทดลองในแปลงปลูกของเกษตรกร

ประเภท/เรื่อง	วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	การนำไปใช้ประโยชน์
13. การพัฒนาระบบเตือนภัยความร้อนและหมอกควันล่วงหน้าสำหรับพื้นที่ภาคเหนือตอนบน	เพื่อจัดทำระบบเตือนภัยความร้อนและหมอกควันล่วงหน้าสำหรับพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และวิธีการสื่อสารข้อมูลเตือนภัยล่วงหน้าในระดับชุมชน	- คัดเลือกแหล่งข้อมูลพยากรณ์อากาศล่วงหน้า - ทำการเปรียบเทียบคุณลักษณะ วิธีการใช้ รูปแบบการให้บริการข้อมูลที่เหมาะสม - พัฒนา Script สำหรับกำหนดคำสั่งให้แบบจำลอง Weather Research and Forecasting Model with Chemistry (WRF-Chem) ทำงานแบบอัตโนมัติ - รวบรวมข้อมูลตัวแปรด้านสาธารณสุข - คัดเลือกพื้นที่และติดตั้งเครื่องมือตรวจวัดทางอุตุนิยมวิทยา และคุณภาพอากาศ - ประชุมเพื่อพัฒนาเกณฑ์การเตือนภัยและผลกระทบต่อสุขภาพจากความร้อนและหมอกควัน - พัฒนาระบบเตือนภัยความร้อนและหมอกควันล่วงหน้าซึ่งเป็นระบบที่ทำงานแบบอัตโนมัติ	ระบบการเตือนภัยและผลกระทบต่อสุขภาพที่นำเสนออย่างง่าย ๆ เพื่อให้ประชาชนเข้าใจ ซึ่งผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงระบบเตือนภัยความร้อนและหมอกควันได้ 2 ช่องทาง www.tccnclimate.com และ http://www.tccnprogram.webgraphicdesignerthailand.com
14. ศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคในการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคในการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	- ข้อมูลพฤติกรรมผู้บริโภคในการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร - แนวทางในการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของประชาชนในกรุงเทพมหานคร - ปัจจัยทางการตลาดในด้านใดที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ประกอบการ และเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาปัจจัยทางการตลาด ให้สามารถพัฒนาธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพต่อไป - ทำให้ทราบว่าผู้บริโภคมีการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างไร เพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงให้มีความเหมาะสมและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลเบื้องต้นให้ผู้ประกอบการลงทุนในธุรกิจสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหน่วยงานส่งเสริมการผลิตสินค้าไปวางแผนทางการตลาดให้สามารถเข้าถึงผู้บริโภคได้
15. พัฒนาห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน	- เพื่อพัฒนาระบบคุณภาพห้องปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ISO/IEC 17025 - เพื่อติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำฝนในเขตชนบทของประเทศไทย	ห้องปฏิบัติการของศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้รับการรับรอง ISO/IEC 17025 จำนวน 34 พารามิเตอร์ และ 1 วิธี ดังนี้ - ห้องปฏิบัติการด้านน้ำและน้ำเสีย 23 พารามิเตอร์ - ห้องปฏิบัติการสารอินทรีย์ระเหยง่ายในอากาศ 9 พารามิเตอร์ - ห้องปฏิบัติการอัลดีไฮด์ 2 พารามิเตอร์ - ห้องปฏิบัติการเสียง 1 วิธี	- ติดตามตรวจสอบการตกสะสมของกรดในเขตชนบทของประเทศไทย - ศึกษาปริมาณการตกสะสมของกรดในเขตชนบทของประเทศไทย

ประเภท/เรื่อง	วัตถุประสงค์	ผลการดำเนินงาน	การนำไปใช้ประโยชน์
16. การตรวจสอบการปนเปื้อนสารไดออกซินในสิ่งแวดล้อม	เพื่อเฝ้าระวังโดยรอบอาคารห้องปฏิบัติการไดออกซิน โดยศึกษาการปนเปื้อนของสารไดออกซินบริเวณห้องปฏิบัติการและใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการติดตามสารไดออกซินที่ปนเปื้อนบริเวณใกล้เคียง	จากการติดตามผลการปนเปื้อนของสารไดออกซินอาคารห้องปฏิบัติการไดออกซินและบริเวณใกล้เคียงพบว่าความเข้มข้นของสารไดออกซินในปริมาณต่ำกว่าค่ามาตรฐานของคุณภาพอากาศของประเทศแคนาดาและประเทศญี่ปุ่นทุกจุด และปริมาณไดออกซินในช่วงฤดูแล้งจะสูงกว่าช่วงฤดูฝน เนื่องจากฝนที่ตกจะช่วยชะล้างฝุ่นละอองออกจากอากาศ ทำให้อากาศค่อนข้างสะอาด ทั้งนี้ประเทศไทยยังไม่มีกำหนดมาตรฐานไดออกซินในบรรยากาศ ซึ่งการศึกษาการปนเปื้อนของสารไดออกซินในอากาศของประเทศไทยจะสามารถนำข้อมูลไปประกอบในการกำหนดค่ามาตรฐานในอนาคตได้ รวมถึงใช้เป็นข้อมูลประกอบในการกำหนดมาตรการเฝ้าระวังสารไดออกซินในพื้นที่ต่อไป	เฝ้าระวังโดยรอบอาคารห้องปฏิบัติการไดออกซิน โดยศึกษาการปนเปื้อนของสารไดออกซินบริเวณห้องปฏิบัติการ และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการติดตามสารไดออกซินที่ปนเปื้อนบริเวณใกล้เคียง
17. การวิจัยพัฒนาชุดทดสอบคุณภาพน้ำอย่างง่าย	เพื่อสามารถนำชุดทดสอบไปตรวจติดตามคุณภาพน้ำได้ด้วยตัวเองในเบื้องต้นได้ทันที เมื่อเกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับคุณภาพน้ำ	- ให้ความรู้แก่ประชาชน สำหรับคู่มือการใช้ชุดทดสอบคุณภาพน้ำอย่างง่ายโดยริเริ่มจากชุมชนรอบ ๆ ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม จ.ปทุมธานี และค่อย ๆ ขยายผลไปบริเวณใกล้เคียงต่อไป - พัฒนาชุดทดสอบคุณภาพน้ำอย่างง่ายในการวิเคราะห์หาปริมาณโลหะหนักธาตุอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อลดการนำเข้าชุดทดสอบจากต่างประเทศ	- สามารถนำไปวิเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพน้ำได้ถูกต้องแม่นยำ ในภาคสนามหรือในพื้นที่ที่ไม่สามารถเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ได้ - โดยทดสอบคุณภาพเบื้องต้น - เป็นชุดทดสอบที่ใช้งานง่าย ไม่จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญในการทดสอบ สามารถถ่ายทอดให้กับประชาชนเพื่อนำไปตรวจสอบคุณภาพน้ำเบื้องต้น

นอกจากการดำเนินงานข้างต้นแล้ว กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมยังได้ให้ความสำคัญกับการเผยแพร่งานวิจัยที่เป็นประโยชน์เหล่านี้สู่สาธารณะ โดยการสื่อสารผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ สารคดีเชิงข่าว สื่อดิจิทัล รวมถึงการจัดกิจกรรมเพื่อสื่อสารผลงานวิจัย เช่น การจัดสัมมนาวิชาการ การจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลงานวิจัย เป็นต้น

6. การผลิต และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์หนึ่งภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี คือ การทำให้ประเทศเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายที่จะทำให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมเองก็ได้ริเริ่มงานในด้านการส่งเสริมให้สังคมไทยก้าวเข้าสู่สังคมแห่งการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง โดยให้ความสำคัญกับการบริโภคอย่างยั่งยืนในทุกหน่วยของสังคม ไม่ว่าจะเป็นภาคการผลิต ภาคบริการ และการบริโภคของประชาชนกลุ่มต่างๆ รวมถึงมุ่งพัฒนามาตรการและกลไกส่งเสริมการบริโภคอย่างยั่งยืนของทุกภาคส่วนให้กว้างขวางขึ้น ได้แก่ การพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้ตราสัญลักษณ์ G-Green การประเมินสำนักงานสีเขียว โรงแรมสีเขียว และอุทยานแห่งชาติสีเขียว ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ดังนี้

6.1 Green Production

โครงการส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชน เป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการขนาดเล็ก และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การลดมลพิษจากกระบวนการผลิต หรือการนำเทคโนโลยีสะอาดมาประยุกต์ใช้ เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเกิดการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ช่วยยกระดับการผลิตให้มีคุณภาพ และสามารถขยายฐานลูกค้าไปยังกลุ่มผู้บริโภคที่ใส่ใจเรื่องสิ่งแวดล้อมได้อีกด้วย ทั้งนี้รูปแบบการดำเนินงานจะเป็นการเชิญชวนให้ผู้ประกอบการขนาดเล็กสมัครเข้าร่วมโครงการ เพื่อขอรับการตรวจประเมินสถานประกอบการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สถานประกอบการใดที่ผ่านการตรวจประเมินจะได้รับการรับรองมาตรฐาน G-Green

มีสถานประกอบการสมัครเข้าร่วมโครงการจำนวน 53 แห่ง จาก 4 กลุ่มผลิตภัณฑ์ โดยมีสถานประกอบการที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 28 ราย ได้แก่

G

1) กลุ่มสิ่งทอ
เครื่องแต่งกาย
และเคหะสิ่งทอ

ดีเยี่ยม G ทอง 3
ดีมาก G เงิน 11
ดี G ทองแดง 8

G

2) กลุ่มเซรามิกและ
เครื่องปั้นดินเผา

ดีเยี่ยม G ทอง 3

G

3) กลุ่มงานไม้
และจักสาน

ไม่มี
สถานประกอบการ
ที่ผ่านเกณฑ์

G

4) กลุ่มสบู่

ดีเยี่ยม G ทอง 1
ดี G ทองแดง 2

สำหรับสถานประกอบการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน G-Green และมีความพร้อม จะได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานแก่ผู้ประกอบการและประชาชนผู้สนใจ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กลุ่มมัตถยมศีลธรรมชาตบ้านศรีวง ต.กำโลน อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช ได้รับการยกระดับเป็นศูนย์เรียนรู้การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และได้รับการสนับสนุนสื่อประชาสัมพันธ์ รวมถึงพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสถานประกอบการให้มีทักษะในการสื่อสาร เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงาน

6.2 Green National Park

เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินอุทยานแห่งชาติสีเขียว เพื่อพัฒนาอุทยานแห่งชาติให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีมาตรฐานการให้บริการที่ดีแก่นักท่องเที่ยว มีระบบการบริหารจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเป็นต้นแบบในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม สำหรับอุทยานแห่งชาติ โดยมีเกณฑ์การพิจารณา เช่น การจัดการพลังงาน การจัดการขยะมูลฝอย การจัดการน้ำเสีย การจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงานสำหรับสำนักงาน บ้านพักเจ้าหน้าที่ บ้านพักนักท่องเที่ยว ร้านอาหาร และการจัดการด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว เป็นต้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีอุทยานแห่งชาติผ่านเกณฑ์การประเมินและได้รับการรับรองเป็นอุทยานแห่งชาติสีเขียว จำนวน 13 แห่ง ได้แก่

1. อุทยานแห่งชาติแม่วง จ.เชียงใหม่
2. อุทยานแห่งชาติเขาหลวง จ.นครศรีธรรมราช
3. อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย จ.เชียงใหม่
4. อุทยานแห่งชาติผาแต้ม จ.อุบลราชธานี
5. อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ จ.กำแพงเพชร
6. อุทยานแห่งชาติศรีน่าน จ.น่าน
7. อุทยานแห่งชาติเขาแหลม จ.กาญจนบุรี
8. อุทยานแห่งชาติภูซาง จ.พะเยา
9. อุทยานแห่งชาติคลองลาน จ.กำแพงเพชร
10. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะชุมพร จ.ชุมพร
11. อุทยานชาติน้ำหนาว จ.เพชรบูรณ์
12. อุทยานชาตไตรโยค จ.กาญจนบุรี
13. อุทยานชาตภูหินร่องกล้า จ.พิษณุโลก

6.3 Green Office

โครงการสำนักงานสีเขียว (Green Office) เป็นโครงการที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสำนักงาน ในการดำเนินกิจกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การประหยัดพลังงาน การลดปริมาณขยะโดยลดการใช้ มีการใช้ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ มีการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างคุ้มค่า ส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินโครงการสำนักงานสีเขียว ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในการประชาสัมพันธ์ เชิญชวน และรับสมัครสำนักงานเข้าร่วมโครงการ ซึ่งการดำเนินโครงการมีการอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา สำนักงานสีเขียว ตรวจสอบให้คำแนะนำ และตรวจประเมินสำนักงานในระดับพื้นที่/ระดับประเทศ ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีสำนักงานที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน สำนักงานสีเขียว จำนวน 116 แห่งประกอบด้วย

- ระดับดีเยี่ยม (G ทอง) จำนวน 61 แห่ง
- ระดับดีมาก (G เงิน) จำนวน 26 แห่ง
- ระดับดี (G ทองแดง) จำนวน 29 แห่ง

6.4 Green Hotel

โรงแรมสีเขียว เป็นโครงการที่สนับสนุนและส่งเสริมให้โรงแรมมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี มีการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับมาตรฐานโรงแรมสู่การบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และรองรับมาตรการการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานภาครัฐ (Green Procurement) อีกทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมสู่การประเมินมาตรฐานสิ่งแวดล้อมในระดับสากล ซึ่งจะเป็นผลดีและช่วยหนุนเสริมให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยมีความยั่งยืนมากขึ้น มีการเปิดรับสมัครโรงแรมที่สนใจเข้ารับการตรวจประเมินโดยมีเกณฑ์การพิจารณา เช่น การกำหนดนโยบาย และมีการจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน คำนึงถึงการลดของเสียจากการให้บริการ และการสร้างเสริมการมีส่วนร่วมกับท้องถิ่นและชุมชน เป็นต้น โดยปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้ขยายความร่วมมือกับองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ในพื้นที่เมืองพัทยา จ.เลย และ จ.น่าน มีโรงแรมที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน Green Hotel ในระดับต่างๆ จำนวน 73 แห่ง ประกอบด้วย

- ระดับดีเยี่ยม (G ทอง) จำนวน 24 แห่ง
- ระดับดีมาก (G เงิน) จำนวน 32 แห่ง
- ระดับดี (G ทองแดง) จำนวน 17 แห่ง

สามารถสืบค้นข้อมูลสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้ที่ระบบข้อมูลการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม <https://scpdatacenter.deqp.go.th/index.php>

7. สร้างสังคมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

7.1 ส่งเสริมวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เป็นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าและบริการ พร้อมทั้งเป็นการเพิ่มช่องทางการตลาดสำหรับสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้กว้างขวางขึ้น โดยการสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการ OTOP ที่มีศักยภาพได้จัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ซึ่งผลจากการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาทำให้ประชาชนมีทางเลือกในการบริโภค สามารถเข้าถึงสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมได้ง่ายขึ้น อีกทั้งสังคมมีความรู้ ความเข้าใจว่า ผลิตภัณฑ์ G-Green ส่งผลดีกับสิ่งแวดล้อมอย่างไร นอกจากนี้ในระยะยาว การเพิ่มช่องทางการตลาดให้แก่ผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน G-Green ยังเป็นการสร้างโอกาสในการเพิ่มรายได้ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น และส่งผลให้เศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศเกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยกิจกรรมประกอบด้วย

1) กิจกรรมส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Market) ในงาน OTOP City 2017 ภายใต้แนวคิด “ของขวัญจากภูมิปัญญา ประชารัฐ สร้างโอกาส สร้างอาชีพ สร้างรายได้” ภายในงานมีผู้เข้าร่วมงานจำนวน 24,810 คน มีการจัดแสดงนิทรรศการ เพื่อสื่อสารให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบของการบริโภคที่ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยเครือข่ายผู้ประกอบการที่ได้รับรางวัลผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จากจำนวนผู้ที่เข้าร่วมงานทำให้เห็นว่าสังคมไทยมีความตื่นตัวในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมกันมากขึ้น

2) กิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม Green OTOP Mid Year 2018 ภายใต้งาน OTOP Mid Year 2018 “OTOP Signature : อัตลักษณ์จังหวัดทั่วไทย เอกลักษณ์จากวิถีไทยนิยม” ภายในงานมีผู้เข้าร่วมงานจำนวน 52,635 คน

32 วัน ฉันทักเธอ ตอน ปลุกรัก (DAY 1)

73,659 views

21 1 SHARE SAVE

7.2 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สามารถเข้าถึงประชาชนได้มากกว่า 700,000 คน โดยใช้สื่อประเภทต่างๆ เช่น

- คลิปวิดีโอ ชุด “32 วัน ฉันทักเธอ” ที่นำเสนอพฤติกรรมในชีวิตประจำวันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- นำเสนอ Viral Clip ผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อสร้างกระแสพฤติกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น การลดใช้ถุงพลาสติก การคัดแยกขยะ
- เผยแพร่ข่าวสารและสปอตตรณรงค์การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทางสถานีวิทยุ สวพ. FM 91 MHz รวมถึงเว็บไซต์ เฟซบุ๊ก และทวิตเตอร์

7.3 แอปเดียวเขียวทั่วไทย (Green Card Application)

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้นำเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์มาเป็นช่องทางการส่งเสริมการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาระบบสะสมคะแนนจากการซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในรูปแบบของ Green Card Application “แอปเดียวเขียวทั่วไทย” รวมทั้งจัดทำฐานข้อมูลสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมไว้ให้บริการด้วย ซึ่งแอปนี้จะช่วยกระตุ้นให้ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น และยังเป็นกระบวนการหนึ่งในการขับเคลื่อนผู้ผลิต ร้านค้า และโรงแรม ให้มีรูปแบบ และการดำเนินงานเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้นอีกด้วย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีการปรับปรุง Green Card Application ให้มีข้อมูลที่ทันสมัย สะดวกต่อการใช้งาน และเหมาะกับทุกกลุ่มเป้าหมาย เช่น

- เพิ่มเติมการเก็บข้อมูลหมายเลขโทรศัพท์ของสมาชิก เพื่อตรวจสอบและเก็บข้อมูล การซื้อสินค้า
- เพิ่มเติมข้อมูลข่าวสาร โปรโมชั่นต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นการเลือกซื้อสินค้าที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง
- จัดนิทรรศการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และสาธิตการใช้ Green Card Application ในการซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- เพิ่มความร่วมมือกับโรงแรม และร้านค้า เพื่อมอบสิทธิประโยชน์ให้กับผู้บริโภคในการ ซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ Green Card Application ร่วมกับห้างสรรพสินค้า และร้านค้าต่าง ๆ

ตั้งแต่เปิดให้มีการดาวน์โหลด Green Card Application ปัจจุบันมีสมาชิก ทั้งหมด 3,099 ราย และมีการสะสมคะแนนด้วยการอัปโหลดใบเสร็จจำนวน 1,524 รายการ (ข้อมูล ณ วันที่ 24 ตุลาคม 2561) มีสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในฐานข้อมูลจำนวน 146,675 รายการ ซึ่งตัวเลขดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ผู้บริโภคมีแรงจูงใจในการซื้อสินค้าและบริการ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกันผู้ผลิตและผู้ให้บริการก็ให้ความสำคัญและ ขอรับการรับรองผลจากสิ่งแวดล้อมกันเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

7.4 สร้างสังคมตามคำพอสอน สวัสดิ์ชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

เนื่องด้วยชุมชนท้องถิ่น องค์กรเอกชน เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลง และขับเคลื่อนงาน เพราะอยู่ใกล้ชิดกับฐานทรัพยากรและเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค โครงการสร้างสังคมตามคำพอสอน สวัสดิ์ชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จึงเกิดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ประชาชน และองค์กรเอกชนเกิดการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาเครื่องมือที่จะช่วยสนับสนุนให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างสังคม การบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

มีการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้กับเครือข่ายองค์กรเอกชน และเครือข่ายองค์กรชุมชน ที่มีการดำเนินกิจกรรมด้านการผลิต และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยคัดเลือกพื้นที่นำร่อง 2 แห่ง ได้แก่ 1) พื้นที่ลุ่มน้ำห้วยเสนง จ.สุรินทร์ และ 2) พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา จ.พัทลุง โดยเน้นการพัฒนาและยกระดับการทำงาน เช่น การพัฒนาศักยภาพแกนนำ และการพัฒนาระบบฐานข้อมูล การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อจัดทำแผนงานสู่การสร้างต้นแบบการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และพัฒนาข้อมูล สื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการดำเนินงาน จนปัจจุบันพื้นที่ทั้ง 2 แห่ง กลายเป็นพื้นที่ต้นแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

8. เมืองยั่งยืน

ประเทศไทยนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) มาเป็นกรอบในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ในส่วนของการพัฒนาเมืองไปสู่ความยั่งยืนได้นำเป้าหมายที่ 11 และ 12 ของ SDGs ที่ว่าด้วยเรื่องของการพัฒนาเมืองให้มีความปลอดภัย รองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืนและการส่งเสริมการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน เช่น นำไปใช้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ที่มีการกำหนดทิศทาง การพัฒนาเมือง ศูนย์กลางของจังหวัด (1 จังหวัด 1 เมืองนำอยู่) ส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมถึงยุทธศาสตร์ 20 ปี ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ก็ได้กำหนดให้มีการขับเคลื่อนการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองของประเทศให้เป็นรูปธรรม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้นำแนวคิดดังกล่าวสู่การปฏิบัติ โดยการผสานแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้ากับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ขับเคลื่อนการพัฒนาสร้างเมืองให้เติบโตบนวิถีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และพัฒนาศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แกนนำชุมชน และภาคีต่าง ๆ ปรับวิถีการดำเนินชีวิตให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเผยแพร่วิธีการปฏิบัติที่ดีสู่สังคมในวงกว้าง ในปีที่ผ่านมา กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมือง ดังนี้

8.1 ส่งเสริมเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน

มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ทีมงาน วิทยากรชุมชน ให้มีความรู้ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และจัดทำแผนการดำเนินงาน เพื่อพัฒนากิจกรรมและเตรียมความพร้อมสู่การเป็นพื้นที่ต้นแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด โดยในปีที่ผ่านมาจังหวัดที่ได้รับการพัฒนาไปสู่เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน จำนวน 6 จังหวัด ได้แก่ จ.สกลนคร สตูล ขอนแก่น ลำปาง ระยอง และสงขลา

นอกจากนี้ยังมีการจัดประเมินเมืองสิ่งแวดล้อมระดับภาค โดยเชิญชวนเทศบาลทั่วประเทศ สมัครเข้าร่วมโครงการ มีเทศบาลส่งผลงานเข้าร่วมประเมิน 182 แห่ง และผ่านเกณฑ์การประเมินด้านเอกสาร จำนวน 107 แห่ง ทั้งนี้ภายหลังจากการลงพื้นที่เพื่อตรวจประเมินเบื้องต้น พบว่ามีเทศบาลที่มีผลการดำเนินงานในระดับดีเยี่ยม 57 แห่ง ระดับดีมาก 26 แห่ง และระดับดี 24 แห่ง

และได้มีการผลักดันให้เกิดการบูรณาการร่วมกันระหว่างตัวชี้วัดเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืนของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมกับตัวชี้วัดเพื่อประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และได้นำเกณฑ์ดังกล่าวไปทดลองใช้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ในอนาคตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดการเมืองอย่างยั่งยืน สามารถยกระดับสู่การเป็นต้นแบบเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับท้องถิ่นอื่นๆ ที่สนใจ เพื่อขยายผลไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ

8.2 เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน

ปัจจุบันพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยมีเพียงร้อยละ 31.62 เท่านั้น รัฐบาลจึงมีแนวคิดที่จะเพิ่มพื้นที่ป่าให้เป็นร้อยละ 40 เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ และช่วยดูดซับก๊าซเรือนกระจกโดยการเพิ่มพื้นที่อนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน ด้วยเหตุนี้กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงจัดทำโครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชนด้วยการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน เพื่อบรรเทาและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของคนเมืองให้สูงขึ้น ตั้งเป้าเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้ได้ 10,000 ไร่ และมีอัตราการรอดตายร้อยละ 50 ซึ่งในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องมีการพัฒนาเครื่องมือและมาตรการสนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียว

- **พัฒนาเครื่องมือเพื่อสนับสนุนการปลูกและดูแลต้นไม้**

เป็นการพัฒนาระบบรายงานผลการดำเนินงานการเพิ่มพื้นที่สีเขียวของหน่วยงานต่าง ๆ ในรูปของฐานข้อมูล เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ในการตรวจสอบ ดูแล และให้การสนับสนุน ได้อย่างเหมาะสมตรงกับสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ ซึ่งระบบที่ถูกพัฒนาขึ้น สามารถรายงาน ผลสถานะของต้นไม้ ติดตามการเพิ่มพื้นที่สีเขียวได้อย่างถูกต้อง และสามารถแสดงสถานะของ พื้นที่สีเขียวทั่วประเทศ สามารถเข้าใช้งานผ่านช่องทาง www.greenarea.deqp.go.th

- **พัฒนาวิธีการประเมินการกักเก็บคาร์บอนในพื้นที่ป่าปลูกเชิงนิเวศ**

เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาเครื่องมือการคำนวณการกักเก็บคาร์บอนของต้นไม้อย่างง่าย โดยใช้เพียงข้อมูลความสูงและขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของต้นไม้ ซึ่งเครื่องมือที่ได้รับการพัฒนาขึ้นได้ผ่านการรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้ คำนวณการกักเก็บคาร์บอนของต้นไม้ที่มีอยู่เดิมในศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม โดยผล การคำนวณการกักเก็บคาร์บอนต้นตะเคียนทอง จำนวน 57 ต้น พบว่า มีการกักเก็บคาร์บอน รวมทั้งสิ้น 73,130.95 กิโลกรัมคาร์บอนและผลการตรวจวัดตัวแปรที่เกี่ยวกับกระบวนการ แลกเปลี่ยนคาร์บอนในบริเวณศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า อัตราการแลกเปลี่ยน คาร์บอนไดออกไซด์สุทธิ (Net Carbon Dioxide Exchange Rate หรือ NCER) ของ ป่านิเวศปลูกใหม่มีค่าสูงกว่าป่านิเวศดั้งเดิม มากกว่า 5 เท่า ทั้งนี้ในอนาคตควรนำไปทดลองใช้ เพื่อให้ทราบถึงข้อจำกัดและข้อบกพร่อง เพื่อนำมาปรับแก้ไขให้เครื่องมือมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งการจัดทำขั้นตอนการคำนวณคาร์บอนแบบแปลง ส่วนการศึกษากระบวนการแลกเปลี่ยน คาร์บอนในป่านิเวศ ควรตรวจวัดตัวแปรเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสังเคราะห์แสง เพื่อประมาณการการแลกเปลี่ยนและการกักเก็บคาร์บอนของป่านิเวศในภาพรวม

8.3 ประชากรร่วมใจเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง

เป็นโครงการที่มุ่งเป้าไปที่การดูแลรักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน โดยใช้กลไกประชารัฐ ที่ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินงาน เช่น สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศาสนสถาน โรงเรียนและหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการอบรมให้ความรู้ ส่งเสริมการดูแลรักษาต้นไม้ และส่งเสริมการปลูกต้นไม้ในเมืองและชุมชน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีการดำเนินงานดังนี้

- จัดกิจกรรมเพาะชำกล้าไม้ในชุมชน จำนวน 14 แห่ง ในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ จ.บุรีรัมย์ 3 แห่ง จ.ขอนแก่น 1 แห่ง จ.ลำปาง 2 แห่ง จ.พระนครศรีอยุธยา 4 แห่ง จ.อุบลราชธานี 1 แห่ง จ.เชียงราย 2 แห่ง และ จ.เพชรบูรณ์ 1 แห่ง
- กิจกรรมปลูกต้นไม้ และปลูกป่าไมเค (Eco-Forest) ในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ของชุมชน ท้องถิ่น และศาสนสถาน ใน 51 จังหวัด คิดเป็นพื้นที่สีเขียวที่มีการดูแลรักษาต้นไม้รวมจำนวนทั้งสิ้น 11,177.42 ไร่ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2561)
- อบรมให้ความรู้การดูแลรักษา และการปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน และการปลูกป่าไมเค (Eco-Forest) แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน โรงเรียน และศาสนสถาน
- มีการเพิ่มพื้นที่สีเขียวและการจัดการสิ่งแวดล้อมในศาสนสถาน (วัด/มัสยิด) เพื่อให้ศาสนสถานเป็นแบบอย่างในการจัดการสิ่งแวดล้อมแก่ประชาชนและชุมชน โดยใช้เกณฑ์การจัดการสิ่งแวดล้อมในวัด/มัสยิดเป็นแนวทางดำเนินงาน ซึ่งมีวัดเข้าร่วม 158 แห่ง ผ่านเกณฑ์ประเมิน 114 แห่ง และมัสยิดเข้าร่วม 45 แห่ง ผ่านเกณฑ์ประเมิน 25 แห่ง

8.4 ประกวดพื้นที่สีเขียวในเมือง

เป็นกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ และอนุรักษ์พันธุกรรมพืชท้องถิ่นโดยเปิดรับสมัครองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนใจ เข้าร่วมการประเมิน เพื่อค้นหาเมืองที่มีการจัดการพื้นที่สีเขียวในเมืองอย่างเหมาะสม เกณฑ์การพิจารณาประกอบไปด้วย การบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวในเมือง การดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พัฒนาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมือง การจัดทำข้อมูลพื้นที่สีเขียวในเมือง พื้นที่สาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ การอนุรักษ์ และฟื้นฟูพันธุกรรมพืชท้องถิ่น การอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ในเมือง การปลูกป่าในเขตในเมือง การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการดูแลรักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียว และนวัตกรรมการจัดการพื้นที่สีเขียวในเมืองอย่างยั่งยืน โดยมีเทศบาลสมัครเข้าร่วมโครงการ จำนวน 26 แห่ง โดยจะดำเนินการในขั้นตอนการตรวจสอบประเมินเอกสาร และการลงพื้นที่ตรวจสอบเยี่ยมเทศบาล ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ต่อไป

8.5 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน และการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมืองและชุมชน

เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ในรูปแบบสกู๊ปข่าว เว็บไซต์ข่าวออนไลน์ ได้แก่ ไทยรัฐ ผู้จัดการ และ sanook สามารถเข้าถึงประชาชนได้มากกว่า 5,000,000 คน และยังนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพื้นที่สีเขียวอย่างต่อเนื่อง ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น Facebook กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

9. เสริมพลังความร่วมมือ รับมือโลกร้อนระหว่างภาคีเครือข่าย

9.1 แผนเสริมศักยภาพ รับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การสร้างความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนักรู้ต่อปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จนนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาโลกร้อน นับเป็นมาตรการพื้นฐานที่จะช่วยให้ทุกประเทศสามารถบรรลุเป้าหมายในการลดก๊าซเรือนกระจก ตามกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) ซึ่งกรอบอนุสัญญา UNFCCC ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างมาก โดยหยิบยกให้เป็นหนึ่งในมาตรการสำคัญที่เรียกว่า ปฏิบัติการเสริมพลังความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Action for Climate Empowerment: ACE) ซึ่งทุกประเทศควรให้ความสำคัญ และดำเนินการควบคู่ไปกับมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกในกิจกรรมอื่น ๆ

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมในฐานะหน่วยงานประสานงานหลักระดับประเทศ (national focal point) สำหรับปฏิบัติการเสริมพลังรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Action for Climate Empowerment) หรือ มาตรา 6 ในอนุสัญญา UNFCCC ซึ่งมีหน้าที่และบทบาทหลักในการประสานความร่วมมือเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การฝึกอบรม การสร้างจิตสำนึก การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและการเข้าถึงข้อมูล เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเพื่อให้การดำเนินงานมีทิศทางและเป้าหมาย กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงร่วมกับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) จัดทำแผนการเสริมสร้างศักยภาพการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และแผนที่นำทางการเสริมพลังความร่วมมือและเสริมสร้างศักยภาพในเชิงรุกปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานแบบบูรณาการระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยกำหนดแนวทางให้สอดคล้องกับแผนในระดับประเทศ เพื่อให้สามารถนำไปดำเนินการได้จริง

มีการกำหนดกรอบแผนที่นำทางการเสริมพลังความร่วมมือและเสริมสร้างศักยภาพในเชิงรุกปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (พ.ศ. 2562-2571) ซึ่งมีเป้าหมายคือ “ประชาชนมีวิถีชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีความพร้อมในการตั้งรับปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ”

9.2 ศึกษาแนวทางการยกระดับการเสริมสร้างศักยภาพการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ของประเทศไทยในบริบทความตกลงปารีส

เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อค้นหาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และภาคส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามเป้าหมายที่ประเทศได้แสดงเจตจำนงไว้กับนานาประเทศ ซึ่งในโครงการนี้ประกอบไปด้วยหลายกิจกรรม ดังนี้

- การศึกษาศักยภาพของเทศบาลในการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยวิเคราะห์จากดัชนีการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเทศบาล (Municipality Climate Change Action Indicator : MCCAII) ซึ่งพิจารณาจากนโยบาย ประสบการณ์การลดก๊าซเรือนกระจก การปรับตัว และกิจกรรมตามมาตรา 6 ของอนุสัญญาฯ โดยทำการเก็บข้อมูลจากเทศบาลทั่วประเทศไทย จำนวน 1,587 แห่ง หรือประมาณร้อยละ 65 ของจำนวนเทศบาลทั้งหมด ผลการศึกษาพบว่าร้อยละ 43 และ 37 ของเทศบาลที่สำรวจ มีค่า MCCAII อยู่ในช่วง 0.7-0.9 และ 0.4-0.6 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของเทศบาลในภาพรวมอยู่ในระดับสูงและระดับปานกลาง ดังนั้นในอนาคตควรมีการพัฒนาศักยภาพและให้การสนับสนุน เพื่อเทศบาลในกลุ่มนี้จะทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้กับเทศบาลอื่นๆ
- การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของความตกลงปารีส⁶ และนัยต่อประเทศไทยให้กับ อปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผ่านกระบวนการจัดประชุมสัมมนาตามภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ
- การดำเนินงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว การลดปริมาณก๊าซเรือนกระจก และกิจกรรมมาตรา 6 ของอนุสัญญาฯ นำร่องในพื้นที่ของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค (สสภ.) ทั้ง 16 แห่ง แห่งละ 2 พื้นที่นำร่อง ซึ่งส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 59 จะดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา การฝึกอบรม การสร้างจิตสำนึก ร่องลงมาร้อยละ 38 เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการลดก๊าซเรือนกระจก ทั้งนี้ผลการดำเนินงานในพื้นที่นำร่องของ สสภ. จะเป็นแนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพและขับเคลื่อนการดำเนินงานในอนาคต

⁶ เป็นความตกลงตามกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อกำหนดมาตรการลดการปล่อย CO₂ ตั้งแต่ พ.ศ. 2563

- รวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระหว่างปี พ.ศ. 2550-2561 เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์สำหรับกิจกรรมในมาตรา 6 ของอนุสัญญาฯ สามารถรวบรวมงานวิจัยได้ 1,389 บทความ แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ วิทยาศาสตร์กายภาพของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การปล่อยและดูดกลับก๊าซเรือนกระจก ผลกระทบการบรรเทาก๊าซเรือนกระจก การปรับตัวและนโยบายและมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งนำข้อมูลจากงานวิจัยจำนวน 51 เรื่อง มานำเสนอในรูปแบบที่เข้าใจง่าย ผ่านทางเว็บไซต์เครือข่ายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งประเทศไทย (<http://www.tccnclimate.com>) และสื่อสังคมออนไลน์ของเครือข่ายของศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม (ERTC network) และคณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

9.3 พัฒนาคู่มือ Climate Change Education

จัดทำคู่มือ Climate Change Education ที่รวบรวมตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับผู้เรียนแต่ละช่วงชั้น โดยการประยุกต์ใช้กระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เยาวชน ให้เกิดทักษะกระบวนการคิด การป้องกัน และสามารถรับมือกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งในคู่มือฉบับดังกล่าวยังประกอบไปด้วย ใบความรู้ และสื่อต่างๆ ซึ่งจะเป็นเครื่องมือให้ผู้สอนสามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะกับบริบทของตนเอง อีกทั้งผู้สอนยังสามารถบูรณาการกิจกรรมการเรียนรู้จากคู่มือร่วมกับรายวิชาหลักตามมาตรฐานการเรียนรู้ได้อีกด้วย

9.4 เผยแพร่ประชาสัมพันธ์

มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการตั้งรับและปรับตัวต่อปัญหาที่เกิดขึ้น ผ่านช่องทางการสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การนำเสนอ สื่อวีดิทัศน์ เผยแพร่ผ่านสื่อออนไลน์ นำเสนอข่าวสารการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ COP23 ผ่านทางรายการข่าว 3 มิติ สามารถเข้าถึงประชาชนได้มากกว่า 80,000 คน ทำให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจ และเกิดจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อตั้งรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

10. สร้างวินัยของคนในชาติ มุ่งสู่การจัดการขยะอย่างยั่งยืน

ในช่วง 4-5 ปีที่ผ่านมาขยะกลายเป็นปัญหาวิกฤตของสังคมไทย ทำให้รัฐบาลต้องรีบแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยมีการจัดทำแผนที่นำทาง (Road Map) การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในฐานะที่มีหน้าที่ในการสร้างจิตสำนึก เพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถของประชาชนในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม จึงได้เริ่มโครงการส่งเสริมให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิด สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน สถานศึกษา สถานประกอบการ และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการลดการคัดแยกและนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

10.1 สารสนเทศเพื่อการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม

เป็นการรวบรวมองค์ความรู้และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พื้นที่เป้าหมายดำเนินโครงการ/กิจกรรม จำนวน 150 อปท.) โดยนำเสนอในรูปแบบของระบบฐานข้อมูล GIS/MIS องค์ความรู้เรื่องขยะมูลฝอย สื่อประชาสัมพันธ์ด้านการจัดการขยะนำเสนอในรูปแบบดิจิทัล เช่น ข้อมูล Infographic-คลิปวิดีโอ คู่มือวารสาร ไปสเตอร์ เป็นต้น สามารถเข้าใช้งานได้ที่ <http://infotrash.deqp.go.th> ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย สะดวก และรวดเร็วขึ้น และสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยในพื้นที่

10.2 สื่อสาร สร้างวินัยการจัดการขยะ

มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร สร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อนำไปสู่การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง รวมไปถึงการจัดการสิ่งแวดล้อมของประชาชน โดยนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เผยแพร่สื่อบอร์ดข่าว สารคดี และข่าวประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์ และรายการวิทยุ เช่น รายการสนามข่าว 7 สี รายการรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 สถานีโทรทัศน์สปริงนิวส์ สถานีวิทยุ FM 95.0 FM 102 FM 105 และผ่านสื่อวิทยุออนไลน์ กรีนเวฟ รวมถึงจัดกิจกรรม “มุกกล้องเมื่อมองขยะ” เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนส่งภาพถ่ายสะท้อนเรื่องราวการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมและได้เผยแพร่กิจกรรมผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อเป็นสื่อกลางให้เกิดการแลกเปลี่ยนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อเหล่านี้ สามารถเข้าถึงประชาชนได้มากกว่า 5,000,000 คน

นอกจากนี้ยังมีการผลิตสื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างวินัยการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมให้กับประชาชน เช่น คู่มือชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะ Zero Waste คู่มือลดเลิกพลาสติก คู่มือสร้างวินัยการจัดการขยะที่ยั่งยืน ไปสเตอร์ให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ เป็นต้น ทั้งนี้สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ได้นำไปเผยแพร่ยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดมีจำนวนผู้ที่ได้รับสื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์รวมจำนวนทั้งสิ้น 102,585 คน

10.3 ส่งเสริมการจัดการขยะต้นทาง และนำไปใช้ประโยชน์

การจัดการปัญหาขยะมูลฝอยให้ได้ผล ต้องเริ่มจากลดการเกิดขยะ และเมื่อเกิดขยะขึ้นแล้ว ก็ควรมีการคัดแยกเพื่อนำขยะเหล่านั้นกลับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ หรือที่เรียกว่า การจัดการขยะ ตั้งแต่ต้นทาง ซึ่งหากทำได้ดังนี้จะช่วยลดปริมาณขยะที่ต้องถูกนำไปกำจัดลงได้เป็นจำนวนมาก ทั้งยังเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า และรบกวนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมน้อยลง ด้วยเหตุนี้ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงเสริมสร้างให้ประชาชนลดปริมาณขยะ รู้จักการคัดแยก และนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ โดยเป็นการดำเนินงานร่วมกับภาคส่วนต่างๆ ในสังคม ภายใต้โครงการต่างๆ มากมาย

• 3R ประชารัฐ

ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีการบริหารจัดการขยะที่เหมาะสม พร้อมยกระดับ อปท. ที่มีการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ ให้เป็นต้นแบบการจัดการขยะ ทั้งนี้ได้ดำเนินงานร่วมกับ อปท. จำนวน 25 แห่ง ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ที่ 1-16 และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 4 จังหวัด (สกลนคร สตุล ลำปาง และขอนแก่น) ในการดำเนินงานจะมีการพัฒนาศักยภาพในการจัดการขยะ มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การศึกษาดูงาน และถอดบทเรียนจากการดำเนินงานร่วมกัน ผลจากการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา มีปริมาณขยะที่ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์รวมทั้งสิ้นจำนวน 4,640 ตัน

• ค้นหาต้นแบบชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะ

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด 76 จังหวัด และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ทั้ง 16 แห่ง จัดประกวดชุมชนและโรงเรียนต้นแบบปลอดขยะ (Zero Waste) ขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อค้นหาชุมชนและโรงเรียนต้นแบบด้านการจัดการขยะจากทั่วประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีชุมชนและโรงเรียนที่สมัครเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 557 แห่ง แบ่งเป็น 152 ชุมชน และ 405 โรงเรียน ในจำนวนนี้มีชุมชนและโรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับประเทศ ดังนี้

ชุมชนปลอดขยะ

- ประเภทชุมชนขนาดเล็ก รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ชุมชนบ้านสวัสดิ หมู่ที่ 3 อบต. กลันทา จ.บุรีรัมย์
- ประเภทชุมชนขนาดกลาง รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ชุมชนบ้านหนองวิไล ทต.เขมราฐ จ.อุบลราชธานี
- ประเภทชุมชนขนาดใหญ่ รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ ชุมชนหมู่ที่ 4 โนนดินแดง ทต.โนนดินแดง จ.บุรีรัมย์

โรงเรียนปลอดขยะ

- ประเภทโรงเรียนระดับประถมศึกษาและขยายโอกาส รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลสุดารักษ์ บางเขน กรุงเทพมหานคร
- ประเภทโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา รางวัลชนะเลิศ ได้แก่ โรงเรียนศรีบุญเรืองวิทยาคาร จ.หนองบัวลำภู

ชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะสามารถนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ รวมทั้งสิ้น 9,470 ตัน (แบ่งเป็น ชุมชน 8,248 ตัน และโรงเรียน 1,222 ตัน) และมีประชาชนเข้าร่วมในกิจกรรมการจัดการขยะรวมทั้งสิ้นจำนวน 92,388 คน

- **นวัตกรรมการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน**

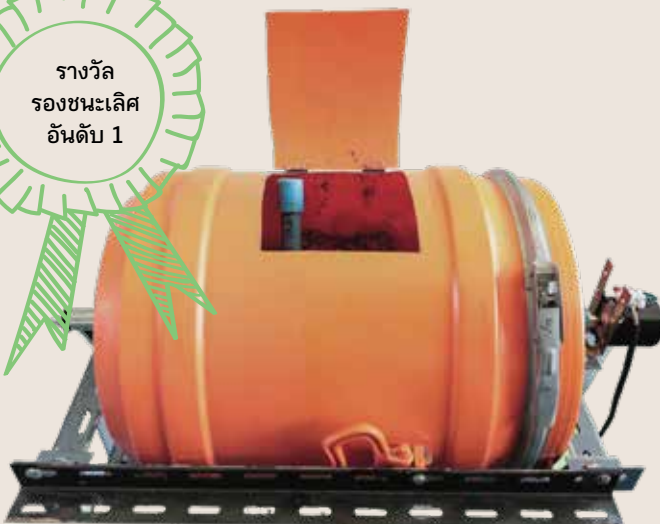
เป็นโครงการที่มุ่งส่งเสริมให้ประชาชน เยาวชน นักเรียน นักศึกษา ภาครัฐ และภาคเอกชน ได้ทราบถึงแนวทางในการลดปริมาณขยะ รวมถึงสร้างสรรค์นวัตกรรมการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และการนำขยะหรือของเหลือใช้มาดัดแปลงให้เกิดประโยชน์ ซึ่งนอกจากจะเป็นการจัดการปัญหาขยะที่ต้นทาง ยังเป็นการนำวัสดุเหลือใช้มาสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชนด้วย มีผลการดำเนินงานประกอบไปด้วย 1) การอบรมเพิ่มศักยภาพต่อยอดส่งเสริมนวัตกรรมการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ให้ความรู้กับชุมชนในภูมิภาคต่างๆ เกี่ยวกับการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ให้เกิดประโยชน์ โดยผ่านกระบวนการแปรรูปใหม่ (Recycle) หรือแปรรูปการทำให้สิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ (Reuse) การแปรรูปเพื่อเปลี่ยนเป็นพลังงาน (Energy Recovery) และ 2) การประกวดผลงานนวัตกรรมการจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทาง มีผลงานส่งเข้าประกวดทั้งสิ้น 101 ผลงาน และมีผลงานที่ได้รับรางวัลดังนี้

การกำจัดขยะอินทรีย์โดยหนอนแมลงวันลาย

นวัตกรรมแอสฟัลติกผสมเศษวัสดุเหลือใช้ (โฟม)

เครื่องกำจัดขยะอินทรีย์ภายในครัวเรือน

รางวัลชมเชย :

อินโนเวสต์ : ชุตนวัตกรรมวัสดุเพื่อการจัดการขยะมูลฝอยที่ต้นทาง

กล๊าส-คัลเลอร์บล็อก : บล็อกหลากสีจากเศษแก้วชุมชน
โปรแกรมบาร์โค้ด ขึ้นเทพ บอกลาแก้วน้ำ

รางวัล POPULAR VOTE : ขวดน้ำดักยุง

• ส่งเสริมการลดใช้ถุงพลาสติกและโฟม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ร่วมกับผู้ประกอบการห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า และร้านสะดวกซื้อ ในการจัดกิจกรรมรณรงค์ลดใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล นอกจากนี้ยังรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เลิกใช้โฟมบรรจุอาหารและลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว ผลการดำเนินงานพบว่า เจ้าหน้าที่พกถุงผ้าเป็นประจำ และปฏิเสธการรับถุงพลาสติกหูหิ้ว ร้อยละ 81 แต่หากมีความจำเป็นต้องรับถุงพลาสติกหูหิ้ว ก็จะมีการนำกลับมาใช้ซ้ำอย่างคุ้มค่า ร้อยละ 99 และเจ้าหน้าที่ทุกคน เลิกใช้โฟมบรรจุอาหารโดยเปลี่ยนมาใช้บรรจุภัณฑ์ทดแทนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก ในพื้นที่ตลาดหลักกระทรวงการคลัง ตั้งแต่วันที่ 21 กรกฎาคม – 15 ตุลาคม 2561 สามารถลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้วได้ 12,073 ใบ

10.4 พื้นที่ต้นแบบการคัดแยกขยะที่ต้นทาง

ยกระดับชุมชนและโรงเรียนปลอดขยะที่ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศและมีความพร้อม จัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะเหลือศูนย์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ จำนวน 6 แห่ง ดังนี้

- 1) ศูนย์เรียนรู้โรงเรียนปลอดขยะ โรงเรียนบ้านน้ำมิน ต.แม่ลาว อ.เชียงคำ จ.พะเยา
- 2) ศูนย์เรียนรู้โรงเรียนปลอดขยะ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 ต.จุมพล อ. โพนพิสัย จ.หนองคาย
- 3) ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ ชุมชนบ้านป่าบุก ต.แม่แรง อ.ป่าซาง จ.ลำพูน
- 4) ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ ชุมชนบ้านป่าตึงงาม ต.ป่าสัก อ.เมือง จ.ลำพูน
- 5) ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ ชุมชนบ้านระเบิกขาม ต.เสม็ด อ.เมือง จ.บุรีรัมย์
- 6) ศูนย์เรียนรู้ชุมชนปลอดขยะ ชุมชนบ้านหนองโพรง ต.อิสาน อ.เมือง จ.บุรีรัมย์

รวมถึงมีการตรวจเยี่ยมการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้เดิมที่ได้จัดตั้งไปแล้ว พร้อมทั้งมีการปรับปรุงศูนย์เรียนรู้เดิมอีก 3 แห่ง ได้แก่ ศูนย์เรียนรู้บ้านป่าเล่า ต.อุโมงค์ จ.ลำพูน ศูนย์เรียนรู้บ้านใหม่ ต.พังโคน จ.สกลนคร และศูนย์เรียนรู้บ้านหนองสระพัง ต.พังโคน จ.สกลนคร นอกจากนี้ยังมีการจัดทำแผนการดำเนินงานของศูนย์เรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีทักษะในการถ่ายทอดองค์ความรู้การจัดการขยะ รวมถึงจัดทำหนังสือต้นแบบการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมตามแนวทางศาสตร์พระราชา เพื่อเผยแพร่แนวคิดในการจัดการขยะเหลือศูนย์ให้แก่ผู้ที่สนใจ

10.5 พัฒนาศักยภาพบุคลากรการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ให้มีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้นจึงได้จัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม โดยจัดฝึกอบรมหลักสูตร การจัดการขยะมูลฝอยในยุคไทยแลนด์ 4.0 และหลักสูตรการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน (Community Based Solid Waste Management: CBM) เพื่อส่งเสริมการนำแนวคิดและหลักการ “การจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน” ไปสู่ อปท. และพหุภาคีที่เกี่ยวข้องเป็นการเสริมสร้างสมรรถนะและเพิ่มขีดความสามารถในการเรียนรู้ให้บุคลากรของ อปท. และประชาชนให้สามารถบริหารจัดการขยะมูลฝอยในท้องถิ่นได้ด้วยตนเอง และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรดังกล่าวจำนวนทั้งสิ้น 709 คน และร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

II. ประชาธิปไตยร่วมใจ เฝ้าระวังไฟฟ้า ลอดหมอกควัน

วิกฤตปัญหาหมอกควัน ไฟป่าในพื้นที่ภาคเหนือ เป็นปัญหารุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในการแก้ไขปัญหาต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมจึงได้นำกลไกประชารัฐเข้ามาแก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ หวังสร้างแนวร่วมภาคประชาชน หนุนชุมชนในพื้นที่เป็นผู้ปฏิบัติ โดยมีกลุ่มเป้าหมายสำคัญ คือ เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ล้านนา 9 จังหวัดภาคเหนือ และเครือข่ายอาสาสมัครเฝ้าระวังไฟฟ้า ลอดหมอกควัน ในพื้นที่บูรณาการความร่วมมือ จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง และลำพูน พร้อมทั้งบูรณาการการทำงานระหว่างภาคส่วนต่างๆในระดับพื้นที่ เพื่อเข้ามาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน อีกทั้งสื่อสารการดำเนินงานระหว่างคนในพื้นที่สู่สังคมภายนอก และการขยายผลต่อยอด พัฒนาพื้นที่บูรณาการความร่วมมือไปสู่พื้นที่อื่นๆ ในอนาคต ทั้งนี้โครงการดังกล่าวได้ดำเนินการต่อเนื่องมาเป็นเวลา 5 ปี ซึ่งในปีที่ผ่านมามีกิจกรรม และผลการดำเนินงานดังนี้

11.1 สร้างเครือข่ายความร่วมมือ เผ่าระวังไฟป่า ลดหมอกควัน

เป็นการพัฒนากลไกความร่วมมือ เสริมสร้างให้เครือข่ายและภาคีทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันอย่างบูรณาการ ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ เครือข่าย ทสม. ในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ (ทสม. ล้านนา) เข้าไปมีส่วนร่วมและเป็นกลไก การเผ่าระวังไฟป่าและหมอกควัน ในระดับพื้นที่และระดับจังหวัด รวมถึงสนับสนุนภารกิจ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่หลากหลายมากขึ้น เกิดเครือข่ายอาสาสมัคร เผ่าระวังไฟป่า ลดหมอกควันในพื้นที่บูรณาการความร่วมมือใน 4 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่อุทยานแห่งชาติ ดอยสุเทพ-ปุย พื้นที่อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ จ.เชียงใหม่ พื้นที่ดอยพระบาท-ม่อนพระยาแช่ จ.ลำปาง และพื้นที่ลุ่มน้ำลี้ตอนบน จ.ลำพูน ซึ่งมีการกำหนดทิศทางในการทำงานร่วมกัน

จนถึงปัจจุบันมีเครือข่ายในระดับหมู่บ้านและพื้นที่พิเศษ รวมจำนวน 85 หมู่บ้าน ระดับ เครือข่าย จำนวน 9 เครือข่าย มีหมู่บ้านและชุมชนปลอดการเผาเกิดขึ้น จำนวน 10 แห่ง ในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ รวมถึงมีกองทุนสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่าย จำนวน 70 กองทุน ที่สำคัญเครือข่ายภาคประชาชนที่เข้าร่วมในการแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน ยังขยายการทำงานไปยังประเด็นสิ่งแวดล้อมในเรื่องอื่นๆ ด้วย

นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาฐานข้อมูลพื้นที่และระบบสารสนเทศเพื่อการเผ่าระวังไฟป่า ลดหมอกควัน เปิดช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์และการรายงานสถานการณ์ สิ่งแวดล้อม ผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ และ Arsa4thai ฯลฯ รวมถึงมีการประสานกับภาค ธุรกิจเอกชน สถานประกอบการและประชาชนทุกกลุ่มในพื้นที่เป้าหมาย ให้เข้ามามีส่วนร่วมและ สนับสนุนกองทุนชุมชนในการเผ่าระวังไฟป่า ลดหมอกควัน

จากการทำงานอย่างเข้มข้นของภาคีเครือข่ายต่างๆ ทำให้จุดความร้อนสะสมในพื้นที่บูรณาการ ความร่วมมือทั้ง 4 แห่ง ลดลง และเครือข่ายสิ่งแวดล้อมมี 12 หมู่บ้านในพื้นที่บูรณาการความร่วมมือ อุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และพื้นที่โดยรอบ ได้รับรางวัลเลิศรัฐ สาขาการบริหารราชการ แบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2561 ประเภทรางวัล ผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen) ระดับดีเด่น

11.2 สร้างจิตสำนึก ลดการเผาและหมอกควันไฟป่า

มีการจัดทำสื่อเผยแพร่ วรรณคดี ประชาสัมพันธ์ ในรูปแบบต่างๆ เช่น คู่มือ โปสเตอร์ แผ่นพับ และแผ่นซีดี รวมทั้งสื่อบอร์ด สารคดีโทรทัศน์ สปอตโทรทัศน์ และสื่อบอร์ดวิทยุ เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดความตระหนักในการป้องกันไฟป่าและลดการเผาในที่โล่ง

11.3 พัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบปลอดการเผา

ยกระดับหมู่บ้านที่ประสบความสำเร็จในการลดการเผาในที่โล่งและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน ให้เป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชนต้นแบบปลอดการเผา เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ และศึกษาดูงานด้านการแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควันด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม จนถึงปัจจุบันมีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบปลอดการเผา ในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือ รวม 29 แห่ง

11.4 ฐานข้อมูล เพื่อการป้องกันปัญหาไฟป่า หมอกควัน

จัดทำฐานข้อมูลการดำเนินงานของเครือข่ายภาคประชาชน เพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม ภายใต้โครงการสร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมในการป้องกันไฟป่าในที่โล่งและหมอกควัน มีพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แก่ จ.เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง ตาก แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา น่าน และแพร่ ซึ่งในฐานข้อมูลประกอบไปด้วยข้อมูลสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านเศรษฐกิจของพื้นที่ รวมถึงข้อมูลบุคลากร และเครือข่ายความร่วมมือที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ซึ่งฐานข้อมูลที่พัฒนาขึ้นนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันไฟป่าในที่โล่งและลดปัญหาหมอกควัน และยังสามารถใช้ในการวางแผนและตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาหมอกควัน โดยเฉพาะในพื้นที่ 9 จังหวัดภาคเหนือตอนบน

11.5 ศึกษาถึงพฤติกรรมทางสังคม เพื่อแก้ปัญหาไฟป่าหมอกควัน

เป็นการสำรวจข้อมูลและศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของประชาชนที่มีผลต่อการสนับสนุนการลดปัญหาการเผาในที่โล่งและหมอกควันไฟป่า ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการหาแนวทางแก้ไขปัญหไฟป่า หมอกควันอย่างบูรณาการ โดยทำการเก็บข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยง 9 จังหวัดภาคเหนือ จำนวน 1,035 คน ผลจากการศึกษาพบว่าปัจจัยหลักที่มีผลอย่างมากต่อพฤติกรรมป้องกันไฟป่าและการไม่เผาในที่โล่ง มาจากเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมป้องกันไฟป่าและลดการเผา รองลงมาคือ ปัจจัยการสนับสนุนทางสังคม และการมีส่วนร่วมทางสังคม ซึ่งอาจสรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีเจตนาที่จะป้องกันไฟป่าและลดการเผา อีกทั้งยังมีแนวโน้มให้ความร่วมมือหากชุมชน หรือหน่วยงานราชการขอความร่วมมือในการป้องกันไฟป่าและลดการเผา

2.2.3 เชิดชูเกียรติ ต้นแบบสิ่งแวดล้อมที่ดี

เพื่อเป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติ แก่บุคคล และองค์กรที่ทำงานด้านสิ่งแวดล้อม และมีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เช่น มีการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง มีการผลิต และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จึงได้มีการจัดงานยกย่องเชิดชูเกียรติในสาขาต่างๆ ขึ้นเป็นประจำทุกปี ดังนี้รายละเอียดดังนี้

1. รางวัลตราสัญลักษณ์ G-Green ระดับประเทศ

เป็นการส่งเสริมการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งประกอบไปด้วย โครงการส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Production) โครงการโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Hotel) โครงการสำนักงานสีเขียว (Green Office) และโครงการอุทยานแห่งชาติสีเขียว (Green National Park) โดยส่งเสริมสถานประกอบการ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน โรงแรม สำนักงาน และอุทยานแห่งชาติ ให้มีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง กระบวนการผลิต หรือการบริการ หรือการบริโภค ให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และมีการจัดการสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับการจัดการของเสียหรือมลพิษ โดยการให้คำแนะนำและตรวจประเมินตามเกณฑ์ของทั้ง 4 โครงการ มีการมอบรางวัลตราสัญลักษณ์ G-Green ระดับประเทศ ให้กับสถานประกอบการโรงแรม สำนักงานและอุทยานแห่งชาติ ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ดังนี้

- โครงการส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Production) จำนวน 35 ราย
- โครงการโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Hotel) จำนวน 74 แห่ง
- โครงการสำนักงานสีเขียว (Green Office) จำนวน 81 แห่ง
- โครงการอุทยานแห่งชาติสีเขียว (Green National Park) จำนวน 14 แห่ง

2. รางวัลเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ระดับภาค

เป็นรางวัลที่มอบให้กับเทศบาลที่มีการจัดการเมืองตามเกณฑ์เมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน อันประกอบไปด้วย “เมืองอยู่ดี คนมีสุข สิ่งแวดล้อมยั่งยืน เทศบาลแห่งการเรียนรู้และการบริหารจัดการที่ดี” โดยมีการมอบรางวัลเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ประจำปี 2561 ระดับภาค ให้กับเทศบาลที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกในระดับภาค จำนวนทั้งสิ้น 107 แห่ง

3. รางวัลการจัดการสิ่งแวดล้อมในศาสนสถาน

เป็นรางวัลที่ยกย่องเชิดชูศาสนสถานที่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เช่น การดูแลรักษาความสะอาด มีการจัดการขยะและน้ำเสีย การดูแลสุขอนามัยและความปลอดภัย การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน โดยมีการมอบโล่รางวัลให้แก่ศาสนสถาน ที่ผ่านเกณฑ์การจัดการสิ่งแวดล้อม ประจำปี พ.ศ. 2560 จำนวน 103 แห่ง ประกอบด้วย วัด 81 แห่ง และมัสยิด 22 แห่ง แบ่งเป็น

- มัสยิด : รางวัลระดับดีเยี่ยม 7 แห่ง ระดับดีมาก 7 แห่ง และระดับดี 8 แห่ง
- วัด : ระดับดีเยี่ยม 22 แห่ง ระดับดีมาก 25 แห่ง และระดับดี 34 แห่ง

4. รางวัลโรงเรียนและชุมชนปลอดขยะระดับประเทศ

รางวัลที่มอบให้กับโรงเรียนและชุมชนที่มีการดำเนินงานด้านการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจร โดยเริ่มจากการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง ลดปริมาณขยะ การนำกลับมาใช้ใหม่ และมีการนำขยะไปจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยมีการมอบรางวัลโรงเรียนและชุมชนปลอดขยะระดับประเทศ ประจำปี พ.ศ. 2560 ให้กับชุมชนปลอดขยะ จำนวน 20 แห่ง และโรงเรียนปลอดขยะ จำนวน 10 แห่ง

5. รางวัลแห่งความภาคภูมิใจโครงการมหิงสาสายสืบ

มอบรางวัลให้กับเยาวชนและพี่เลี้ยงที่ดำเนินโครงการมหิงสาสายสืบ ซึ่งเป็นโครงการที่เปิดโอกาสให้เยาวชนดำเนินกิจกรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามประเด็นที่ตนเองสนใจ โดยใช้กระบวนการ ค้นหา สำรวจ อนุรักษ์ และแบ่งปัน โดยมีการมอบรางวัลแห่งความภาคภูมิใจให้กับโครงการมหิงสาสายสืบที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ประจำปี พ.ศ. 2560 จำนวน 220 โครงการมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งสิ้น 522 คน แบ่งเป็นพี่เลี้ยงโครงการ 117 คน และเยาวชน 405 คน

6. รางวัลโครงการส่งเสริมการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ระดับเยาวชน

เป็นรางวัลที่มอบให้กับเยาวชนที่มีทักษะความสามารถทางด้านการสื่อสาร และสร้างสรรค์โครงการด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์ ภายใต้กิจกรรม Young Thai Environmentalists 2018 (YTEn2018) มีเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำนวน 8 คน โดยผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศได้เข้าร่วมประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 24 หรือ COP 24 ณ เมืองคาโตวีเซ สาธารณรัฐโปแลนด์

7. รางวัล ทสม. และเครือข่าย ทสม. ดีเด่น

รางวัลที่มอบให้กับ ทสม. และเครือข่าย ทสม. เพื่อเป็นแบบอย่างการทำงานของเครือข่าย ทสม. ที่ทำประโยชน์ต่อสังคมและสนับสนุนการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ โดยแบ่งการคัดเลือก ทสม. และเครือข่าย ทสม. ดีเด่น ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ โดยมีการมอบรางวัล ทสม. และเครือข่าย ทสม. ดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2560 จำนวนทั้งสิ้น 131 รางวัล

8. รางวัลโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อม ประจำปี 2560

เป็นรางวัลที่มอบให้แก่ผู้ชนะเลิศการประกวดผลงานผลิตภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อม...สู่นวัตกรรม Thailand 4.0 ภายใต้แนวคิด 3Rs-ประชารัฐ โดยมีการมอบรางวัลผลงานผลิตภัณฑ์รักษ์สิ่งแวดล้อม... สู่นวัตกรรม Thailand 4.0 ประจำปี 2560 ให้กับผลงานผ่านเข้ารอบคัดเลือก จำนวน 35 ผลงาน จากผลงานทั้งหมด 175 ผลงาน และมีผลงานได้รับรางวัลรอบชิงชนะเลิศ จำนวน 10 ผลงาน

3

ข้อมูลองค์การ

3.1 อัตรากำลังเจ้าหน้าที่

อัตรากำลังกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
(จำแนกตามประเภทบุคลากร)

ส่วนราชการ	ข้าราชการ	
	กรอบ	มีคุณครอง
อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	1	1
รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	2	2
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมและเผยแพร่	1	1
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	3	3
กลุ่มตรวจสอบภายใน	3	3
กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม	1	1
สำนักงานเลขาธิการกรม	22	21
กองส่งเสริมและเผยแพร่	29	27
ศูนย์สารสนเทศสิ่งแวดล้อม	18	16
สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	34	29
ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม	45	42
โครงสร้างภายใน		
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน	9	9
กองพัฒนากฎหมายบุคคลด้านสิ่งแวดล้อม	14	13
กองอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	10	7

ข้าราชการ

กรอบ 192 คน

มีคุณครอง 175 คน

กรอบ 28 คน

มีคุณครอง 28 คน

ส่วนราชการ	ลูกจ้างประจำ	
	กรอบ	มีคุณครอง
สำนักงานเลขาธิการกรม	10	10
สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	1	1
ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม	13	13
โครงสร้างภายใน		
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน	2	2
กองพัฒนากฎหมายบุคคลด้านสิ่งแวดล้อม	2	2

ลูกจ้างประจำ

- หมายเหตุ • ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม สังกัดศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม
• ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน สังกัดสำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

กรอบ 299 คน

มีนครอง 278 คน

ส่วนราชการ	พนักงานราชการ	
	กรอบ	มีนครอง
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร	4	4
กลุ่มตรวจสอบภายใน	2	2
กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม	2	2
สำนักงานเลขานุการกรม	31	23
กองส่งเสริมและเผยแพร่	58	54
ศูนย์สารสนเทศสิ่งแวดล้อม	38	37
สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	42	41
ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม	67	64

โครงสร้างภายใน

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน	12	11
กองพัฒนาศักยภาพบุคคล	21	19
ด้านสิ่งแวดล้อม		
กองอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	22	21

กรอบ 69 คน

มีนครอง 66 คน

ส่วนราชการ	พนักงานจ้างเหมาบริการ	
	กรอบ	มีนครอง
กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม	1	1
สำนักงานเลขานุการกรม	22	20
กองส่งเสริมและเผยแพร่	7	6
ศูนย์สารสนเทศสิ่งแวดล้อม	1	1
สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	7	7
ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม	25	25

โครงสร้างภายใน

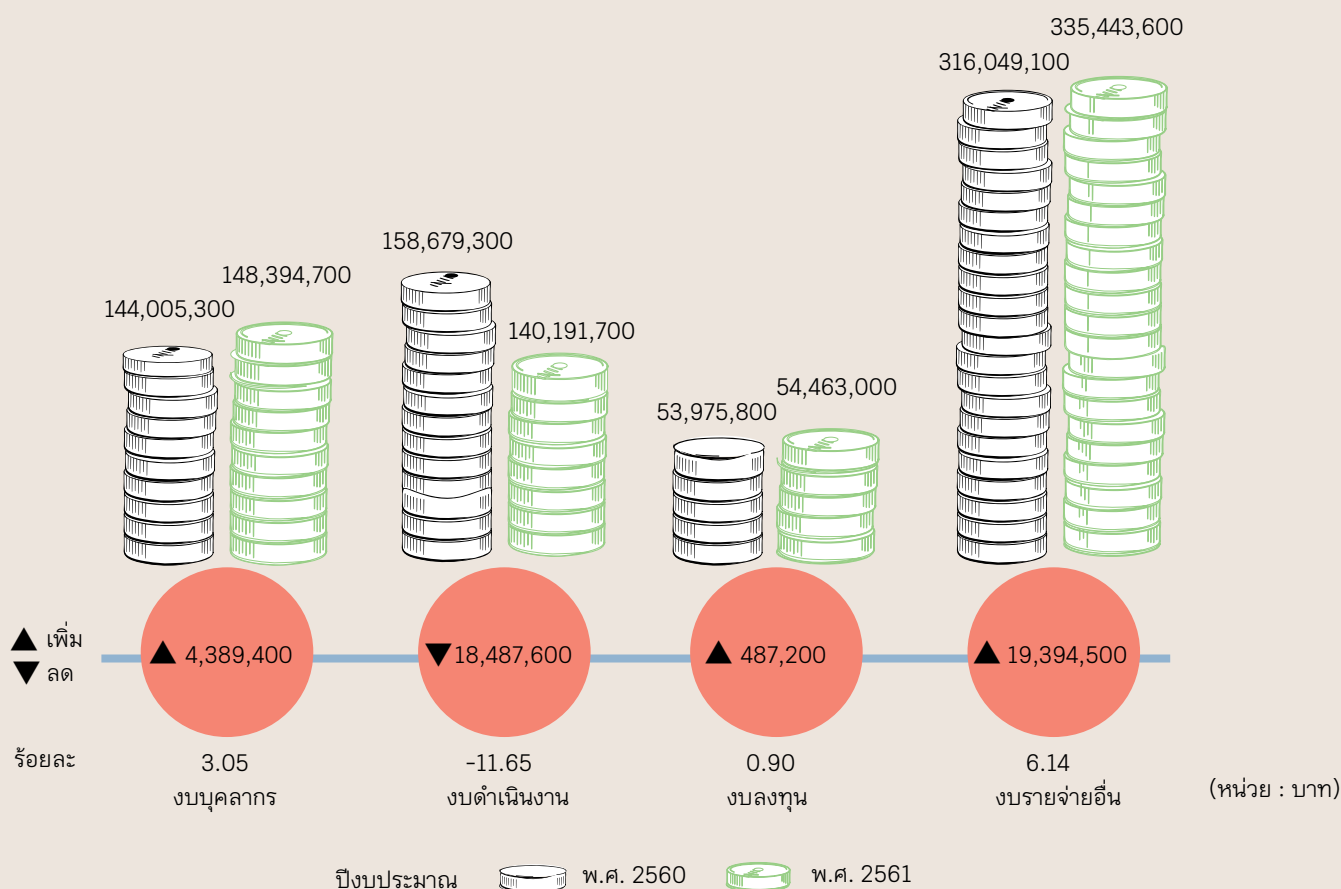
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน	3	3
กองพัฒนาศักยภาพบุคคล	1	1
ด้านสิ่งแวดล้อม		
กองอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2	2

3.2 งบประมาณและผลการใช้จ่าย

3.2.1 การเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และ พ.ศ. 2561

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 678,493,000 บาท และปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 672,709,500 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 5,783,500 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.86 ทั้งนี้ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 นั้น จำแนกตามประเภทงบรายจ่าย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การเปรียบเทียบงบประมาณรายจ่ายจำแนกตามประเภทรายจ่าย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และ 2561

หมายเหตุ : ข้อมูลจากแบบจัดทำแผน/รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และ 2561 (สงป. 302)

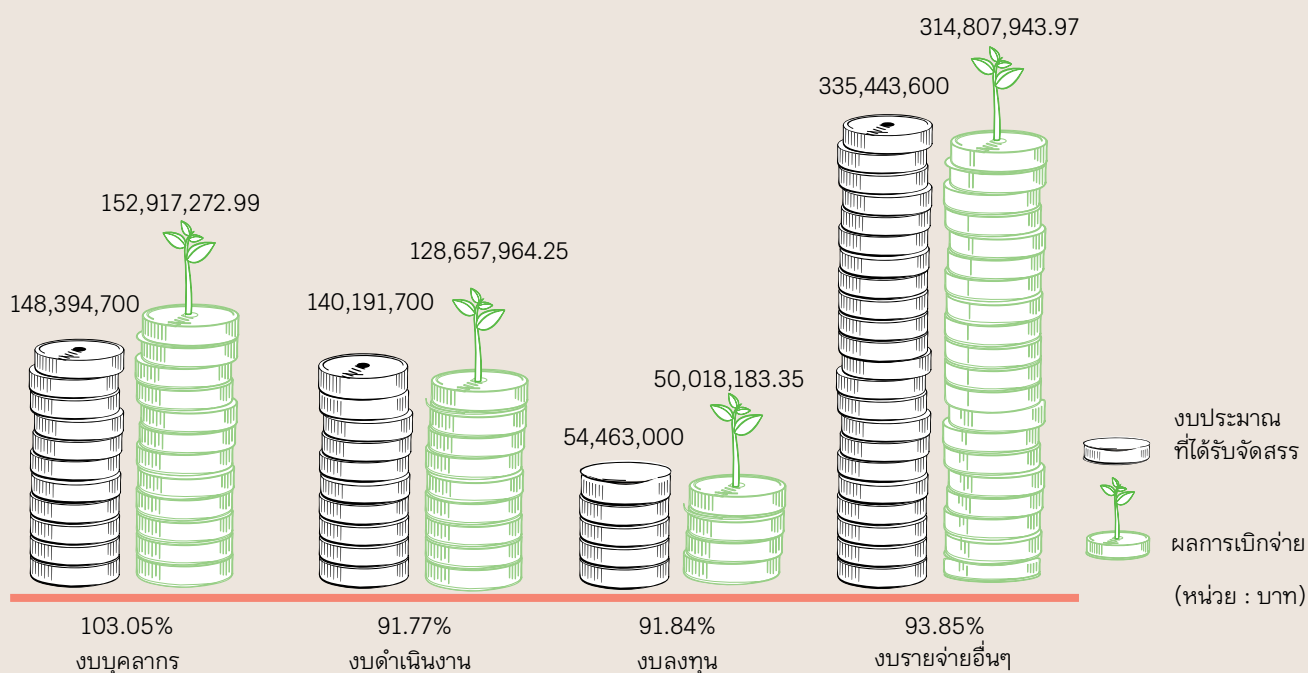
3.2.2 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรรายกิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน 678,493,000 บาท แยกตาม
รายแผนงาน-ผลผลิต/โครงการ มีรายละเอียด ดังนี้

3.2.3 ผลการเบิกจ่ายตามประเภทงบรายจ่าย

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณถึง ณ วันที่ 30 กันยายน 2561 รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 646,401,364.56 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 95.27 ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับจัดสรร ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

รวมงบประมาณ
ที่ได้รับจัดสรร
678,493,000

รวมผลการเบิกจ่าย
646,401,364.56
คิดเป็น 95.27%

หมายเหตุ :
ข้อมูลจากแบบจัดทำแผน/
รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (สปป. 302)

ภาคผนวก

คณะผู้บริหารกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา	อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
นายสุรัชย์ อจลบุญ	รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
นายวีรวัฒน์ ปภุสสโร	รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

คณะผู้บริหารและหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

หน่วยงานที่ขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

นายวีรวัฒน์ ปภุสสโร	หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
นางสาวอุดมลักษณ์ ศรีทัศน์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
นางสาวอรอุณญา ไหลประดิษฐ์	รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน
นางจรงกษิ์ ฉินะกุล	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมและเผยแพร่

สำนักงานเลขานุการกรม

นายวัฒน์ ทาบังกาฬ	เลขานุการกรม
นางภัสสร โล่ห์จินดา	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล
นายอุดม แป้นการ	ผู้อำนวยการกลุ่มการคลัง
นางสาวชนนปัสสิ์ บุญนาค	ผู้อำนวยการกลุ่มช่วยอำนวยความสะดวก
นายอุดม พิสุทธิธำภา	ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ
นางพรสวรรค์ ภูมณี	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

กองส่งเสริมและเผยแพร่

นางภาวินี ณ สายบุรี	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและเผยแพร่
นายวุฒิพันธ์ สติธัยถาวร	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมกิจการเยาวชนและลูกเสือ
นางสาวระเบียบ ภูผา	ผู้อำนวยการกลุ่มสื่อสิ่งแวดล้อมและกิจการพิเศษ
นางสาวเพชรดา อ้อชัยภูมิ	ผู้อำนวยการกลุ่มมรดก
นายอลงกต ศรีวิจิตรกมล	ผู้อำนวยการกลุ่มสิ่งแวดล้อมศึกษา
นางสาวผกาภรณ์ ยอดปลอบ	ผู้อำนวยการกลุ่มสื่อสารสิ่งแวดล้อม
นางสาวจินตนา เมตตาจิตต์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม

นางอนงค์ ชานะมูล	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม
นางนิตยา นักระนาด มิลน์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม
นางสาวศิริินภา ศรีทองทิม	ผู้อำนวยการกลุ่มมาตรฐานและรับรองระบบ
นางสาวหทัยรัตน์ การ์ิเวทย์	ผู้อำนวยการกลุ่มอากาศ เสียงและความสั่นสะเทือน
นายปัญญา ไยถาวร	ผู้อำนวยการกลุ่มน้ำและขยะ
นายรัฐ เรืองโชติวิทย์	ผู้อำนวยการกลุ่มประสานความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม
นายเจนวิทย์ วงษ์ศานุน	ผู้อำนวยการกลุ่มสารอันตราย
นางสาวรจยา บุญยทุฆมานนท์	ผู้อำนวยการกลุ่มไดออกซินและสารตกค้างยาวนาน
นายอัคมณ ลิมสกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
นางจินดารัตน์ เรืองโชติวิทย์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

ศูนย์สารสนเทศสิ่งแวดล้อม

นางสาวสาวิตรี ศรีสุข	ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศสิ่งแวดล้อม
นายธนาพันธ์ สุกสอาด	ผู้อำนวยการกลุ่มระบบคอมพิวเตอร์
นางสาววรวรรณ นาคบรรพต	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบฐานข้อมูล
นายประภาสสิทธิ์ ศิริโพธิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มบริการสารสนเทศ
นางปาริชาติ หาญเรืองเดช	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารจัดการสารสนเทศสิ่งแวดล้อม
นางภาณุมาศ พูลเพิ่มพันธ์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

นางสาวพรพิมล วราทร	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชน
นายสมพจน์ เตชะมีนา	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการและประสานการมีส่วนร่วม
นางทองใบ เวชพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน
นายดำรงศักดิ์ จันทรวีไล	ผู้อำนวยการกลุ่มความร่วมมือองค์กรเอกชน
นางวรวรรณ ประชาเกษม	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการผลิตและการบริโภค ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
นางสาวนภา เอี้ยวประเสริฐ	ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

กองพัฒนาศักยภาพบุคคลด้านสิ่งแวดล้อม (แบ่งส่วนราชการตามโครงสร้างภายใน)

นายวิชาญ สุขสว่าง	ผู้อำนวยการกองพัฒนาศักยภาพบุคคลด้านสิ่งแวดล้อม
นางสมใจ ลิมาฉายา	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและบริการวิชาการ
นางสาวบุษบา อบอวย	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อม
นางศรีวรรณ ภิรมย์รื่น	ผู้อำนวยการกลุ่มถ่ายทอดเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม
นางสาวอนงค์นาฏ อินสุธา	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

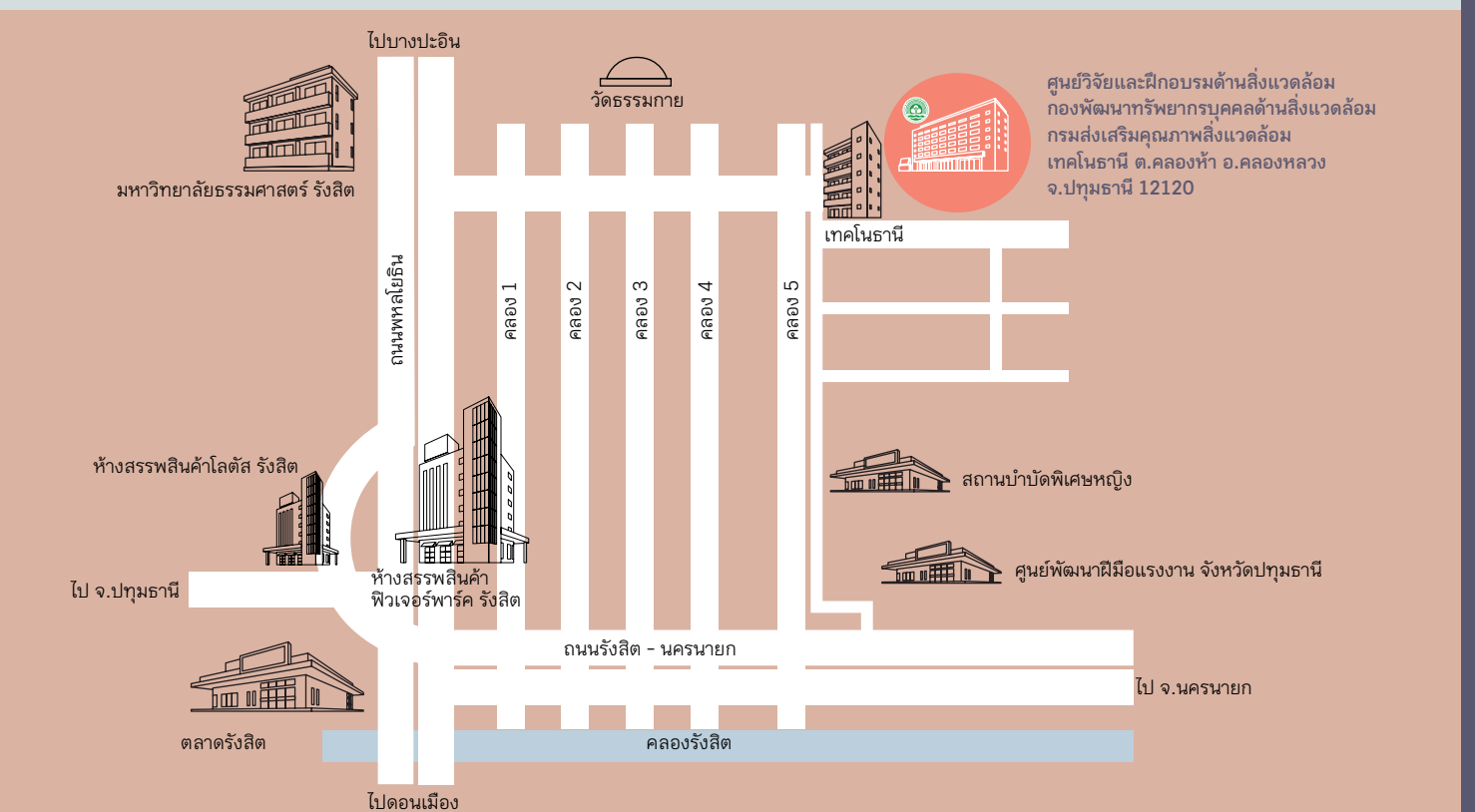
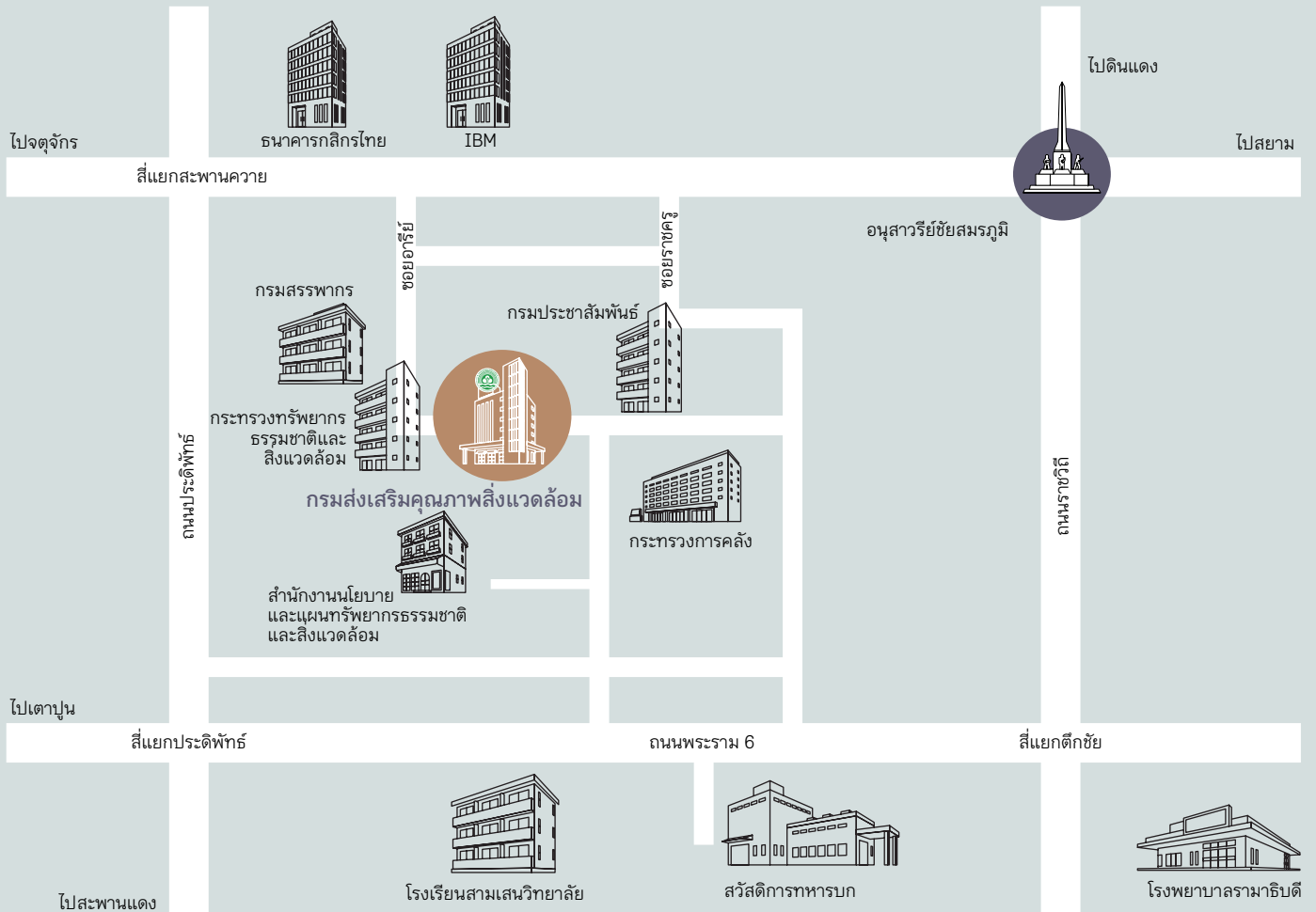
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน (แบ่งส่วนราชการตามโครงสร้างภายใน)

นางศุภวรรณ วงษ์ประยูร	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
นางสาวหฤทัย ปทุสโร	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์
นางสาวนงลักษณ์ ชีระณะ	ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจและติดตามประเมินผล
นางสาวแพรดาซ์ มาเหลี่ยม	ผู้อำนวยการกลุ่มพันธกรณีระหว่างประเทศ
นางสาวสกุลรัตน์ พรุ่งเรืองกุล	ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

กองอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (แบ่งส่วนราชการตามโครงสร้างภายใน)

นางสาวอุมา ศรีสุข	ผู้อำนวยการกองอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
นายเอกราช ขำมะโน	ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการคณะกรรมการและเครือข่าย
นางสาวนันทวรรณ ประเสริฐ	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาศักยภาพอาสาสมัคร

MAP กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
49 ซอย 30 ถนนพระราม 6 แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

GREEN CALL 1310

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เลขที่ 49 พระราม 6 ซอย 30 ถนนพระรามที่ 6
แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ 0-2278-8400-19
โทรสาร 0-2298-5606
สอบถามข้อมูลสิ่งแวดล้อม 0-2278-8444
www.deqp.go.th